

గָלְמִין מַעֲטָה נִמְצֵי הַמִּדְבָּר שֶׁלֹּא הָיָה לְכָלָה וְלֹא הָיָה לְכָלָה
לְמַעֲטָה כָּל רְגִינִּים וְכָל מַעֲטָה לְפִנֵּי רְגִינִּים וְלֹא הָמֵר כָּה גַּם חִיקָּוֹת
וְלֹא סִימָן לְיִסּוּר גַּם הָמֵר לְכָה קִיְּמִין מִיחִינָּה כִּימָר גַּם הָמֵר שָׁמָן
מַעֲלָה סִים צְרֻטוֹן, וְהַצִּילָה כְּרָמָמָ"ס וְ"לַ נְפָלָק יִיְיָ" [א"ב] מַהֲלָכוֹת
צְבָתָם וְכָמָת חִיּוֹן לְיִצְחָק כָּל רְגִינִּים לְגִינָה עֲזָבָה לְפִנּוֹת
חַלְמִין חַוְשָׁכָן צְמָה יָעָלָה פִּיס צְרֻטוֹן. מַחְמָעָה מַדְבָּרִי דְמָקוֹם יִסּוּר
חַבְצִין לְיִהְרָא כְּמָתוֹס מַדְלָמָד חִיּוֹת הַמִּלְחָמָה מַעֲלָה צְרֻטוֹן, וְכָن כָּמָכָא
הַאֲרָכָה כְּמַגִּיד וְ"לַ גִּנְיוֹ מְרִימָר (לְעָגָד) [לְפָמָק] לְהַסְׂרוֹת נְחוֹזָה
לְלָמָרְמָה מִגְּדָל הַמִּחְרָב לְהַלְלוּ מַלְיאָה כָּל יִסְמָן נְחוֹזָה לְפִי שְׁמָן יִסּוּר
כָּתָם טְלָטוֹל עַס הַמִּצְוֹי, הַלְמָה כְּמָתוֹס דְמִי. הַלְמָה צְרָסִי וְ"לַ פִּירָס
צָס מַעֲטָה גִּזְוָה עֲזָרָה טְפִחָה [וַיִּסְמְכוּ] צָפָמוּ גִּזְוָה עֲזָרָה טְפִחָה,
לְלָמָרְמָה מַכְעָן צָאוֹת רְוֵיָה נְלָמָר צָהָס לְמִתְחָה צָפָמוּ עֲזָרָה הַיִּן
כְּמָנוֹת וְלֹא חַכִּין כְּמָתוֹס. וְחִיכָּל לְמִידָּק בְּדַגְלָיו נְמוֹת הַוְּגָדָן
וְ"לַ תּוֹמֵר גִּנְיוֹ שְׁעָלָה פִּיס צְרֻטוֹן אֶל חֹול וְהַזְּנִינִים הַגְּזָנִים צָפָמוּ לְיִי
כָּן דְּרוֹנוּ וּמַתְקָלָר רַוְחָן סִים וּנוֹעַטָּה קְרַקְעָן כְּרוּמָן פְּרַקְהָה לוֹ יוֹתָה,
לְדַלְיָוִן דְּחַיִּיצָן צְמָה לְמָלָה כָּל וְהַזְּנִינִים הַגְּזָנִים הַגְּזָנִים צָפָמוּ
תְּמוֹן לְמִינָה לְמִינָה צְמָה קְרַקְעָן כְּרוּמָן שְׁמָךְ "צָ"י"
וְ"לַ תּוֹמֵר צְמָה קְרַקְעָן דְּלָה מַגְעִיָּה הַסְּמִינָה גִּזְוָה עֲזָרָה דְּחִיכָּל
לְמִימָה כְּמִילָמָה דְּכָלִיחָה צְמָה מַתְלָקָה סִים וְחִיכָּל הַמִּנוֹת פְּרוֹעָן
לְכַרְמָלִילָה הַלְמָה הַפְּרִילָוּ הַס גִּזְוָה עֲזָרָה דְּלָה פְּרִילָוּ הַס מַתְלָקָה קִיְּמָה
מִמְּלִיחָה, קִמְמָה, קִמְמָה, קִמְמָה, קִמְמָה, קִמְמָה, קִמְמָה, קִמְמָה, קִמְמָה, קִמְמָה,
הַגְּזָנִים צָפָמוּ וּמַתְנָעָל הַמִּילָה וְגַם צְמָה לְמִלְחָקָה פִּיס וְיַגְעָוָה לְטַלְטָלָה מִן
הַמִּצְוֹי לְמוֹטוֹ וּנוֹמָה תְּפוּחָה לְמִקְוָה הַמִּסְכָּן הַמִּגְדָּל הַמִּגְדָּל
מַמְפָרָץ דְּמַקְקָל צְרֻטוֹן צְמָה לְמִלְחָקָה פִּיס וְלֹאָכָל הַגְּזָנִים הַגְּזָנִים
עֲזָרָה, וּמַדְבָּרִי לְמִדְבָּרִי דִּיסְמָה כְּמִתְמָה דְמִי.

אך קטה ללקמן צפלקין [יב] מיל' לנו יס סככים נחיר חי
מללמי' ממענו היל' חס כנ' יס לו מהיל' גוזה עכלה טפחים,
צפלקין ממיל' הו' דיל' ממליחין כה מילוטל מטעלען והה פרגה
חדר נמיולה למקוס החקור לה, וחוקימנה דחת'ת לה גידולי. חלמיה
לשון יס חומר נחיר לטולטל. ונראה דהין עניין חdar נמבי' וטערמל
לרב' חייל' נבכזר גמיז' דמזוס היכר הו', מדע שאלי הכתינו
כלמי' וקורלה, ולמי' היל' מ"ד דמזוס היכר הו' וו' מזוס מיליא'
קורלה לכ"ע מזוס היכר הו'. מדע דהמורי' [פס יג]: מני' שוכטו
בקורה המכני'ם מיל'ה נחולה פטו',DKORLA נל' מזוש' לי' רס'י',
חכ'ל שוכטו צלמי' נמ"ד למי' מזוס מיליא' בכינ' מרטות הרכיס
לטמו'ו חייכ'. חלמה' גני' מזוי היכר געלמיה הו' דגעניין, לדמי'
מכסלאין [פס ג]. ג' נחמלריה לפ' גוזה מעניש'ים חמה' דמקומלי' נח
ההו'ו' קיכלה. סיילך יס ודמי' חסינ'ה סיילך כין' צהינה' זמ' טלטול
כלל' עס האמיז', חכ'ל לעניין חdar דבעין' מחיות ווילו' נמי' וקורלה
למי' מסני'ה ביה יס נמי' נל' מהני' דלמ' חסינ'ה מיליא'. וכי' מימי'
חדר נמי' ייתר צלמי' וקורלה כצ'הו'רלו' יומר על רחנו' האו' מזוי'
מקרי', וכל' סנמנו' לו דין' חdar חיינו' ייטר היל' נמחיות' וכל' סנמנו'
לו' דין' מזוי' היכר געלמיה סגי' לי'. וכבר נמן' הרכז' ה' ו"ל' [מח'ג]
[ט' יג] טעס' נמ' צחילקו' דין' חdar מדין' מזוי', שמל' צעדי' לחסימות
סל' הצען' גראיך' יומל' מחיות' גמלוות. ועד' מיל'ינו' שעירובין' [...] סמכו'י
דריקת הרכיס' הומרתה להפ' פרא' פחות מענאל' חלמיה' מזוס
הגע' צ'יכר מזוס רג'ל הרכיס' שי' וו' מל'ה ה' הארגן' ממנה. חכ'ל חdar

← פ' ויש מקומות עיון נעלם סולחן טהרהليس נמקה מקומות
יומת על עצר חמות קייל מה נימתת, וכל פיה פרואה
למקום העמוק לה דיס כלמלות קיה. ונפרק קמלה דמקילמן [פ'.]

ליז היקוֹלוֹ ממחמת הרגל, שחיי חמוּזוֹ צפְּרִיק קַמָּוֹ [ח. ח' ח']
סַפְּרִיסָנִיס נַכְּנִיס לָהּ צַו וַיְלַעֲן צַו רְטוּת הַלְּבָסִים נֶטוּמָה וְרוּשָׁם
הַחֵיד לְפָנָת, הַלְּמָה מְהִיוֹת בְּעֵינָן יִסְׁלַמְּנָה מִמְּלֵיאָה. וְכַדָּבָר
סִיטָּה הַפְּאָר לְדִמְוּת וְלִוְמָר דַּהֲרִיא דְּמַזְוֵי צַבְּדוֹ ח' יִסְׁפִּירְכָּה
הַלְּגָנָן הַמְּגַדֵּץ חַסְׂכָּו כְּמָמוֹת בְּפְרִילָּה פְּמָומָה מַעְלָה חַיְרִי,
וְזַהֲלָל וְלַעֲן הַלְּבָזִיס זַוקְעִיס צַו דָּלָם שְׁלִיחִי לְזִיס צַלְעִוִּי צַפְּפָמָ
קַסְׁמָן הַמִּסְׁמָן הַמִּסְׁמָן הַמִּסְׁמָן הַמִּסְׁמָן הַמִּסְׁמָן הַמִּסְׁמָן
זַקְעִי צַו רְנִיס כְּגַן דְּלִיכָּה גִּידְוֹי דָּלָם עַיְלִי צַהָּרִים הַדִּיחָה
מַכְלָמָקָס פְּרִילָּה, גַּזְּיִיס נָמִי חַצְינָה פְּרִילָּה. וְהַלְּמָה כָּלָל,
חַדָּה דָּלָל פְּרִילָּה שְׁהִיא נַעֲטָר חַמּוֹת לָמוֹ פְּרִילָּה סִימָה דְּמָנָן צָס,
פְּשַׁע מ"ח] הַרְיָה שְׁיִיחְיָה כְּפָמָת, וְלֹמְדָל נְמַפְּלָר צָס וְ[שְׁיִיחְיָה דְּנַקְעִי צַהָּרִים
רְנִיס אַלְגָּה מַסְׁסָּה דְּמִיְּצָנָן דִּילְמָה זַקְעִי פְּמָתָּה רְנִיס וְעַיְלִי וְנוּפָקִי
גַּהְגִּיאָה פְּרִילָּה וְצַלְעִילָּה הַהְמָלָה קַוְרָה דִּידָּה צַנְמָנָה
צַהָּרִין לְמַזְוֵי וְקַוְרָה, וְנַחַת הַמִּסְׁמָן כְּמָהָל צַיְעִן לְמַקְעִי
שְׁרָטוֹן הַוְּסָּהָמָה מַנְטָלָל הַצְּפָה דְּסָה וְזַעֲן דָּלָם נַקְעִי צַהָּרִים
רְנִיס חַצְינָה כְּמָמוֹס, מַדְעָה דְּהָה הַמִּיְּצָנָן כִּילָּה דָּלָם נַקְעִי צַיָּה
רְנִיס כְּגַן צַהָּרָקָס מַטְוָנָה הַוְּסָּהָמָה מַקְלָקָל צַהָּרָקָס וְעַיְלִט כְּלַמְּתָבָב
חַמְלָי חַמְלָי כְּמָמוֹס צַהָּרָקָס וְעַיְלִט סִבְרִי סִבְרִי חַמְלָי
חַמְלָי חַמְלָי. וְגַם לְיִצְחָנָה דְּמַרְיִימָר דְּפָסָק הַהְזָוְלִי סִבְרִי חַיִּיסָנִין
צַמְלָה מַעְלָה סִיס צְרָטוֹן, חַמְלָי הַמִּסְׁמָן צַמְלָה יְמָפָנָה
הַמִּמְקָוָס. הַלְּמָה עַיְלָה כָּל שִׁיכָּל דְּסַפְּרִילָּה נַעֲטָר חַמּוֹת לָמוֹ פְּרִילָּה
שְׁיִיחְיָה נַעֲטָר. וְשַׁׂׂדֵּה נַעֲטָר צַהָּרָקָס טַלְטוֹל נְגַעַן צַהָּרָקָס
עַס הַמִּמְזָוֵן, דָּלָם מַטְעָם טַלְטוֹל נְגַעַן צַהָּרָקָס הַלְּמָה מַטְעָם צַקְיעָת
הַלְּבָזִיס דְּצַנְקִי פְּמָתָּה רְנִיס, וְפְּיַלְלָה צַהָּרָקָס רְנִיס דְּרִיךְ סִיס.
וְעוֹד דְּלִי נַעֲמָה מַעֲלָה הַפְּלִילָה מַעֲלָה סִיס צְרָטוֹן הַרְיָה נַחַל
מַקְמָוָה רְפָס וְעַיְלִט כְּלַמְּתָבָב סָוָה וְעַל וְלֹמְדָל נַקְעִי צַהָּרָקָס
צַמְמִינָה צַמְמִינָה מַוְלָּה סִיס דְּלִמְעָד צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה
מַעֲלָה דְּלִמְעָד חַמְלָי חַמְלָי, צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה
הַוְּסָּהָמָה כְּמָמוֹס דְּלִמְעָד צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה
צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה צַמְמִינָה
בְּזֹה נַחַלְנוּ וְנַחַנוּ לְפִי מַעַשָּׂה, וְמַתָּן סַדְנָרִיס נַכְּרָמִי מַעֲשָׂה
נַכְּרָמִי סַדְנָרִיס פְּמָתָּה לִס וְסִיְינָה מַטְלָטָלִין צָלָל הַכְּעִיר וְצָלָל
שְׁרָטוֹן עַל פִּי זְקִינִיס הַרְיָה עַל פִּי סַפְּרִילָה יוֹמָר מַמְלָה חַמְלָה. ל
וְלַעֲנִין הַצְּלִירָות צַלְעִירָה נַכְּנָה שְׁוֹמָה מַגְוִוִּיס, נַכְּנָה נַגְּנוּ צָלָל
הַמִּקְוּמוֹת לְקַנְוָת מַכְרָה הַכְּעִיר הַוְּסָהָמָה חַמְלָה שְׁלִועָה צָהָמָלָן
לְלִי"ה יִסְׁלַמְּנָה צַוְּתָּה וְמַמְתָּלָה נַכְּלָל סַדְרִים, וְכַן צָדִין, צָנָנִינוּ [קִינְדִּין]
פְּשַׁע מ"ח] וְפַוְרֵן נַעֲטָת דְּרִיךְ וְלֹעֲן מַמְמָה צַיְדָוּ וְדְרִיךְ סַמְלָקָה הַזְּנָה
צַעֲנָוָה, חַפְּיִי גַּמְלָי יְסָרָלָה. וְלֹעֲן מַפְּקָה צַיְדָוָה יָזָר יְכוֹלָת מַן סְדִין
לְזַעֲזִיכָּן חַנְצָיו וְכַלְיָ מַלְמָמָתוֹ צָלָל צְמִי הַעַם, וְכַמְתָּנוּ סַמְפָרְסִיס וְעַל
לְכָל כָּה"ג צַיְדָוָה יָזָר תְּפִימָת יְדָן נַעֲמָה יְכוֹל הַזְּהָבָרִיל, וְסַכְלִיס
מַמְנוֹן הַזְּהָלָחוֹ דְּצָלָומוֹ צָלָל הַדָּס כְּמוֹמוֹן, דְּקָל כְּהָוָה צַקְעִילוֹ חַכְמָיִס
כְּעִירָוָב צַהָּפִילָוּ צְלִילָוּ וְלַקְיָעוּ מַכְלִיר [אַס. ט.]. מַף צְלִילָוּ צָלָל מַלְךָ סַמְקָבָל פְּרָס
צְלִילָוּ וְלַקְיָעוּ מַכְלִיר [אַס. ט.]. מַפְּרִילָה צָלָל מַלְךָ סַמְקָבָל פְּרָס
מַמְנוֹן. וְכַמְבָב הַרְיִצְ"ה וְעַל [סִמי. מַכְ]. נַלְעָטוֹן צַיְדָוָה יָזָר לְדוֹן וְלַקְלָל
כְּעֵנִין וְסַיְוָל הַהְדָּוָן נַאֲכִיל רְטוֹת כְּגָוָשׁ וְהַמְמָוָנוֹ צָלָל כְּמוֹמוֹן
סְמָכִי גַּס הַמִּמוֹנוֹ יְכוֹל מַנְעָמוֹ לְהִגְיָה כְּלִי הַהְדָּוָן נַגְּיִים וְעַיְלִט
חַזְׁחָר כְּהָוָה נַעֲד הַהְדָּוָן וְמַנְעָמוֹ כְּצְלִילָוּ וְלַקְיָעוּ צָלָל כָּל חַמְלָה

כוי אתה ובנך רק בבנו ובתו הקטנים כשעושים
בציוויל אבינו אבל שאר קטון שעושע' על דעת הגוף
אינו בכלל זה כלל. וכך לא מיתתי בהדי אנך
דמוהר הגוף "א"יל כתוב על כל קטן עצלמא נגנ'ל"
והא רחבע"א יאל כתוב בעבד דמצואה א"ל עבר
שאיינו שלם מלהכחה ויגש בן אמרה והגר מדילע
בהדי גור ע"ש. ואיך זה כחוב רק מסברא דונשיטה
ואם כון בוה שאיום לימוד ייל' דוקא בנד
כמסמכו. ומודוקה מה דנקיט השס בכינוי בקיטו
העשה ע"ד בקי' כי ולמה לא אמר סתם על
דע' גודל ולהונ'ל א"ש דבעי לשונויה תא דשביתותה
עליך למ"ש רשי' בפירוש החומש ולכך נקיט
בעזה ע"ד אבינו שייך הלאו דאתה ובנך נגנ'ל
בפירוש ממש דבריו הרוב ודובי' ז' עז' האתונאי אנטויניאן ברוברט גראנט
ו' מירדי כולה בנשיטת המלכה
ובכד נגנ'ל. ויל' ספר דעתך בללא
ו' עפי' ציווי או שופחו:

סימן ד

דבר הגאון אב"ד דק"ק:
עמ' ח"ש:

ע"ד היטלטול בעירנו על סmak מהייתה הויסיט.
א"י למה ור"מ מփש אחר חומרות בדברה
שהצעיד מהר"ט שנגנו היתר ע"פ זקנים ואחריו
כנח"ג תלמידו. והוג החסיד דבר שמאלל סי' ק"ג
ושבינה דרבנה המתודין כי באמת הוא להרים
מכשלו. והצ' מוחזק. הרב דב"ה אמר חסידות
של הג"ת לע"ד הת"ז ב"ש סק"ג ציווה
להחמיר כה"א שהביא רמ"א ז"ל וڌיש שמא
יעלה הים שרוטן. לע"ד מאחר שרמ"א ז"ל פסק
ע"פ מ"ש ב"ד"מ חולוק על ב"י שב' מאחר שהרי"
ורובנים בר היכי נקטניין בדרכו והדר"מ כתוב שאין
בראה לו לדחות כל האחרוניות מפני הריך
והרמב"ז ואך בעדעת הריך אין הכרע דס"ל לע"ח
שהרי השםיט לבנאי ע"ש. ממשע דחליק מק מבני
דרמ"ב היידאי וביר"ף ספק. ותמןני שהרי
מפורש בהה"מ שב' ר"ח גורס כן גם בעורו
גורס כן ל"ח כו' ערך אול ע"ש. א"כ מבואר
שగורסת הגאניס כן לא חייש". ובהג"א מביא
שגע' מייגוינו וערוך לא חיישין. והר"ח לא הביא
משמע שלא היו יודעים דברי ר"ח ומילא אפשר
דאוי היו שמייע להרא"ש דברי ר"ח שגורס כן לא
היה חולק שיוציא שדרבו דברי קבלה ובפרט
בגירושאות. וכמו"ש רמ"א ח"מ סימן י"ה. ובזרואדי
נאנים דברי הה"מ שהר"ח גורס כן. ומילא
מסתמא גם הריך' כן דעתו כמ"ש ב"י. עוד בראה
דע"כ דמאי אדבר לא חיישין הינו דס"ל קלישנ'
בתרא דכם הנטירין ולפלו מרור על ר"ג
ופסק הלכה חכמים. א"כ אפשר דמסופק הריך'
אי הלכה בר"ג או כמרימר וא"כ עכ"פ הלכה
כלשנאו בתא דר"ג אמר אין הלכה חכמים
והיינו מה שמתודין רק כרבי לל"א לא אסור
ולא היתר ולנק השםיט כמשמעותו לישנא דרבי

ש"ו"ת דלא תעשה כר מיררי כולה בגעשית המלה
מגוזנו גט בעבד כנ"ל. ויל שפר עזובר ב-
בשהעבד עוזה עפ"י ציווי או שכופה:

אולם מדברי הרמב"ם זל מבואר פ"כ מה
ה" ז"כ בשם שרדים מצווה על שבת
בהתהו כך מצווה על עבדו ואמתו עפ"ש שהן
דעת ולדעת עצמן עוזין ונור שנאמר למנין
כו' ואיסורו בעשה. ולא הוכיר כלל שיחיה
בעבד מהול שצווה עפ"ה הרוב והע"ש בה"מ.
אפשר דלא מיקרי כל בעבד גדו' שעש' עפ"ז
שהמלוכה נועשת עז' טנירם. הנה קייל
שליחת לדבר עבירה ממש דרבנן רבד רוד
התלמיד דרבני שממעין ואגדותא דגנשיה ה
חוין ביעשה מגזמו' ושוב אין כאן רק הע' דברי ז
דلمען ינות וודק באקון דלא שייך דברי ז
כר. ובול"ז היכא שכופה או שהעבד שוגג
כינון ודיאכא לאו לדפני עז'ו. ולענין מלוקות
חלוקת דגム אלהו וזה אין בו מלוקות כמו מה
כדאמר בש"ס שבת קנ"ד. ולא הרציך להזכיר
זה וגם בקונן לא החזרנו להזכיר כיון דז
לאו במאכליים מלה האכליים ומlokות
בו גם בלוא אם זה כינוי הלא מפורש על קטן שיבור
דוחק גודל אם מה שאן ררכו כלל. ועוד דברומת
רומבים זל מה שאן ררכו כלל.
ולשם ריש פרק כ' שמצווה על שבת בחורה
מלמען יונה כו' והלא לאו מפורש בתורה
תעשה כר ובהתה שלא יהרשו בה ונמצאו
שניתן לאזהרת מיתה ב"ד ואין לךין. ופי' התה
ואם לא היה בחורה מיתה הי' לוקין אף שכוב
אתה כר ודלא בפירוש ר"ש ז' וא"כ אם היה בי
הפי' דאתה ובן לרשות דלשלום אין בזה מיתה כשבועה
היה וראי ללקות דלשלום אין בז' שיש בו מעשה דק
ולקטן בצווי אבוי. והו לאו שיש בו מעשה דק
ב"מ ז' כר"י דחסמה והנהיג בקהל לווקין דעקב
שפתיו הי' מעשה היל' דאייחבד מעש' בדייבור
ואם כן אמר לא כתוב הרמב"ם זל לאו
דלווקין עליון. אך י"ל כדאמר בש"ס שבת ק
דאיפלו מ"ד לאו שנינו לאם'ב"ד לוקין לאו
בחומר דליך כר' איתה לאו הוא לא
דמחייב בהמתו לא מהיבר. כמו כן י"ל אבן
כו כנ"ל. ועוד ודוקא בבהמה שיר בדרכו
איתעביד מעשה שאיןו בדעת כלל מה שאין
בקונן אף דעתשה עפ"ציוויו מכל מקום לא מי
לבבי דידיה עbid מעשה כנ"ל:

אך בש"ס פ' הרש דמייחי כל הגוי דמוורהין
הקטנים משוני דלא ליטשו בידיהם ומץער
לווז צריכא ולא מיתוי הא דשבת דאיירוי
מקודם ולמה לא אמר דריזוכחה על זה. והיה נר
מהו דאך למיכילתא הנ"ל אין הלא דלא תע

אתה ובןך כ"ז בקטנים ע"ש הובא ברש"י בפי החומר לא בא אלא להoir גודלים על הקטנים וסיטים רשי"י והוא שנינו קטון הבא לבבות אין שומעין לו מפני شبיחתו עלי' וכו' וזה רמב"ץ זל' שם כתוב הoir של לא יעשה הבנים קטנים מלאכה לדעתינו וברצונינו ע"ש וכן אמרה בס' החינוך ובס' דראים לר"א מפסיק כתבו בלשון הנה וא"כ נראה דאין האיסור בקטן העשויה לדעת אביו מצד האיסור של הקטון לבבד שעשויה אישור וכמו שאירע מלא תחאים רק שהאב עצמו מצווה כשהלא כלאה ונעשה ע"ז שניהם כמו מהמר בשביתת שבתתו כו' וכו' וא"ז ודאי דלא שייך בזאת כי יש דרבנן דע"ז חורי תורה דאריך קתן מהשבה אסור להגיחו לעשות לדעתו של גודל. והנה בכ"ל שלא דעתו רק דמשעה לקלה ואולא מהמתיב' כר' כדאמר פ"ק דע"ז דר' טיז וכן בקטן שטעום' נהם דעתו ורונו או ציוויל א"ל ייל' דודוק מהחרם שלעלים איגנו מהשבה ע"כ האיסור של בחינתם הבעל מושא' כקטן דיש לו מעשה בה"ת שוב י"ל דודוק בהגណת מלאות דחשיב מעשה המחשבה ודוחק:

א"ל באמת יש לעין דמהרמ"ט וטור וש"ע לא הביאו כלל ה"ק איסור שיחה לאו מיחוד בשביתת בקטן ע"ז א"ביו כמו שהביאו שביתת חממותו ועבד נפקא לו מוגינש בן אמרתך ומלמען נזיה עבדך ואחמדך כמוך אבל לא אלא תשעה כי' שכח ג"כ עבדך ובש"ס יבמות מה"ב וגופש בן אמרתך בעבד עיר או אינו אלא עבד מהחול כשהוא אמר למתן ינוח עבדך הר' עבד הא כ' לא תשעה מלאכה דהה וחיב בכל מזוות כשאה' וע"כ דהה איצטריך שהרב מזווה על שביתתו ועוז' אמר הא מוכחה האיסור על הרוב מלמען נזיה וכו' וא"ב ע"כ סבר הש"ס דלא כביבליה הגו' הניל' שהבחיה דעתה בגין הינו קטנים וגדולים מוהרים בעצמן דאי' ע"כ האיסור על הרוב דאל"כ הר' מוהרים לפצעם כאשרה רק על הרוב כמו בנך ובהתמתן. ע"כ הש"ס דסיל' דעבדך מיררי באיסור שעל עבד עצמו ולא איכפת לך מה שמהוורים בעצם מילא גם בנך בגודלים ואורה לעצם.

א"ל אינו ראייה דהה כמו שפרשיטים אותה ובהתמתן כשהמלא' נesity ע"י שניהם הינו מהחרם ובן בנד בקטן שעשויה לדעתו. אבל כשבועה עצמהו אין חוויב עלי' למנעו וכן בבחינה לא היה חוויב למנעה רק מיניה שורר. א"כ שפיר היה זרין קרא זידונש בן אמרת שמצוות למנענו בעשויה מעצמו ופרק ריק מלמען ינוח דומכח ודריך למגעו כמו שביתת חממותו כנ"ל. אבל ברא

אהשה עפ"כ א"ס אור לדריך רשות' וכדעת הרמב"ז. אבל מניוח תולש בו' בזה הרכותא אף שהור' איסור דאוריתא לגבי קTON ג' בזזה חשביב מעשה המוכחים גומי דהוי דמי חשבה אפ"כ א"צ להפרישו דקטן ואילן נביבה תולש בעפ"כ שאינו נקב' מ"מ ואף לאבוי דומחים בעפ"כ שאינו נקב' מ"מ קמ"ל דהה אי הי' נקיס מניחו מבאי ה"א דודוק בהך דאי' לעולם בקטן איסור דאוריתא כל משא' כ' בהולש דעכ"פ חולש גמור הי' דאוריתא ולכך קמ"ל מניוח תולש כ' :

ובמ"ש מושב מה שתמוהו כל הראשונים ז"ל בש"ס ר"ב מי שהחשים בנותן ניסו לנכרי או לחמור ואם אין חמור ונוטנו להחשי' ופרק אמר ה' הא איכא שחייב בחתמו ומשי' נוטנו עלי' כשהוא מהלך. וכו' ובקטן לא שכך בכל בש"ס דג' בדריך ליתן לו כשהוא מהלך דהה למסיפי לה איסור בידים איסור גם בחשי' וזה כו' רשב"א וחות' ור' זל' דבאמת גם בחשי' ציריך ליתן כשהוא מהלך ע"ש שדוחק מאד ומה לא אמר בש"ס כו' וגם הר' ר' ורמב"ם ורא'ש לא הזכיר כלל וע"ש בחח' ר' ולמ"ש מושב שפיר דבחש"ז לענין גבור והכנתה לעולם אין כאן רק איסור דרבנן והו כנו' נוטנו עלי' כשהוא מיהלך דלא חשיב עקריה מעשה ראשונה לך' :

כג'יל: וכן מושב מה שתמוהה במרודכי מה קTON הבא לכבות אין שומעין לו הא בכיסו ונוטנו לקTON והתרו מושום פסידא ולמה לא התירו בכיבו משומס הפסד ע"ש. ולמ"ש א"ש דביבליות שפיר בקטן יש איסור דאוריתא והוי מעשה המוכחים שכנותו לכבותה משא' כ' בהזואה ומיעדר דאי' א"א כל שהיתה איסור דאוריתא כג'יל :

אולם מסתמנא לטלקל בדריך חדש שלא מצאי' בראשונים ואחרונים שידברו מזה להלך בקטן בין איסור הזואה ומעביר לשאר איסור ובתוט' וכו' פ' מי שהחשים ה'ג' מיבור ואון זילוק נ"ל. עכ' יש בזה די לימוד זכות מה שנגאו להקל והו בזואה ומעביר ע"י' תינוק מהשר איסור שבוט רבנן מארח שזה לעולם והרי דרבנן קרמלית ומה שאינו השוב מחשבה ושגיהם דרבנן דאי' לבוא לידי איסור דאוריתא כג'יל :

אמנם יש לדחות דכל זהلامי דרבנן בר' ר' זיל' גבי קTON שבא לבבות ובש"ע ואחרוניים דאי' האיסור בקטן העשויה על דעת אביו או שמצחו ריק ממש לא לספוי לי' איסור בידים שלא האיכלים דامر בש"ס פ' חרש. ועוד' שייך איסור איזוריית ולא שיר' לא האיכלים. אלם חמונגי דמכיל'ם. פ' יתרו לא תעשה כל מלאה

שלא נטה ליטרatura מודרנית מילון אונליין ווילס ב- מילון מילון אונליין ווילס ב- מילון מילון אונליין ווילס ב-

הארוך אורך אם יתי אלאכטן יותר פערו אבל ברגע הארוך מטור להשתמטrix אף שהארך לאלהקון יותר

דרבן, וא"כ באמת לא היה לנו להקל באמירה לנכרי בה"ש, היה ויש לנו חמד לדון על איסורו כעל מלאכה דרבנן, מטעם יש שליחות לנכרי לחומרה. אלא שדעת המחבר (עפ"י שיטת רשיי פרק במה מדליקן, עי"ש בחש"ר קהלה יעקב), שכמו שבשעה"ד של חוליה שאב"ס מותר לנו לחופש ולדין שאמרה לנכרי אסורה מתרות גוירה, ה"ז ביה"ש במקומות מזוהה או איזה דוחק עי"ש עי"ש שמם, ג"כ יש לנו לתקל ולדונו רק בגוירה, ולא כמלאכה מדרבן.

ט. בחולו של מועד
ועי' שעריו החשוב לא"ח (ס"י תקלד סק"ה) שנחלקו גודלי האחرونים בין ניגג בכל שיר בחש"מ, ודעת רוב הפסוקים להקל בזה, וכן הכריע בחשו"מ ייחוה דעת (ח"א סי' עא). וכן ער"ש למס' מוק' פ"א סי' כח דמקח וממכר לא מיקרי מלאכה, ולא ה"ז צ"ל אסור בחש"מ כל עיקר, אלא שמכ"ם אסרוו חכמים, ולכך אנו מקרים אין שותמן מי ובלים וכי דקלין וכוס של עיקרין במועד, עד שבא ר"ע ולימוד שותמן מי ובלים וכי דקלים וכור במועד. וכן עי"ד מטור או"ח תקדם סק"ב, דטלטול מוקצה מותר בחשו"מ. וכן ער"מ לא"ח תקלד ס"א, במג"א שם

י. מחול שבת בפרהסיא במלאה דרבנן
וח"ר רעק"א לוי"ד סי' ב ס"ה, שדן בארכוה בדין מחול שבת במלאה דרבנן, אי דינו בעכו"ם א"ל, וכבר Dunn בזה האחرونים בארכוה. ואולי יש לחלק, עפ"י דברינו לעמלה, בין מומר לעבור אגירות דרבנן, בין מומר לעבור אמלאות דרבנן, ויש לעיין זה¹⁴⁾.

יא. בקנסא דהMbpsל בשבת
עין גמ' ביצה (יז). לאחר הסוגיא דעתו רבנן, איבעיא לה, עבר ואפה מא, ולבסוף

ולכאיו הה"ג, וכ"ש הוא במו"ץ מהצ'ר למבר, [דעין] שב בפרהסיא, איפלו איינו מחול לא באיסור דרבנן, הרי הוא יעכ"ם. עי"ש במשנ"ב בבה"ל טפי מהוזאה לחצר שאינה מעורבת], וא"כ, הרי מוכח להדייא דאפילו קעובר איז' גוירה דרבנן דינו כמור לכתח"כ. וא"כ לכארוח צדק התפאי" במה שהחלית שאף בעבור איז טלטול מוקצה נמי דינו בעכו"ם, דמה לי הר' גוירה ומ"ל איז' גוירה. וא"כ נחלה, דהינו דוקא לגבי דין ע"ח, ולא שייה' דינו בעכו"ם לכתח"כ, וככלילוק החו"א לוי"ד (ס"י ב סוף אות ט). וממילא אתיא איכא למיר לגבי דין מומר להל שבת להיוווע בעכו"ם לכתח"כ שיש לחלק כדרבינו.

דока בעבר איסורי מלאכה, או אפילו בעבר איסורי גזירות. ובקשר להז, עיין גמ' שבת (ד"ז לו סוף ע"ב — לח ריש ע"א) בעו מינה מר' חייא בר אבא, שכח קדריה ע"ג כירה, ובישלה שבת מהו וכו', הרבה יוסף ואמרי תרווייהו להיתרא וכו', אכן קודם גזירה כאן לאחר גזירה וכו'. ככלומר, קודם גזירה, לא ה' נוהג הקנס הדמבעשל שבת לעבור איסור שהייה איפלו בעבר בזאת, ולאחר הגזירה, שנזרו בימיותם של החולקן, החמירו לאסור איפלו בשכח ושחה. ולפי דרכנו, ב' ההלכות הללו מתאימות, דמעיקרה דין, ליכא קנסא דהMbpsל שבת העבר אגירות, אלא דока גזירה, אלא דהMbpsל אמלאכות, בגין העבר אמלאכות דאוריתא, ובין העבר אמלאכות דרבנן.

בגדר ביה"ש דתחלת שבת

שמוקף שלוש מחיצות וכו'. ועי"ש במ"מ ובכ"מ, שדעת הרמב"ם פ"ד מהל' שבת ה"א, ואינו המוקף ג' מחיצות דינו כריה"י מן התורה. ולפי דעתם יש להסתפק בזה שהצרכיו חכמים תיקון ←

ל. א. בגדר דין התקין ברוח וביעיה כתוב הרמב"ם פ"ד מהל' שבת ה"א, ואינו רה"י ... מקום שהוא מוקף ד' מחיצות, וכחוב עד שם בה"ד איז היא כרמלה ... מקום

ולריו"ח דאמר בפרק הדר, קורף יותר מבית סאחים שלא הוקף לדירה, איפלו כור ואפי' כוראים, הוווק לתוךו חיב, וה"ז איפלו לאף כורום. דמה שייעוד הרמכ"ם — בין פתח להר' לבןفتحה לכטולתי, דבכמה מוקף ג' מחיצות ופתחה לר'ר, דינו כרמלה בבלבד; ואילו בפתח לכטולתי, או דינו כריה"י. הרי שלפי הבנתו בשיטת הרמב"ם, הדין דרבנן ומובלטי מחיצת.

ובයואר הכנס"י בគונת דברי התוטס' [וכ"ה בחותו' הרא"ש שמה] דצירוף ג' חנאים אלו מבטלים למחיצת מן התורה: א', יתר מב"ס, ב', מחיצה העומדת מלאיה, ביד"ש, ג', אותו רבים ומובלטי מחיצת. וא' בתוטס' ערובין (כב): ד"ה דילמא, ותמא, דרבנן כל קמן שהמושג דרבנן של קורף יותר מב"ס שלא הוקף לדירה, יש לו עיקר בדאוריתא — בדין זהה. וכן הדין

לו, ועי' בכ"מ (פ"ז ה"ט) שחילק — לדעת הרמכ"ם — בין פתח להר' לבןفتحה לכטולתי, דבכמה מוקף ג' מחיצות ופתחה לר'ר, דינו כרמלה בבלבד; ואילו בפתח לכטולתי, או דינו כריה"י. הר' שלפי הבנתו בשיטת הרמב"ם, הדין דרבנן ונפרץ למקומות האסור לו הוא עכין דאוריתא של דין זה. שורש בדאוריתא דין קורף; וכע"ז מציינו ג"כ בתוטס' ערובין (כב): ד"ה דילמא, ותמא, דרבנן כל א"י העשה רה"י עיי סולמא דצער ... ובכל נמי, דמkipף לה דיגלת, ולא אותו רבים ומובלטי מחיצת,

ברוח רביעית, אם גדר ענין זה הינו, דמדרבנן דיינו בכרמלית (בג' מחיצות), ואינו נחשך כר' יוסי אמר, אם מותרים לעתיד לבוא, אסורים לאוthonה שבת. עד שהיה לו ר' מחיצות; או דיינא, דאין מדרבן ובגמ' (זה). איבעיא להו, ר' יוסי לאסור או לאחר שברוח הרביעית נפרק הוא למסור, וכן ארי'ח לאסור, והニア נמי הци וכוו. ועי' יש עוד בהמשך הגמ', לאי, אסור לטלטל בו. וש בה נפק'ם טובא לדינא הדלי' בר' יוסי, דלא' בכיה' שבת הוואיל והותרה למקום המוקף בג' מחיצות דיינו ככרמלית השם מקום פטור, דפי הצד הא' יה' אסור לטלטל, ואילו לפי הצד הב' יה' מותר, ובס' אכן יעקב למ' ערובין (בקטע הראשון) כתוב להקל בזה, וכחצץ השני.

ב. שבת הוואיל והותרה הותרה
ובפשטו הי' נואה דז"א, דגב' ערובין (זג) איתא, כותל שבין שתי חצרות (ולא עירובין רשי') שנפל, רב אמר אין מטלlein בו אלא בד' שיש בו איסור טלטל, אבל בנפל כל המחיצות, ואין על המקום שעוד שם רה'י, פשיטה דלא שייך למימר דכל אחד פרוצה במולאה מהותרה, וממילא לה, רשי'), ושמואל אמר, וזה מטלטל עד עיקר הה' נ' בנפל קורוטוי או לחיזיג, דלהותה רה'י מחיצה זהה מטלטל עד עיקר מחיצה (דאדרין בעין (מדרבנן) ד' מחיצות, ובונפל החיקין שברוח הרביעית, הרי אין כאן אלא בג' מחיצות, וחור דיינו להיו ככרמלית? ובפשטו נואה דבאה גופא פלייג' ר' יהודה והותר למקצתה, רשי') אסורים לעתיד לבוא

דרבן של אותו רבים ומבטלי מחיצאת [دلכמה דעתו אין אלא דרבנן]. הוא ג' בכען דאוריתא — של שניים דין מחיצה יש להם (עכ' פ' מדרבן), והואין אפשר לומר דבاهי פלייג' אובי ורבא. וכן צ"ע דברי הגמ', דאבי לטעמי דליך ממשום מחיצה, וממחיצה העשויה מלאיה הוא מחיצה, והאל ייכא דלא סמכין עליה אמתהלו כי"ע ל"פ דלא הוא לח', אף דבמחיצה מאחמל כו"ע לא עליון מבעו". [עי' משנ'ב בבה"ל לסי שג' ס"א], ואף בזוה"פ בתב השפת אמרת לערובין דהויא מחיצה, כי פלייג' עליון מבעו", [וזה לא] דמסתברא דלא בעין סמך עליון מבעו", כי פלייג' בלחין. אבי לטעמי הריא חי' ממשום מחיצה, וממחיצה העשויה מלאיה הוא מחיצה, א"כ כפרמ'ג — הו"ד בבה"ל תנ"ל — שנsoftmax כויה]. וקשה להבין בוגם, דאי טעמי' דאבי דליך ממשום מחיצה, וממחיצה העמודת מלאיה הוא מחיצה, א"כ הול' דאך בל סמך עליון מבעו' נמי הוא לח', דומיא מחיצה.

וננה מוקייל' בר' יוסי, דבניטלו קורוטוי או להיו באמצע השבת דלא' בכיה' שבת הוואיל והותרה הותרה, מן ההכרה צל"פ דה'ט, דילתנו

הצורך לתיקון לרוח רביעית הוא מכח דין נפרץ למקום האסור לו, וכדברי הגאו'י שהbamן, דין זה נפרץ למקומות האסור לו ה"ט, גורה דלא טלטל, וכו' ע' מהו דבנפלו המחיצות, ואין עלathi לטלטל מרשות זו המותרת לתוך הרשות האסורה. שהרי אין בינויהם הבדלה והבדר. אך לא דביה' סברא גופא פלייג' — בגין תקון רוח רביעית, אם מקומו החכמים להצירך ותיקון לרוח רביעית, אם מקום המוקף בג' מחיצות דיינו ככרמלית (מדרבנן). או כר' יוסי שיש בו אי' טלטל.

[ונכל והו הוא אליבא דשלאול, ואילו לרבות טלטל — מכבי דעתה — לרשות האסורה, שהכל כסברת הגאו'י, זהצורך בתקון לרוח רביעית הוא רק מכח הדין דרבנן נפרץ למקומות האסור לנו, אבל דין המקום עידין כר' יוסי, ובאה גופא פלייג' ר' יהודה ור' יוסי — אם יש דין כזה של הוואיל והותרה הותרה. וכן ה'י ס"ד הגמ' (ז). לימה רב הונא ור' יצחק (שנחלקו בזה — אי אמרין שבת הוואיל והותרה הותרה) בפלוגתא אסור לטלטל, שהרי אין על המקום דין רה'י דרבי יהודה ורבי יוסי קמיפלגי. ולדינה דקייל' כל. ורכבים טעו בזה בקשර למונחן, שהרבה שנים היהת הרוח הצפונית פרוצה במלואה, וגם דינא דהואיל והותרה הותרה].

ג. קולח מהרי'ט בפרוצה ליט'

ועי' מג' א' לאוח' ח' סי' שחג' ס'ק לא, שהביא

מהספר כנה' ג' שהביא מהשור מהרי'ט, שקונשנטיניאן ע"פ שפרוצה ליט' בכמה מקומות יותר מאשר, כסתום דמי'. [ומענין הדבר שבמשנ'ב' שמה לא הביא דברים אלו, ולא דיבר מהו מאומה]. ובפשטו נואה דה'ט, דס'ל דכל

לגביה הרוח הרביעית. וע' ב' בעין נשעה מהחילה לשם כן, שכן לאשויי חփצא דהיכר. אך בלחוי הוא דפליג'י, דלאבי גדרו הוי חփצא דמחיצה שיש בה היכר, [ואשר על כן לא בעין ב夷 עשייה לשם כן, אך עכ' פ' בעין ב夷 סמך עליון מבעו']. [משא'ב' במחיצה גמורה. שלא בעין בה ודיכר, בצח' פ' שנsoftmax בו הפרמ'ג נחלקו בה הפסוקים, וכאשו ביארנו בתחלת אמרבו בעין תקון ערובין בעירורו, שבאור המורה, יניס תשם'א]. אך לכ' ע' דין הלחוי וגם דין הקורה כמחיצה [עכ' פ' מדרבן]. ובקורה ס'ל לתורייתו לאשויי חփצא דהיכר בעין נשעת מהחילה לשם כן.

ור' יוסי — לדעת שמואל, דכו' ע' אית' להו ה'ן מה מקום האסור לו, וכדברי הגאו'י שהbamן, דין זה נפרץ למקומות האסור לו ה"ט, גורה דלא טלטל, וכו' ע' מהו דבנפלו המחיצות, ואין עלathi לטלטל מרשות זו המותרת לתוך הרשות האסורה. שהרי אין בינויהם הבדלה והבדר. אך לא דביה' סברא גופא פלייג' — בגין תקון לרוח רביעית, אם מקומו החכמים להצירך ותיקון לרוח רביעית, אם מקום המוקף בג' מחיצות דיינו ככרמלית (מדרבנן). או כר' יוסי יש בו אי' טלטל.

[ולפיין' נואה פשטוט, דכל ה'ך קולא לא שיכא אלא ברוח רביעית, אך בדאי'א פרצות בither מעשר משתי לנו ג' מחיצות. ומי' ס"ד הגמ' (ז). לימה רב הונא ור' יצחק (שנחלקו בזה — אי אמרין שבת הוואיל והותרה הותרה. וכן ה'י ס"ד הגמ' (ז)). דאסור לטלטל, שהרי אין על המקום דין רה'י דרבי יהודה ורבי יוסי קמיפלגי. ולדינה דקייל' כל. ורכבים טעו בזה בקשער למונחן, שהרבה שנים היהת הרוח הצפונית פרוצה במלואה, וגם דינא דהואיל והותרה הותרה].

ה. קולח מהרי'ט בפרוצה ליט'

ועי' מג' א' לאוח' ח' סי' שחג' ס'ק לא, שהביא מהספר כנה' ג' שהביא מהשור מהרי'ט, שקונשנטיניאן ע"פ שפרוצה ליט' בכמה מקומות יותר מאשר, כסתום דמי'. [ומענין הדבר שבמשנ'ב' שמה לא הביא דברים אלו, ולא דיבר מהו מאומה]. ובפשטו נואה דה'ט, דס'ל דכל

כוי אתה ובנך רק בבנו ובתו הקטנים כשעושים
בציוויל אבינו אבל שאר קטון שעושע' על דעת הגוף
אינו בכלל זה כלל. וכך לא מיתתי בהדי אנך
דמוהר הגוף "א"יל כתוב על כל קטן עצלמא נגנ'ל"
והא רחבע"א יאל כתוב בעבד דמצואה א"ל עבר
שאיינו שלם מלהכחה ויגש בן אמרה והגר מדילע
בהדי גור ע"ש. ואיך זה כחוב רק מסברא דונשיטה
ואם כון בוה שאיום לימוד ייל' דוקא בנד
כמסמכו. ומודוקה מה דנקיט השס בכינוי בקיטו
העשה ע"ד בקי' כי ולמה לא אמר סתם על
דע' גודל ולהונ'ל א"ש דבעי לשונויה תא דשביתותה
עליך למ"ש רשי' בפירוש החומש ולכך נקיט
בעזה ע"ד אבינו שייך הלאו דאתה ובנך נגנ'ל
בפדרה ממש דבריו הרוב ודובי' ז' עז' האתונאי אנטואן ברהמיה ברהמיה ז' עז'

סימן ד

דבר הגאון אב"ד דק"ק
עמ' ח"ש:

ע"ד היטלטול בעירנו על סmak מהייתה הויסיט.
א"י למה ור"מ מփש אחר חומרות בדברה
שהצעיד מהר"ט שנגנו היתר ע"פ זקנים ואחריו
כנח"ג תלמידו. והוג החסיד דבר שמאלל סי' ק"ג
ושבינה דרבנה המתודין כי באמת הוא להרים
מכשול וחו"ץ מוחזק. הרב דב"ה אמר חסידות והרי הברון
של הג"ת ליע"ד הת"ז ברכ"ב שס"ג סק"ב ציווה
להחמיר כה"א שהביא רמ"א ז"ל וڌיש שמא
יעלה הים שרוטן. לע"ד מאחר שרמ"א ז"ל פסק
ע"פ מ"ש בדור"מ חולוק על בע"י שכ' מאחר שהרי"ף
ורובנים בר היכיל נקטניין בדרכו והדר"מ כתוב שאין
בראה לו לדחות כל האחרוניות מפני הרמי"ף
והרמב"ז ואך בעדעת הרמי"ף אין הכרע דס"ל לע"ח
שהרי השםיט לבנאי ע"ש. משמע דחליק מק מנבי
דרמ"ב היידאי ובורי"ף ספק. ותמןני שהרי
מפורש בהה"מ שבם גומ' ר"ח גורס כן גומ' בעורו
גורס כן ליה' כו' ערך אול ע"ש. א"כ מבואר
שగורסת הגאנטס כן לא חייש". ובהג"א מביא
שגע' מייגוינו וערוך לא חיישין. והר"ח לא הביא
משמע שלא היו יודעים דברי ר"ח ומילא אפשר
דאוי היו שמייע להרא"ש דברי ר"ח שגורס כן לא
היה חולק שיוציא שדריריו דברי קבלה ובפרט
בגירושאות. וכמו"ש רמ"א ח"מ סימן י"ה. ובזרואדי
נאמנים דברי הה"מ שהר"ח גורס כן. ומילא
מסתמא גם הרמי"ף כן דעתו כמ"ש ב". עוד בראה
דע"כ דמאי אדבר לא חיישין הינו דס"ל קלישנ"י
בתרא דכם הנטירין ולפלו מרמור על ר"ג
ופסק הלכה חכמים. א"כ אפשר דמסופק הרמי"ף
אי הלכה בר"ג או כמרימר וא"כ עכ"פ הלכה
כלשנאו בתא דר"ג אמר אין הלכה חכמים
והיינו מה שמתודין רק לרבי לל"א לא אסור
ולא היתר ולנק השםיט כמשמעותו לישנא דרבינו

ש"ו"ת דלא תעשה כר מיררי כולה בגעשית המלה
מגוזנו גט בעבד כנ"ל. ויל שפר עזובר ב-
בשהעבד עוזה עפ"י ציווי או שכופה:

אולם מדברי הרמב"ם זל מבואר פ"כ מה
ה" ז"כ בשם שרדים מצווה על שבת
בהתהו כך מצווה על עבדו ואמתו עפ"ש שהן
דעת ולדעת עצמן עוזין ונור שנאמר למנין
כו' ואיסורו בעשה. ולא הזכיר כלל שיחיה
בעבד מהול שצווה עפ"ה הרוב והע"ש בה"מ.
אפשר דלא מיקרי כל בעבד גדו' שעש' עפ"ז
שהמלוכה נועשת עז' טנירם. הנה קייל
שליחת לדבר עבירה ממש דרבנן רבד וזה
התלמיד דרבינו שממעין ואגדותא דונפייה
חוין ביעשה מגזמו' ושוב אין כאן רק העד דברי זו
דلمען ינות וודקה בקפטן דלא שייך דברי זו
כרכ. ובול"ז היכא שכופה או שהעבד שוגג
כינון ודיאכא לאו לדפני עז. ולענין מלוקות
חלוקת דגム אלהו וזה אין בו מלוקות כמו מה
כדאמר בש"ס שבת קנ"ד. ולא העריך להזכיר
זה וגם בקפטן לא החזרנו להזכיר כיון דזאת
לאו במאכלים מלאים האכלות ומlokות
בו גם בלאו זה כמו היה הלא מפורש על קפטן שיעיר
דוחק גדרל אם מה שאן ררכו כלל. ועוד דברומת
רומבים זל מה שאן ררכו כלל.
ולשם ריש פרק כ' שמצווה על שבת בחורה
מלמען יינה כו' והלא לאו מפורש בתורה
תעשה כר ובהתה שלא יהרשו בה ונמצאו
שנינו לאו הרמת מיתה ב"ד ואין לךין. ופי' התה
ואם לא היה בחורה מיתה הי' לוקין אף שכוב
אתה כר ודלא כפירוש ר"ש. וא"כ אם היה בי
הפי' דאתה ובן לרשות דלשלום אין בה מיתה כשבועה
היה וראי ללקות דלשלום אין בה שיש בו מעשה דק
ולסתן בצדוי אבוי. והו לאו יש בו מעשה דק
ב"מ ז' כר"י דחסמה והנהייב בקהל לווקין דעקב
שפתיו הי' מעשה היל' דאייחבד מעש' בדייבור
וכאן אמר לא כתוב הרמב"ם זל לאו
דלווקין עליון. אך י"ל כדאמר בש"ס שבת ק
דאיפלו מ"ד לאו שנינו לאמבר"ד לוקין להו
בחומר דליך כר' איתה דליה הוא לא
דמחייב בחמתו לא מהיבר. כמו כן י"ל אבן
כו כנ"ל. ועוד ודוקא בבהמה שיר בדרכו
איתעביד מעשה שאיןו בדעת כלל מה שאין
בקפטן אף דעתשה עפ"ציוויו מכל מקום לא מי
לבבי דידיה עביד מעשה כנ"ל:

אך בש"ס פ' הרש דמייחי כל הגוי דמוורהין
הקטנים משוני דלא ליטשו בידיהם ומץער
להו צריכא ולא מיתוי הא דשבת דאיירוי
מקודם ולמה לא אמר דריזוכחה על זה. והיה נר
מהו דארך למיכילתא הנ"ל אין ההלא דלא תע

אתה ובןך כי בקטנים ע"ש הובא ברש"י בפי החומר לא בא אלא להoir גורמים על הקטנים וסיטים רשי' וortho שנינו קtan הבא ברכות אין שומען לו מפני שבתמותו עלי' וכו' וכן הרמב"ז ולשם כתוב הoir של לא יעשה הבנים קטנים מלאכה לדעתינו וברבינו גני ע"ש וכן ראה' בס' החינוך ובס' ראים לר' מאץ כתבו בלשון הוה וא"כ נראה דאין האיסות בקטן העוסה לדרעת אביו מצד האיסור של הקטן לבד שעשוה איסור וכמו שאר איסורים מל' תactices רם שהאב עצמו מצווה כשהמאלה נעשה ע"ש שניהם ומכו מהמר בשביתת הבמותנו וכו' וא"כ וזה דלא שייך בזאת מ"ש דכין דע"ז הוחרה תורה דארך שאין בקטן מהשבה אסור להניחו לעשות לדרתו של גודל. והנה גם מהמר אסורה תורה כטהחומר ע"ש עקירה והונחה כביל בלא דעתו רם דשמה לא קלא ואלא מהמת' כר' כדארא פ"ק דע"ז דר' טין וכן בקטן כתשוו'ו' בחמ' דלעומ' ורוצנו או ציוויא' א"ד י"ל דודא מחרם שלעומ' איננו מהשבה ע"כ האיסור אל וחיבת הבעלים מסא' כקטן דיש לו מעשה בה' שוב י"ל דודא בהן מלאות דחשיב מעשה המכשבה ודוחק:

אף באמת יש לעין דמהרמב"ם וטור ו"ע לא הביאו כלל אך איסור שיחה לאו מיהוד בשביתת בקטן ע"ז אביו כמו שהביאו שביתת שבתו ועבד כבב' לאו מוניפש בן אמריך ומלמען ניזה בערך ואמתק כמוך אבל לא מל' תעשה כי' שכח ג'י' בערך ובש' ס' יבמות מ"ח ע"ב ונופש בן אמריך בעבד ערלו או איינו אלא עבד מהול כשהוא אкар למטען ניזה עבדו הרי עבד הוא אל אמר ע"ש והנה מלוא פריך בעבד מהול הא כ' לא תעשה מלאכה דהה וחיב בכל מזות כאשה' וע' דהה איצטריך שהרב מצוה על שביתתו ועיז' אמר הא מוכח האיסור על הרוב מלמען ניזה וכו' וא"כ ע"כ סבר הש' ס' דלא כביבליה הניל' שיחריה דאתה בגין היינו קטנים וגדולים מוחരין בעצמן א"כ גם עבד ע"כ האיסור על הרוב דאל' הרי מוחրין לעצם כאשיה רף על הרוב כמו בגין ובהתה. וע' הש' ס' דס' לעבדו מירדי באיסור שעל הנבד עצמוני ולא איכפת לך מה שמחזרים בעצם פמיאלא גם בגין בגודלים ואורה לעצם.

אף איינו ראה' דהה כמו שמפרשים אותה ובהתה כשהמא' נישית ע"י שניהם היינו מהמר בגין בקטן פעשה לדעתו. אבל כטעשה מצמכו אין חיות עלי' למנעו וכן בהמה לא היה חייב למנעה רק מינה שור. א"כ שפיר היה צרי' קרא זוגינפ' בזאת מ' שמצוות למנעו לא מוכח בעישה מעצמו ופרק רק מלמען ניזה דמכח זדריך למגעו כמו שביתת הבמותו כביל. אבל פריך מהתני' דמכחים' ב' יתרו לא תעשה כל מלאה

בהשבה עפ' א' אוור לדרר רשות' וכדעת הרמב"ז. אבל מניין תולש ב' בזה הרכותא אף שראה' אישור דאוריתא לגבי' קטן ג' ב' דבזה חשיב מעשה המוכחים גמור דהוי מוחשנה א' פ' א' צ' להפרישו בקטן ואילן נבלת און מצוין להפרישו ב' נ' ואף לאבוי דמקור חולש בעצמי' שאינו נקב' מ' קמ' דהה אי היו נקיס מניין מבי' ה' דזוק בהך דא' לעולם בקטן א' אוור דאוריתא כל משא' ב' בהולש דעכ' חולש גמור הי' דאוריתא ולכך קמ' מ' מניין חולש כ' :

ובמש' מושב מה שתמוהו כל הראשונים ז' בSSH' ר' פ' מי שהחישיך בנותן ניסו לבורי או לחמור ואם אכן חמוץ נונטו לחשי' ופרק אמר ה' הא איכא שביתת בהמותו ומשי' נונטו עלו כשהוא מהלך. כי ובקטן לא מביך כלל בש' ס' ג' ב' ציריך ליתון לו כשהוא מהלך דהה למסיפי לה איסור ביד' אסורה מה' ח' וחויכו רשב' א' וחומ' ור' ז' לדבאתם גם בחש' צ'יך ליתון כשהוא מהלך ע' ש' שדוחק מואוד למה לא אמר בש' ס' כן וגם הר' ר' ורמב' ס' ורא' ש' לא הזכיר כלל וע' ש' בחומר. ולמ' ש' מושב ספר דבחש' לענין מעבר והכנה לulos אין כאן רק איסור דרבנן והו כמו נונטו עלי' כשהוא מיהלך לאו חטיב עקירה מעשה ראשונה לכך כב' :

וכן מושב מה שתמוהה ברודכי מה קטן הבא לזכות אין שומען לו הא בכיסו נונטו לקסן והתרו מושום פסדים ולמה לא התירו בכיבו משוט הפסד ע' ש'. ולמ' א' ש' דביבלי שפיר בקטן יש איסור דאוריתא דווי' מעשה המוכחים שכונתו לכבודה משא' בחוזאה ומיעבר דא' א' כל טהרה איסור דאוריתא כב' :

ואולם מסתמנא לדלק בדרר חדש שלא מצאי' בראשונים ואחרונים שידברו מזה להלך בקטן בין איסור החזאה ומעביר לשאר איסור ובתוס' ור' פ' מי שהחישיך הנ' מבואר דין זילוק נ' ב' ג' ב' יש בו די למדוד זכות מה שנגאו להקל והתר ב חזאה ומעביר ע' תינוק מהשר איסור שבות דרבנן מארח שוה לעולם הרי דרבנן קרמלית ומה שאינו השוב מחשבה ושגיהם דרבנן דא' לא בוא לדי' איסור דאוריתא כב' :

אמרנן יש לדחות דכל זהلامי דרבנן בר' ז' גבי' קטן שבא לבכבות ובש' ואחרוניים דאין האיסור בקטן דועשה על דעת אביו או שמצחו רך ממש לא לספו לי' איסור בידים שלא האיכלים דאמר בש' פ' חרש. וע' שייך איסור כנ' דזון דין אין מוחשנה א' קטן עשה תומתני' דמכחים' ב' יתרו לא תעשה כל מלאה

שהביאה מהשי' ח'ו"ש, בכםיצה גרוועה של שתי **לא ער בעין מטלטלי בו אל אב ד"א אם הוא יותר מסחים (ביחיד ששבת בעקבעה), דמ"מ לא נוחש ככרמלית גמורה שיאה מותר להוציא ממנה לכרמלית אחרה (בפחות מד"א, וכן "בל"ב סי' שמ"ז), דבאמת רה"ג גמורה היא, אלא שהחומרו בו ח'ו"ל משום דהיא מיחזה גרוועה, כמובן, דבכה"ג דינה כריה"י עם איי טلطול, [דומיא דנפרץ למוקם האסור לו], וממלא לפיז' שפיר מובנת שיטת רב הונא, (ז'). דבשלשה ומת אחד דבר אמר, שהחירום לרבים ע"י הדחק אבל במחיצה מעלייהו כמה דבעי, רש"י, שנים מהן — שבת גורתה, וכ"פ שם התוס' (ד"ה עירוב), וכ"ה בשו"ע (שם ס"ב). ובטעמא דר' יצחק האוסר בשלשה ומת אחד מהן, איתא שם בגמ', ונותניין להן כל צרכן. והנה קייל' דבכרמלית מותר לטلطל בפחות מד"א, אפילו משרות כרמלית את לרשות כרמלית שנייה, ע"י שריע' סי' שמ"ו ס"ג, אך מקרperf בקעה מותר לטلطל — בפחות מד"א, אף דהס שוי' סוגיה לגמרי, דהקרperf דינה כריה"ג גמורה רה"ג יתקע ליה אין סברא דס' תוש', ולדייה דאיתנהו לדירין, הכא ליתנהו לדירין. ואולי ילי' פ' דבנוקודה זו גופה הוא דפלניini הנ' אמרואיג, מדאורייתא, דמ"מ, למעשה מדרבןין דין שניהם לייחיד, יהיה דין הכרמלית מדרבןין, ולא סתם כריה"י עם איי טلطול, וכל סוגיה הכרמלית דינם שוה זהה. ע"י משנ"ב (סי' שם סק"ה)**

טלטל, או ייל' דرك אסרו לטلطל בחוכו ד"א. אך להוציא מראה"י לתוכו ייל' דשרו. אך אם דינו הכרמלית (דבריהם) בודאי יהי' אסור להוציא מראה"י אל חוכו.
ונראה פשוט, דמהא דמבעאר בשו"ע דמקרperf לבקעה מותר לטلطל — בפחות מד"א, מוה מתכאר לטلطל מראה"י לחוך הקרפף ... והוירתי לאיסור, להדייא גדר דין קרפף מבדרים היינו — שדינו הכרמלית ממש, ולא שעדיין דין רה"ג עלי' עם איי טלטל. אבל אלה"ג דבנפרץ, או ביחיד ששבת בעקבעה והקיף א"ע במחיצות גרוועה, דבכה"ג דין המקום כריה"י עם איי טلطול, ייל' דבכמה' מותר להוציא מן הבית אל המקום הני' ניל' דנקודה הדין בו הי' צ"ל ובפשותו הי' ניל' דנקודה הדין בו הי' צ"ל חלי' בגדיר דין קרפף מדרבןין, אם דנווה כריה"י עם איי טلطול, או הכרמלית, דאם דינו כריה"י עם איי

ג. **מחיצות גרוועות שנעושו ליחיד**
וע"י גמ' ערובין (טו): ייחיד נותנים לו בית סattiים (בהנק מחיצות רעוועות שהן דשתי או דערב אמר, שהחירום לרבים ע"י הדחק אבל במחיצה מעלייהו כמה דבעי, רש"י, שנים נתניין להן בית סארום, שלשה נעשו שבת האיל והותרת הותרת, וכ"פ שם התוס' (ד"ה עירוב), וכ"ה בשו"ע (שם ס"ב). ובטעמא דר' יצחק הסובר במשנה (צד). דשבת הויל וחותרה הותרת, ע"כ לא אמר ר' יהודה התם אלא דאיתנהו לדירין, הכא ליתנהו לדירין. ואולי ילי' פ' דבנוקודה זו גופה הוא דפלניini הנ' אמרואיג, מדאורייתא, דמ"מ, למעשה מדרבןין דין שניהם לייחיד, יהיה דין הכרמלית מדרבןין, ולא סתם כריה"י עם איי טلطול, וכל סוגיה הכרמלית דינם שוה זהה. ע"י משנ"ב (סי' שם סק"ה)

4) ועי' ישוע'י (סי' שם סק"ב) שכח, והנה בהיווי במרחץ לאבן, ושם יש גינה זרעה גוולה מאוד, ומוקפת מחיצת, ובתים פוחטים לתוכן הגינה, ונסתפקת אי רשות להוציא מן הבתים, שהמה רה"ג, לגינה הרועה. וככשרה החדר פשט ... דאסוד לטلطל מרה"י לחוך הקרפף ... והוירתי לאיסור, לאחר והימים מצאתי במבייט (ח"ב סי' מה) ואחר והימים מצאתי מן הבית לגינה ... ובמה"כ שכח, דמותר להוציא מן הבית לגינה ... ואחר והימים מצאתי מן הבית לגינה ... דאסוד לטلطל מרובה, שהוא חסרון דאוריתא. אך עול'פ' נקודות החילוק שבינויהם באומן אחר, דבפרק מרובה — ליכא מחיצה כלל, משא"כ בפרצה יתר מעשר, ואכתי איטה להמציה, אלא שיש גל' דה' בפרצה יתר מעשר, ואכתי אוירוא דה' ג' ומבטל ל', דהינו דוקא אם אoitר שנותבטל החלק ההוא של המיחזה ושארה אותה הרוח בכחנית פרוץ מרובה על העומד. אבל באופן

בכח"ג (בנפרץ לים) למייחש לשם יטלטל לרשות האסורה, מכ"ם, בחסר התקן ברוח הרביעית אין כאן היהי כל עיקר. ועי' Tos' ערוביין (כד): ד"ה לעבד צוה"פ, שפירשו בגם, דהיינו דאיכא מקום המוקף ב' מחיצות, ובorthה הרביעית הוא פרוץ במלואו לנهر, והנהר לא הי' רחוב מעשר, שאם יעשן מחיצה (וה"ה צוה"פ) מעבר הנהר, يولיע והלהתר, הרי להודיעו שלא כסבירה הנ"ל.

ד. **בגדר דין פרצה יתר מעשר**
אך אכתי יש מקום לישיב דעת מהרי"ט ולומר, דאך הוא מודה לכל הדברים שאמרנו היכא דיליכא מחיצה כל בrhoה וביעת, ולא בא להקל אלא היכא דאיכא מחיצה של עומ"ר על ענן זה דפרצה יתר מעשר הינו, דחשיב כאלו ליהא לכל הר' מחיצה. וכבר כתבנו מוה במק"ג, והוכחנו כן מדברי התוספות בכלאים שהובאה בגמ' ערוביין (טו), ואכמ' ל.

ה. **בנפרץ לנפרץ**
וע"י משנ"ב לסי' שם בשעה"צ סק"י, שאך בנפרץ למוקם שאסור לטلطל בוגל' שאותו המוקם נפרץ למוקם האסור לו, ג"כ אסור לטلطל. ובאמת יש לפפק בזה קצת, דעתמא [ולפי'ו ייל' דשיכא קולת מהרי"ט אף

שרק תה' שמה פרצה יתר מעשר בכח"ג יש להקל דלא ליאמא דאותו דה' וכו' — [ובחו"א ובחי' שפ"א לא גמ' ערוביין כתבו להידיא להיפון].
פרצה יתר מעשר, אם דינו מדרבןין כנהבטלה המיחזה לממי', או שעדינו עיינן כהה"י — וכאללו המיחיצות עוזין קיימות, אלא שיש בו איסור טלטל. ובחו"א (או"ח סי' קו סק"ב) הכריע שעדינו כנהבטלה המיחיזות לממי', וכן הוא עפ"י פשוטו, ועי' בסוף מאמרנו בענן תיקון ערוביין, הנ"ל.
אתוי אוירוא דה' ג' לענין פרצה יתר מעשר: ועי' אגר"ם (או"ח סי' פט) שרצה להקל בדיןathy אוירוא דה' ג' ומבטל ל', דהינו דוקא אם לאחר שנותבטל החלק ההוא של המיחזה ושארה אותה הרוח בכחנית פרוץ מרובה על העומד. אבל באופן

שהביאה מהשי' ח'ו"ש, בכםיצה גרוועה של שתי **לא ער בעין מטלטלי בו אל אב ד"א אם הוא יותר מסחים (ביחיד ששבת בעקבעה), דמ"מ לא נוחש ככרמלית גמורה שיאה מותר להוציא ממנה לכרמלית אחרה (בפחות מד"א, וכן "בל"ב סי' שמ"ז), דבאמת רה"ג גמורה היא, אלא שהחומרו בו ח'ו"ל משום דהיא מיחזה גרוועה, כמובן, דבכה"ג דינה כריה"י עם איי טلطול, [דומיא דנפרץ למוקם האסור לו], וממלא לפיז' שפיר מובנת שיטת רב הונא, (ז'). דבשלשה ומת אחד דבר אמר, שהחירום לרבים ע"י הדחק אבל מהן — שבת גורתה, וכ"פ שם התוס' (ד"ה עירוב), וכ"ה בשו"ע (שם ס"ב), ובטעמא דר' יצחק האוסר בשלשה ומתחード מהן, איתא שם בגמ', ונותנן להן כל צרכן. והנה קייל' דבכרמלית מותר לטلطל בפחות מד"א, אפילו משרות כרמלית את לרשות כרמלית שנייה, ע"י שריע' סי' שמ' ס"ג, אך מקרperf בקעה מותר לטلطל — בפחות מד"א, אף דהס שוי' סוגיות לגמרי, דהקרperf דינה כריה"ג גמורה מדאורייתא, והבקעה ליה אין סברא דס' תוש', ולדייה ילו' פ' דבנוקודה זו גופה הוא דפלניini הנ' אמרואיג' רה' יצחק לית ליה אין סברא דס' תוש', ולדייה מדאורייתא, דמ"מ, למעשה מדרבןין דין שניהם לייחיד, היהה דין הכרמלית מדרבןין, ולא סתם כריה"י עם איי טلطול, ובכל הכרמלית דין שהוא. ע"י משנ'ב (ס"י שם סק"ה)**

טלטל, או ייל' דرك אסרו לטلطל בחוכו ד"א. אך להוציא מראה"י לתוכו ייל' דשרו. אך אם דינו הכרמלית (דבריהם) בודאי יהי' אסור להוציא מראה"י אל חוכו.
ונראה פשוט, דמהא דמבעור בשו"ע דמקרperf לבקעה מותר לטلطל — בפחות מד"א, מוה מתכאר לטلطל מראה"י לחוך הקרפף ... והוירתי לאיסור, להדייא גדר דין קרפף מבדרים היינו — שדינו הכרמלית ממש, ולא שעווין דין רה"ג עלי' עם איי טלטל. אבל אלה"ג דבנפרץ, או ביחיד ששבת בעקבעה והקיף א"ע במיחיצות גרוועה, דבכה"ג דין המקום כריה"י עם איי טلطול, ייל' דבכה"ג מותר להוציא מן הבית אל המקום הנפרץ — כל שלא יטלטל בנפרץ.

4) ועי' ישועי' (ס"י שם סק"ב) שכח, והנה בהיווי במרחץ לאבן, ושם יש גינה זרעה גוולה מאוד, ומוקפת מיחיצה, ובתים פוחטים לתוכו הגינה, ונסתפקת אי רשות להוציא מן הבתים, שהמה רה"ג, לגינה הרועה. וככשרה החדר פשט ... דאסוד לטلطל מרה"י לחוך הקרפף ... והוירתי לאיסור, ואחר והימים מצאתי במבייט (ח"ב סי' מה) שכח, דמותר להוציא מן הבית לגינה ... ובמה"כ שכח, שהוא חסרון דאוריתא. אך עול'פ' נקודות החלוק שבנייהם באומן אחר, דבפרק מרובה — ליכא מיחיצה כלל, משא"כ בפרצה יתר מעשר, ואוביי' אווירא דה"ג לענין פרצה יתר מעשר: ועי' אגר"מ (או"ח סי' פט) שרצה להקל בדיןathy אווירא דה"ג ומבטל ל', דהינו דוקא אם לאחר שנותבטל החלק ההוא של המיחיצה נשארה אותה הרוח בכחנית פרוץ מרובה על העומד. אבל באופן

בכח"ג (בנפרץ לים) למייחש לשם יטלטל לרשות האסורה, מכ"ם, בחסר התקן ברוח הרביעית אין כאן היהי' כל עיקר. ועי' תוס' ערובין (כד): ד"ה לעביד צוה"פ, שפירשו בגם, דהיינו דאיכא מקום המוקף ב' מהיות, ובorthח הרביעית הוא פרוץ במלואו לנهر, והנהר לא הי' רחוב מעשר, שאם יעשן מיחיצה (וה"ה צוה"פ) מעבר הנהר, يولע והלהיר, הרי להודיעו דלא כסבירה הנ"ל.

ד. בגדר דין פרצה יתר מעשר
אך אכתיה יש מקום לישיב דעת מהרי"ט ולומר, דאך הוא מודה לכל הדברים שאמרנו היכא דיליכא מיחיצה כל בrhoח ובביעת, ולא בא להקל אלא היכא דאיכא מיחיצה של עומ"ר על ענין זה פרצה יתר מעשר הינן, דחשיב כאלו ליהיא לכל הר' מיחיצה. וכבר כתבנו מוה במק"ג, והוכחנו כן מדברי התוספות בכלאים שהובאה בגם' ערובין (ז'), ואcum'ל.

ה. בנפרץ לנפרץ
ועי' משנ'ב לסי' שם בשעה"צ סק"י, שאך בנפרץ למוקם שאסור לטلطל בغالל שהוא המוקם נפרץ למוקם האסור לו, ג"כ אסור לטلطל. ובאמת יש לפפק בזה קצת, דעתמא [ולפי'ו ייל' דשיכא קולת מהרי"ט אף

שרק הזה' שמה פרצה יתר מעשר בכח"ג יש להקל דלא למא דאיתו אווירא דה"ג וכו' — [ובחו"א ובחי' שפ"א לא גמ' ערובין כתבו להידיא להיפון].
פרצה יתר מעשר, אם דינו מדרבןין כנחתטלת המיחיצה לממי', או שעווין דין כהה"י — וכאללו המיחיצות עוזין קיימות, אלא שיש בו איסור טלטל. ובחו"א (או"ח סי' קו סק"ב) הכריע שעווין כנחתטלת המיחיצות לממי', וכן הוא עפ"י פשוטו, ועי' בסוף מאמרנו בענין תיקון ערובין, הנ"ל.
אתי אווירא דה"ג לענין פרצה יתר מעשר: ועי' אגר"מ (או"ח סי' פט) שרצה להקל בדיןathy אווירא דה"ג ומבטל ל', דהינו דוקא אם לאחר שנותבטל החלק ההוא של המיחיצה נשארה אותה הרוח בכחנית פרוץ מרובה על העומד. אבל באופן

אָמֵן זְרֹעַ

۱۰

៨២

כִּי הַיְכִי דָתִיקוֹמָ מִתְאָ כָולָה בְרִשות יִשְׂרָאֵל וְהַדָּעָה
עֲרָבָה³⁰, דָאָמוֹר רַבְנָן (סֶב. א') אֵין עִירּוֹב מְעוּיל
בָמֻקּוֹם גּוֹי עַד שִׁישְׁכּוֹר, ע"כ ל'שׁוֹנוֹם:
מַתְנִינִי (נט. א) עִיר שֶׁ רַבִּים שְׁנָעָשִׂית שֶׁל יְחִידָה
אֵין מַעֲרָבִין אֶת כָולָה קָוְלִיל וּמַמְלָמָה סָל לְצִיסְלָדוֹן
וְהַמּוֹר לְעָרָכָה עַיְלָ סָל וְבִיסָן גָלָם צִוְוָה וְלָפָג עַל דָלָן זָה
רְקָסָם קָלְבִּיס גָמוֹלָה לָתָה, סָלָם מַסְתָמָם מְלוֹם רְסָות
הַרְבָנִים לְלָטָסָם צִוְוָה קָוי טִיכְלָה דְעַמְמָל מְסָס עִירּוֹג
קָוָה. הַילְכָה אֵין מַעֲרָבִין אֶת כָולָה אֶלָא אָמָן כֵן עָשָה
חוֹזֶה לָה צִוְוָה סָלָם עִירּוֹג נָס סָלָר קָעֵיל הָלָם לְגַדָּס,
כְעִיר חֲדָשָה שְׁבִיהּוֹדָה³² שִׁישָה בָה חַמְשִׁים דִירּוֹין
כֵן צָמָה עִיר חֲדָשָה דְבָרִי ר' יְהוּדָה. ר' שְׁמַעַן

ומזכיר שלוש הצעירות של שני בתים:
תנו רבנן (נת. א) אם היהה של רבים והרי היה
של רבים ואין לה אלאفتح אחד מערבעין את
כולהו. פירוש רשי"י במתני"י (ד"ה ושל רבים) עיל
כל רציס שנעשתם כל ייחד לנ้อมל להמעין דליה על
גנ' דנעשתם כל ייחד לין מעלהין למ' כולה קוחיל
ומחייבת כל כניסה דסובב עיר של רבים והרי היה
של רבים מהני לה שיור לערב את כולהו. והכי

32. שבייהודה: א עין ביאורים עלרובי כולה וואתו

(ב) הגירסאות הכרובינו, שאנו מביא מוספת זאת, וכן משמעם כראביה"ה (ס' שער עמי, 394). וטעם זה שכחוב רשי"ל פלפניו, בכוונתו של יחיד, ל"מ כמוותו בראשונים, אלא כתובו שהטעם הוא שמכיוון שהיה של דבים אותו לאיחולפי ברה"ר. עי' תר"פ (נת, א ד"ה של רביבם) וראביה"ה (שם) בדעת רשי"ל, ועי' מאירי (חי' נת, א ד"ה אין מערכני) וORITY ב"א (נת, א ד"ה מתני' עיר) ועוד. ועל הטעם המופיע ברשי"ל לפניו ק'ק, דילכאו' הוי גזירה לאזרה.

לה בבריטב"א (שם) כתוב, שرك אם יש בה וה"ר גמורה צורכה שיוור, ולמד כן מהבריתא, הביאה רבינו למקמן: "ע"יר של ריבים שיש לה רק פתח אחד א"צ שיוור". רשי" שם (ט), בדיה ואין לה כהה, שכשאנן לה אלא פתח אחד ולאו מפולשת היא לא דמי לדגלי מדבר, וכatz'ל ברכビינו, שדווקא כשייש רק פתח אחד ולא דמי כלל לרה"ר א"צ שיוור, אך אם חסר תנאי אחר (כגון רוחב ט"ז אמה) כיון שיש שישים ריבוא מבוי לדה"ר וצורך שיוור, עי' בראש"ס שהביאו רבינו לעיל. כלו הראבייה (ס"י שעת עמ' 493) והתר"פ (ט, א ד"ה של ריבים) הסבירו ברductio דרש"י, שהכוונה שלא יבו לטלטל ברה"ר כמורה, בכ"כ שר. ל"ז עי' לעיל העי' לה.

¹ ב"ה כ"ב והוועספואת (ט. ב ד"ה ולא שבק), וכן פסק הרא"ש (ט. ט)

שאינם יכולים ליחס ולעורב מבוי מובוי משומש דאסטי אהדרי אלא אם כן עשו דקה כי למבוי, וכל שכן היכא²⁶ שהיתה של יחיד והרי היא של יחיד.

כחות כתוב בהלכות גדולות (הלו' עיורבן פוך הדור) וכן כתוב בספרبشر על גבי גחלים וצירכה מטה למייעבר לה עירוב, והדר²⁷ הדרונה בחבלים או בצורת הפתח. ומביי דפתה²⁸ פיתחה עשר אמות סגי ליה בלחי או בקורס²⁹. ואיל פתי טפי מעשר אמות בעי צורת הפתח. ואיל אית בה פירטתא לב דבצירה מעשר אמות שRIA بلا צורת הפתח ובלא חבלים, טפי מעשר אמות צריכה צורת הפתח או

וחבלמים. ואילו היה לה למata שורא אי נמי הדון לה
הלהotas נדלות אי מטה
הנום היא צרכים למיין
רשוטא טניום דעתך בה כי
היכי דתיקום מטה כולה
ברשות ישראל והדר ערובה
דאמור רבען אין עיוב מועל
במקום נוי ואין ביטול רשות
מוועיל במקום נוי עד ישכחה.

26. היכא: פ א הכא
27. והדר: א ד הדר פ דפתח

29. או בקורה: ט וקורה 30. ערבה: ל מערבה
 31. רבים: ד רבים לדילמא הדרא ומתחבדא של רבים
 בח בפסקי אורי' כתוב דין זה בקיצור, והובא בשם בהגנות
 האשראי' (פה סי' ח ד"ה היכא) בשם אורי' ועי' בד"מ (שבץ ס'ק
 ב), שהביא דין זה מהגאי', ומשמע מינו שהבini שההגאי'
 חולק על הטור (שם), שהתריר לעיר ליחלך לדחבה. בריבינו
 כאן מוכח שע"י דקה אפשר ליחלך (ועי' בטור מהר' מכון
 ס- בהגנות והערות (ס'ק טו)).

בפט לא ברור מדו"ע היבא רביינו כאן את דבריו בה"ג אלו, שהשיכים או בדיני מחיצות או לקמן פרוק הדר בדיני גוי. ואולי אגב שכתב רביינו שכל העיר מערכתי יחד נוצר להיביא את הבה"ג, שיש עדין לשכורו מהמכרים, וצ"ב.

לא פירושו: רחוב, וגורסת כי פ' "דףח".
לב פירושו פירצה.
לג עיי' לעיל הע' כת', מה' הראשונים בהגדות עיר של יחיד
 של רבים.
לד בראשי' לפניו נוסח: "זרדים הדור ומתעברדא של רבים
 אתו לערובה כולה" (ועי' נוסחאות). וברשי' על הרי"ף זיין,

סימן י

**→ ימוד תיקון עירובין בעור שmockת מכל הצדדים
בימים ונרות**

בשווות שביעקב לברך יעקב בן מפרלונג (נדפס צפפה'ה)
שם חקיע' כסכימה ביפוי וכותע) סי' ז' ו' ל':
נוויס כטוד בקדלה ולטלודס מוקב' ה' ק' כלחד
ממלענן בכל כער גראחות' וצוקוס מוקב' ה' ק' כלחד
בעינויו כמקופון חומם על סמן שחמים מקיפין חותה
שכדי' נער וכמה רגינס מס' קדרומי וכו' מרי ותורת ק'ק'
לטלודס כי' פשט' צמחיית' להחוי וול' פנו' וכ' וול' צוט'
פקופוך על סייח טנעלול צממלענן צבאת' צכל' בעיה, כולם
לו' וטחון וול' מיזו' וטקי' כוכוח' צ'ם' מכתיהו פלונן
חט' קדצער' צו'. ופלרעות טקי' ק'ק' ק'ק' ק'ק' טרט' צו'ו'
ק'ק' לטלודס, וטיג' סול' סמן' לטלודס, וכלה' גמו' צלה'ה
חווניות כמו' וטלודס עיר פריז' רק מיס מקיפין חותה מיזו'ס
מסמיה'ס ומילין' הו' כמייס כמו' נטלודס וול' גס' נטה'ג
ווכגן' סייח טנעלול צבאת' צזוקים וגראות' צכל' בעיר' על
סמן' סמיס' סמkipיט'ס' הותה' צי' וס'ו'י' נטה' ווונ'ע'עס' סאקס'
ו'ג' ווינס' (ו' צ' ספדרויס') צביהם טנעלול, מ' התייר' לכס',
כלחה' לי' חוג' ומטוט' מגלא' ער' חכמי' ספדרויס' שבי' רגיס' וחכמי'ס
ינמודי' שעסל' גלו'ין מה' קבל' גוד' טלדרויס' צבאים' קדרומי'ו'ז'
ק'ק' ק'ק' לטלודס ה' קבל' גוד' טלדרויס' צבאים' קדרומי'ו'ז'
ל'ג' כמא' צלה'ו'ס' וגלה'ון הרכס' לאז'ב' וגלה'ון הרכס' ענק'
טפורה'ט' וגלה'ון הרכס' לאז'ב' וגלה'ון הרכס' ענק'
לעת' ה'ח'ת' נכה'ר טנעלול צבאה'ן על סמן' סמיס' וצלה'ן כולם
ויל'ת'ס' וחד' ט' הרכס' פוז'ות' ויל'ת'ס' צב' טוט'ס' ע'פ'
וכמי'ס צי' גס' י'ת'ס' סייח' מכם'ה'ס' מ' גלה'ון הרכס' נ'צ'
מצע'ול'ר ספפו' ש'ו'ה' סי' צ' ו'ל': מ'יר' כלגה' נ'ה'ן'ה' נ'ה'ן'
צ'ב' ה'ן' לא' חומ' סני'ג', ה'ג' ט'ה'ר'ן' מעוק' כרכ'ב' יומ'
עט'ה'ר' טפחים' ורמ'ג' נ'כ'ב' מ' ר' טפחים' מוקפ' סני'ג',
מו'טל' טלטל' צכל' שער' בעינויו'ס' למוקפ'ות' חומ'.' ו'כ'ה' ה'ג'
גנ'ג' לר'יה' ז'ה' ו'ל'ה' ה'ח'ת', כ'ה'ג' וטלודס' צו'ס' כמייס' צב'
ומ'ז' מיזו'ס' וממיה'ל'ס' ו'כ'.' (צ'ס' מסחפק' נ'ה'מ'ר' צ'ז'ן'
ס'אמ'ס' נ'ק'ל'ן', ע'ו'י'').

הרב ר' סוגטן זכי' טירוט וכותלה עם 23 מאי' קיימר
המלה לדרישת הבב' כל בצע ועקב חסינה נס לדריש
פצתם מהוור לטלטול צוון סכימים סגין כל כמוש, והמא
סכימי וט' להוות ממעס 'בוקף ולטסוף יוודע', ומי' צבודהי
שי יושע לכס צאנטה בזמך צוון מהוור כל עטיר צאנטה
חאחיל כטבי מיזטן ולען שחקו מה. ובנווון צלו להחזר
טלטול גנויילק כי' כתהמתך רק נסכים טמג' גדרין ונגד
ברציעת הכתהמתך נמייהה לח מסלה כתבל שוכןך מהרך.
כל צעת שרוייס לאכתהמת נמייהה קמיס מכל קדדים, הן
הוועט מיל 'בוקף ולטסוף יוודע', מפי' גנטשות ברוב מהויא
כל ערצעת קולדיסים כמו' מינצלא.

הנה כמברץ' סתאצחו לארכן סונגלאק בקונגו סס 97 מועד מן כחדך ויל': "ומה נס שמתיו מהו" כל טירזון סי קס"ד שזכה צפס כס"ג וצדר ע"ג

ולפ"ז י"ל שחלקת נגנון מהיות ל' יבודך צחי מהיות דחוויותה ולכ"ב ג' מהיות וחוויותה כמנוגר במנוגן וו : חוויה בפלגהה כיל ענין מעnis וככחות שמנוגן כי מהיות. ר"י צוויונן לא. כסוד צחי מהיות דחוויותה, ס"ל כמ"ד נ"ל תלם קוס כסוד זמאנר רק ענין לפניות, וככחות היפוי צחי מהיות ל' דמי לדגש מדגר. וצ"ב סדרי כרצוי דמגילוח טביה כסוד צחי מעnis מלפיקס וממלפיקס ח"כ כי נס צחי מהיות, ולפ"ז ג' מהיות דחוויותה. ולכ"ט סס לפ"מ צערל קרע"ב מן טולב ד' מהיות שלמות צמיך ותחליה כל"מ וחוקימתו לנעימות הלי וקורבה, י"ל דס"ל טהו נס צחי ג' מהיות זו סס"ל טהר כי בכלל תשורין ומהיות דבוק בלא". ובבר מבדר לעיל כein זה שיטנס קלות כמיוסדות על לימודים מסכניםיס טקסייה לך מהנא ישלט בגם יגמום עט. למדו ותב צבויים במשון תלין חמה זורתה חיון גמור. ולבדרי הכרח למדין שטיקר קוזח חותם טבון כו על יסוד הכתנו. כן מזואר ברצ"י טוויונן דכ' : מעלה ומורדות שבחרן יטרוליןlein חיין נליכן מזוס וכ"א לפי שלין לדגש מדגר. פירצ"י מעלה ומורדות דלן נימה דרישת דיזוכו ולו כי וכ"א, גני מזבר להן חלקלק סיתח שבען מזוס לחומך וועי"ש גרא". ומזוהר צדין זה מושך רק על לוט כל המכילה וספרי שבען טבון מטהו לפיקס אה בדרכיס. וויל שפירות שגס מון כמחנות למוו מאטען.

שיטת הගאנטס שלא היה גדר למחנה ישראל
בתשובה הגדנויים צבב ונאר כלוס נגן צמ"ה המלך ג'וזף
ס"ר ע': מלחינות ופיירוט קו וט צבב ס' רצוף וט
צבב חומם ודלקותין נשלו צילוכן אין עשות לר"ל כי מ"ע
דצמ"נ כדגלי מודבר צלול בסיס גדור מלון ע"כ. וכן צבב בעחים
דו ש'. צבב גלון: וכ"ל גמולה בסיס לו מקוס שיט צו צבב
רצוח צו מודבר צבב גדור ולחות ונכסון ווילון
בלילוב כמו צויז כדגלי מודבר זו וכ"ל גמולה, ע"כ. וכ"ל
ברלוי"ס שפח סי' טע"ט: ומלהקה שפח ממתקן ממתקן
מפולק מתי נדריס וצמ"ב סי' חילס ותויו מסוכן צחומה,
ע"כ. וכ"ה אם צדלי מודבר גדור בסיס שטס גדור וחוק צעינן
צדלי מודבר למש נdryיך דווקה ולחות נשלו צילוב ולוח
מספק בורי זא קרי צדלי מודבר גדור בסיס גדור. ומכל"ל
לטיפתס כמ"ל צו זא כווע צכלל מא צהמיין מהויה קוו
כלמ"מ, וכמו ד' אהות נרכ"ל כלכתה גמיין לא.
ומבוואר מדבוי הגדנויים שבענויים גדור בסיס דין מהיכא
למנין שפח, וכן ה' ה' נלמוד מבס למןין דיבוי
מהויה, חמנס מלינו צלהומלה למזרן גס דיבוי מהויה מודגלי
מודבר צלע יושלו מהויה ה' נט זומח צמקה לרשות ברזיט
צדגלי מודבר, ה' בסיס סמגוי פאורה ר' מפלט ומפונן
ונטער לטער יט דין רשות ברזיט מטס צהומת לאגוי מודבר.
כ"כ לט"י צענובין ו. ר' ב' ר' ב'. ואדרטוי"ס כל' קרי צלהומלה
וואקטען נט כמהויה לאגוי מודבר. וכן קרי צבכ"ל ולווייתה
צענן ולחות סגירות צילוכן ומצער רט"י צערוגין קל. צבקב"ג

b

דברי

מנחים

מ'יקון צ'ירובין במנהטו – פ'מו י'

לטראטן, גס נל' כזכיוו בהחט' סכפניות כתובות זום מגנולות מהויה, ולו' כזכיוו כתהנו שוקה עמוק מפלס וכו',

**7. מקור נפאל לפסק דין של בעל הלוות גדולות
המשנה מבורשת בטוחנות**

הרגנה מלחמי מקו נפלת לפסק כלכלת כל כבכ"ג, שאותו כיסוד בערקי תיקון כלכלן, ממהונם מפותחת נברחות פ"ז מ"ט: כפין רבי לחתה וכו. וכבר ב' מנין מכיריך ערך פן, ועם מפרטין לנו מגיל שאלות רוחניות כתהך כיס ווותה לח' ל'יבנה כה' מגיל כל הלאסדיי כל מלחמות. ובכדי כעריך מקו צפי ר' כת' גהון, וטה: «כמוה טמדו מגיל לאכדרים כל מלחמים וקוריין חווינו נלון יוי פלון». ונמוסף כעריך סגן נקללה לו פלון ע"כ. וכיום נקללה חי פלים ומגיל פלים מהודר גלומעת הדב' לוי פלים, לבן חמוץ טהור מוקף מני דודים, נס כת' פלים נלומו מוקף כיס מכל קנדיזים ומהודר אל כיבבנה על ידי מהה. אני נתון לבן הטעמיה מ"ט ר' כת' גהון, «כמוה טמדו מגיל כל מלחמים וקוריין חווינו נלון יון פלון». ובמפה שלפנינו נקללה בן מגילו פירים, ומגיל זר יט הי פירום. בכל חוץ ממלחמות מפלורשת זו ולחיק ברוכת לדבוי כללות גדלוות שכחו"ז מתיו להנבה וכמלה"ס וכן ר' כת' מסענישים אלה סמוי עלייכם כלכך נמעבש תיקון עיווץ למוננן, ובכדר פלט סכמתה לו מוחתת כל בלהזיות ולל

מפה מוחף של אלכסנדריה ובה הציור של מגדלו פירט – פירט

גמליס" שפסקו ודמתה וכודלו נבָרְתָה לֵב נַעֲרִים שָׁם תִּקְוֹן
ויתר ודינה כניר מוקפת חומם", וכ"ל בכבאותיו של הומרה
חויס סי' ט"ג חות כ"ח, וכון נבָרְתָה גַּס בָּרְתָה מכתמייסלנט
כתמאנתו טס עמוד 32, טמזרי כלויי כייל מזולר דרכס"ג
לכניין כל נויהך שבנבר סונכ כלה ליכלה חפץ זו (טל
בעלה פלון) לר' ע"כ.

זהנה ממה שבעיילו נמי גודליים כייל' טמלו שיטח הנקב' ג' מוגלה צלו'ז נידפס מכת' זנמא תלכ' ג', נמי קדרליים מפורטים בכללות גודלו שנדפס צויניגלא שטח ז' ח' שטח מהות ניאן קומס. וכדער טימטה גלע' כוועדו כלל דצרי הנקב' ג' בקטופסקים. זונל' כלמות גודלו של' ערוץון פריך כדער (דפומ ווילט עט' 54) : "ויליכת מהל לויינצע לא ערוץון קדר כוונילאָה (כדערו) נהאניס הוי גווערט כפתה נמי וויל' חייט לא למתר שוכ (מוומה) לי נמי קזון לא נכתרה, חי נמי ותגב על חילך ומידולין מעלה טפחים זא קאָה מווועכ, זונל' גויכה הילע ערוץון חלירות נעלגט נפֿת וויז'". (וכב' ג' נקבר' ג' לאספמיה עט' 127).

ויש לנו מגורמת לכך גמורונין מ"ה לה חייזין מל' יעה כס מרעון, ולפ"ז יול' פון כוה דעת כנה"ג, לנו לנו בכוון כל מלוק ז.

אמנם כחוות שכאיוו סגולוניס כ"ל כוה סהלו"ז בכוון לזרי כנה"ג לנכלך וכן פסק נספל "צער ע"ג גמליס" כוה מקדמוניים, וכמ"ט במכרת"ס טות לנו כי טהורודים ווגדים במתרים נזק לפירוט כיינו אוניגס וטוקים

15

לנו המסילה שעומדת בנובלה הרו' הקופה ונעשה אחר ישיבת העיר ודי בצד אחד שהוקף לדיירה מבוגר בס' שנ"ח. ונם החשיטداول' יש באיזה מקום ישנהר הוא ביותר מעשר אמות מופלג מן הבתים אם כן לא שיק בזה בין שהנהר עם המסילה מקפין מכל צד. ובמקופה היא מותר אפילו במופלג יותר מן י' אמות ככל מה שבארנו בס' ד. וא"כ אין בעירנו משום החששות אלה אף מאומה ונחישב העיר עכ' פ' עד המסילה הגובה באווענע השליישית במקופת במחיצות מה שהוא רה' נפורה לעניין טליתן. והוא דלא נוכל להתר על העיר דהא נפרץ אל שורת מקום האסור לו אבל עד העזה' פ' של המסילה הנבואה הו' נוקף שפיר. עכ' אם נערב חלק מזרח דערינו בעירובי הצירות תהיה' מותרת בטולול כל' עיר המעורבת בן נראת בברור לפי כל מה שכתחתי ויבואר עוד אי' ה' להלן מה שיש עוד לחשוב זהה אף פקודת נלבחה נא לישוח לדוח הדעת והתבוננה מה שיש עוד לחקור ולודוש גם בדברי המ' א' ס' שס' ג' ס' ק' מה' שכתחתי לעיל והבטחת לobar דבריו מה שנם אלה הדברים צרכיהם הבנה ברוב עומק ונראתה מה יהי' משפטן להלכה למעשה.

7 הנה המ' א' בס' ק' ל' הקשה על הא אמרינו שהם נחשב למחיצה מהא דכתבו התו'ס עירובין כ' ב' ע' ב' דמחיצה שאינה עשו' בידי אדם לא חשוב מחיצה ואתי רבים ומבטלי מחיצה וכותב המ' א' עלי וזה עט' ש סוף ס' זה. וכוננותו להא דכתב בס' ק' מ' דלא מקרי רביים אלא בס' רבאו ומשו'ה סתמו שם. ואם כן יהי' כיושב בפשיות דכאן אין בוקעים בו ס' רבאו ואם כן לפ' זה הקשה להבין למה חפש המ' א' אח' ב' תירוצים אחרים ואלו' דזה הי' כוננותו באמת במה שכתב אח' ב' לתרץ דהכי מירוי במקומות שאין הספרינות עוברות שם לנמל' וכו' וכו' וכוננותו שאין הספרינות עוברות בס' רבאו ובפחות כס' רבאו אף אם הספרינות עוברות אין כאן ביטול מחיצה והוא דוחק מאידך לכון כן בכונת דרבינו פרימיטים סתם ליה והנה בפ' מ' ומה' ש כתבו כן לפרש כוננותו שם' ש עט' ש סוף ס' זה שבא לתרץ זהה קשיותו מן התו'ס' משום דכאן בגין ס' רבאו בזען בו לא אמרינו ATI רבים ומבטלי מחיצה ואין כאן קושיא ואם כן עלי' כרחך הא דמסיק ז' דהכא כיירי במקומות שאין הספרינות עוברות שם הינו שאין עוברות שם בס' רבאו. ולפען' ד נראת שיש לתרץ זהה קשיות שכא לתרץ זהה אליבא דכ' ע' דהא מ' מ' קחש לדעמת הרמב'ס' ודר' מ' דלא בעין ס' רבאו לעניין רה' ר' וכן היא נ' ב' דעת הריב'ש בס' ת'ה הנ' ל' וא' שיק עוד לתרץ בכ' ש הוא ז' בס' ק' מ' אם כן איך יתכן לרידתו קשיית התו'ס' עירובין כ' ב' מהא דאי' ובב' שעיל' כרחך פרוצי בפ' ז' דהבא' פ' שיטים ג' עיטה' צ'א ב' ידי' ארב' ואה' דרב' וכו' אם כן איך פסק הרמב'ס' דינו וזה דכאן דים נחשב למחיצה ועל זה כתוב ז' דהכא מירוי במקומות שאין הספרינות עוברות כדי שיהי' מושב לכל הריאות והשיות בnal' ד רבען' דכאפ' אחר אין להם פירוש לדברי המ' א' אילו ומפילה לדידן דמקלנן' קומר דעתם

וכתיב אה' ב' ובריב' ש' ס' ת'ה כתוב מבוי המפושל לכרמלית צריך צוה' פ' והאי דצידו אחד ים לא ה' מפושל בשני ראייו כי ה' לו נ' מה' מצות אלא שבשני צדדים ה' פרוץ קצת וכו' וכו' עכ' ל' פירושן של דבריו משומש שיש לדוקה הא כל' ים הוי הכרמלית כידוע מהא דריש שבת הנ' ל' ואם כן קsha הא דרב' בצדיו אחד ים בין למאנ' דרגס חוששין ובין למאנ' דרטס אין חוששין למה לנו הטעם של החששא דשריטון הא בלא' הא כאן דהמכו פותח ל' ים הא הוי באילו פתוח לכרמלית. ונפרץ למוקם האסור לו שע' ב' מתרין ל' הרוב' ש' שה' נפרץ קצת מן הצדדים אבל במה' הנ' ל' אף שאלה היבא דברי הריב' ש' מ' האריך בקשואו זו וمبرר דאי' איסור בחומרה הים מצור נפרץ לכרמלית דלא שכיה שיטטל'ו מן הים למבי' דאי' הים בת טלטול עם המבו' בם' השה' מ' ומהני' גם ביוור דמן י' אמות הפירצה דהוי היכר מחייה גמור, ולא שיק בים נפרץ למוקם האסור לו כמו בכל נפרץ לפתוח לכרמלית דלענין זה שאני הכרמלית דים מן שאר הכרמלית. ובאמת נפרש' י' ח' הא מפורש בהיפוך מן פירוש הרוב' ש' וע' ב' דמסתגר נם לרש' י' בדברי המה' ט. וזה הוא שכותב המ' א' אבל משמעו הפסוקים משמע דאי' מפושל לנמי' ים שרי. וכתיב עוד המ' א' דבנהרות שלנו שדרון להתייבש בקיין הרבה יש לאסור ז' ו' הירושלמי' מבאות המפושלן ל' וכו' וכו' כוננותו בזה בנהרות שלנו שדרון להתייבש בקיין ולא נשאר מקום מדרון במתלket יוד מתק' ד' א' ב' אין באן שום מחיצה בודאי אסור וא' אסור לעולם אפי' בזמנ' שעדרין לא נתיבשו, ועל זה מביא מן הירושלמי' שדרון של יוד מתק' ד' הסמוכה אל העיר מותר אבל יש ים שאין בו מדרון של יוד במכואר בדבר הירושלמי' ויש לכוון בכונת הירושלמי' הינו היכא שהמדרון העמוק של הים הוא מופלג מן העיר ובסמוד' אין כי מדרון והירושלמי' מירוי במקול' מעד אחד אל' הים. א' ב' כההוא מופלג המכדרון הוי המבו' פרוץ למוקם האסור וככל הנ' ל' שע' ב' אמר רה'וי במקול' המכדרון לבקעה והדין שקהה דר' ח' הוי מדרון של יוד בסמוד' למבי', נהרות שיתיבשו בקיין הוי על פי רוב בלי מוקון י' המכדרון מתק' ד' במקום היבוש שע' ב' לא מהני' המחיצה של הנהר בnal' ד' פירוש דברי המ' א' באלה הדברים ומה שפירש בזה המה' ש' לא וכיית' להבין ומסיים עוד דאם נקרים בימות התו'ס' בטל' המחיצה ואסור לטלט' וכגדורי הט' ז' ס' ק' ב' ורא' נMRI דלהט' ז' אסור כל' השנה משום זמן הנקרש בחורף ולהט' א' אסור רק בעת הקriseה אבל לא בעת שאינו נקשר.

אליה מהה בכל' דברי המ' א' בס' ק' ל' וא' פירוש כוננותו בהם שיצא לנו' מדבריו אלה לעניין נידון דידן דיבני שפיך מחייבת היביס הינו הזהה הנזול' הבודב את העיד דבנהר דידן אין באן אחד מהחששות לבטל המחיצה דאי' משומש שריטון לא שיק וזה בנאר נידוע מטבחו דאי'נו מעלה שריטון בשום פעם. נם חשש נקרים בחורף לא שיק בו שהוא תמיד פתוח אף בקרים הנדרלות ומטעם לא הווקף לדירה ע' ב' לא שיק בו דהא העד רביעית שהויא

שאין כוונתו בזה לתרץ קושיותו הנ"ל מה שבאמת הא כבר מתורץ במ"ש ועיי' מ"ש סוף ס' זה. אלא שבא מעתה בדבריו אלה לחרש ולומר דבר מיוחד מה שאין שייכות אל קושיותו מן התום' והוא דבאמת יש בכלל ים ונחר הסוכב שם מחיצה על זה משני אופנים חרוא דהים והנהר בעצמו מקרי מחיצה אף שהחרוץ שלו אין בו שום מקום שיהי' מתלקט י' מתוך ד', דט' מירוי שם בענין רה"ר דאוריתא דלייכא מחייבות אחרות שלן בתבו שפיר דלא נוכל מדאורייתא לחשב הים לחייבות לבטל הרה"ר דאוריתא ממשום דעתה בידיים ואתי רביהם ומכתלי וכו'. אבל כאן הא מירוי שצירדו אחד כליה לים היינו שיש נ' מחייבות מלבד הים דהא היו רה' גמור מדאורייתא גם בא מחייבות הים, והאי מחייבת של ים בענין שתועיל לנו רק לענין הדרבנן כמו צוחה פ' ביוור מעשר, א"ב מנ"ל דأتي רביהם ומכתלי מחייבת לענין תקון דרבנן ג' מה שהיה רק ממשום הכרה בעלמא ונמ' נימא לענין הכרה זו דרבנן דאם לא נעשה בירוי אדם לא היו מחייבת. הא אפילו בלתי העומד מאליו פסקנן באביי דמהני ובכמה אופנים די בקצת לחי או קורה דעלמא ומה דמיון יש מזה לחייבות דאוריתא שהי' שיק בעלמא ומה דמיון יש מזה לחייבות דאוריתא שהי' שיק להקשות מהא דחייבות דאוריתא מה דלא מהני בהם לאשוויא לחייבת שלא היה' מועל נס כן לענין לחי וקורה דרבנן הא אין השותות כלל בין הנושאים. נס יש לחתמה על תירוץו מ"ש חלק בין ספרינות עוברות על הים לנמל לאין עוברות דלפי מ"ש הוא עצמו לעיל ס' שם ס' י"ד שמחליט שם בספרינות השותות על פני הימים אין מבטלין מחייבת, דא"כ לא היה' אם רה"ר עצמן דתיכון דרבנן נס לענין רשות דאוריתא לביין דרבנן לכל מה דתיכון דרבנן נס לענין דרבנן לא מקרי מחיצה, אבל קושיא השניה תומה לךורה מאידך לתיכון דרבנו במ"ש שסתור עצמן מ"ש הוא עצמו ונמ' מכח קושיותו דאם כן כל ים ספרינות עוברות עלייו ווי' נחצב לרה"ר. וכנהריות הא מפורש דים הוא כרמלית ולא רה"ר.

אכן לפיו זה ולפי מ"ש המ"א דנהר בעצמו היו מחייב קשה מادر לכוון מ"ש על זה ברבינו ווז"ל כת"ש בט"י שנ"ז וכן הוא בנראה דר' כ"ד ע"ב ובתוס' ד"ה אין עשוין דנהר בעצמו היו מחייב. וכ"כ בעורך ערך אוזל עכ"ל. והוא חטפה דהו אמת בעורך ערך אוזל נראה כי שנהר היא מחייב אבל מ"ש מס' שני' וכן מדברי התום' כ"ד ע"ב הא שם מבואר בהiphuk דבסוף ס' שנ"ז וכמו שבסארה ליעיל לדמי מה שכח סוף סימן זה בענין דוקא ס' ריבוא ואין כאן קושי' עוד מה דtos' דatoi רביהם וכו' וכמו שפירש"י נס במחה"ש שבזה מחרוץ היא במ"ש מקודם עיי' מ"ש בסוף ס' וזה כמו שבסארה ליעיל לדמי מה שכח סוף סימן זה בענין דוקא ס' ריבוא וזה שיק לומר אה"כ וצל' דהא מירוי וכו' מן דברי התום' ואיך שיק לומר אה"כ וצל' דהא מירוי וכו' מה צ"ל יש בזה והי' שיק לומר ועוד נ"ל דהא מירוי וכו' נס ה' לו לומר דההם הא ספרינות עוברות והכא מירוי במקומות שאין הספרינות עוברות עלייו ווי' נחצב לרה"ר. וכנהריות הא

אלו דרא"ה תליה בס' ריבוא וכמ"ש המ"א בס"ק מ' וכן פסק בעלמא כן לדיינה אם כן אפילו ספרינות עוברות נחשב לחייבת כל זמן אכן בנווי הקושיא של המ"א מרברי התום' יש עדין לחתמה הרבה דמאי הקשה מן דבריו התום' לדינא דכאן. הא התום' מירוי שם בענין רה"ר דאוריתא דלייכא מחייבות אחרות שלן בתבו שפיר דלא נוכל מדאורייתא לחשב הים לחייבות לבטל הרה"ר דאוריתא ממשום דעתה בידיים ואתי רביהם ומכתלי וכו'. אבל כאן הא מירוי שצירדו אחד כליה לים היינו שיש נ' מחייבות מלבד הים דהא היו רה' גמור מדאורייתא גם בא מחייבות הים, והאי מחייבת של ים בענין שתועיל לנו רק לענין הדרבנן כמו צוחה פ' ביוור מעשר, א"ב מנ"ל דatoi רביהם ומכתלי מחייבת לענין תקון דרבנן ג' מה שהיה רק ממשום הכרה בעלמא ונמ' נימא לענין הכרה זו דרבנן דאם לא נעשה בירוי אדם לא היו מחייבת. הא אפילו בלתי העומד מאליו פסקנן באביי דמהני ובכמה אופנים די בקצת לחי או קורה דעלמא ומה דמיון יש מזה לחייבות דאוריתא שהי' שיק בעלמא ומה דמיון יש מזה לחייבות דאוריתא שהי' שיק להקשות מהא דחייבות דאוריתא מה דלא מהני בהם לאשוויא לחייבת שלא היה' מועל נס כן לענין לחי וקורה דרבנן הא אין השותות כלל בין הנושאים. נס יש לחתמה על תירוץו מ"ש חלק בין ספרינות עוברות על הים לנמל לאין עוברות דלפי מ"ש הוא עצמו לעיל ס' שם ס' י"ד שמחליט שם בספרינות השותות על פני הימים אין מבטלין מחייבת, דא"כ לא היה' אם רה"ר עצמן דתיכון דרבנן נס לענין רשות דאוריתא לביין דרבנן לכל מה דתיכון דרבנן נס לענין דרבנן לא מקרי מחיצה, אבל קושיא השניה תומה לךורה מאידך לתיכון דרבנו במ"ש שסתור עצמן מ"ש הוא עצמו ונמ' מכח קושיותו דאם כן כל ים ספרינות עוברות עלייו ווי' נחצב לרה"ר. וכנהריות הא

שוב שמשתי אל לבי וראיתי כי כונה אחרת יש באנו ברכרי המ"א אלו מכל וכל, דהא דכתב וצ"ל דהא מירוי במקומות שאין הספרינות וכו' אין כוונתו בזה לתרץ קושיותו מה שהקשה מן התום' עירובין דוה כבר מחרוץ היא במ"ש מקודם עיי' מ"ש בסוף ס' וזה כמו שבסארה ליעיל לדמי מה שכח סוף סימן זה בענין דוקא ס' ריבוא ואין כאן קושי' עוד מה דtos' דatoi רביהם וכו' וכמו שפירש"י נס במחה"ש שבזה מחרוץ היא במ"ש מקודם עיי' מ"ש בסוף ס' וזה כמו שבסארה ליעיל לדמי מה שכח סוף סימן זה בענין דוקא ס' ריבוא וזה שיק לומר אה"כ וצל' דהא מירוי וכו' מן דברי התום' ואיך שיק לומר אה"כ וצל' דהא מירוי וכו' מה צ"ל יש בזה והי' שיק לומר ועוד נ"ל דהא מירוי וכו' נס ה' לו לומר דההם הא ספרינות עוברות והכא מירוי במקומות שאין הספרינות עוברות עלייו ווי' נחצב לרה"ר. וכנהריות הא דההם כל נראת מברא

ב

נודע ביהודה

בנמלת שעילוֹג פִיה לְמוֹי נָכַל הַשְׁצָמָעֵי שִׁיפּוּם
המגען הַכָּל בְּנֶגְדָה הַקּוֹלוֹת הַלְּזָן צָסָת לְדָר קִימָל
הַמִּקוֹסָס כָּסָס מִיּוֹדָל לְמִקּוֹסָס הַעֲלִוּוֹג. וְהַעַפְעַמָּעָכָל לְכָנִי הַסָּבָב
וְכָנוֹסָס שָׁאָלִי נְהַמֵּם סָהִי קִיסָס נְאָס לְקוֹלוֹת הַלְּזָן
טִימָה הַקּוֹלוֹת כָּל כָּךְ לְפּוֹיָה נְאָס עַד אָלִי הַפְּאָלָל
לְהַתְּקִיָּים כָּל אַפְנָם יְשָׁאָלָן. הַכָּל עַכְעַס גַּנְדָוָן שְׁלָמָן
אַכְלָן שְׁאָמָן קְרָאָטָם שְׁאָלְעִירָוֹג מְנוּמָה סָס נְפָלָד מְהֻמָּה
וּמְחַלָּמָה שְׁעִירָוֹג כָּן שָׂוָל פְּצִיטָה דְלָמָעָה שִׁירָן כָּלָן
קוֹנוֹס עַיְרָוֹג. וְלֹדְעָמִי הַלְּזָן כָּס לְצָרִי קְמָנָזָן נְקִימָן
סְקָגָן הַלְּמָד מְסָה אַקְיָיס לְמָה נְפָלָן וּכְוֹי הַלְּזָן לוֹעַיְינָן
וְעַכְעַס הַלְּזָעָה זְמַמִּילָה מְכַבְּדוֹן לְמָה סָס נְכָל לְ

סימן מא

אם יש להתיר פרצה יותר מעשר ע"י אמלתרא

תשובה לכבוד אהובי תלמידי ידי רבי הרב המופלא מוה' אהרן
אויש נד"ו.

על דבר הדר שאל נפלטה ימל מעשר ונענו צהרן קנא
גנובה עטלה טפחים ועליה סוד קולות גוזלה כלת
הקסונט על לילה וכלהל מנקניטס פקளה הגדולה
צמחיי מונחת ציוויל סיימ' קולכת על פי כל נפלטה
וכס עמוד מכוון מממי' ג'כ' קנא זוקף וכלהל מנקניטס
פקளה עליונה נד חוץ נטהל כל מקום נפלטה פמות
רק נטהלים צבאי קניות חזקופיס זה נגד וזה לוחקים זה
מזא מחד ופקளה העליונה צולמת מן קנא ח' נהייל
צחונן ונגרוע קומיניטס פקளה העליונה שעולדתן קר
פמותה נד חוץ ונפלטה פמותה ברווע קומיניט זולט
לעתים רוחקים. ומעלמו חמל צנגנו בס זמדייה לאטמייל
זוא ולמיין צוז נחצצ'ה למלהלה וצטמיהו כן נקמת
מצועזם הלהרוניים. בנא אי נמ' להלמיין צימיהו כן
נדורי צוס מהכבר ואס חולי קמיה ימיה צהיזה מהכבר
ליין צומען לדוריים צנלים כל המהכבר הוה וליין
לדרורים הלו על מטה ציקמוני וסרי כל הלהרוניים מהוו
צער דלמ' ממי המלחה נלחצנו והמלחיכות צוז נלה
זוון. ושורד הפלטו הס היה ממי המלחה נלהג מעשר
וחיינו קומליים צוז ציון וдолט למעלה על הקנה

הערות הגאוניים

סעיף מ (א) עי"ש שחולק על האעה'ז ותמהני דמה צרך אריכות בזה והדבר מבואר בשיע' עירובין דף ע"ח תיבען לרבי עי"כ לא קאמר דלא גוזרו על שבוט ביה"ש הנימ' ביה"ש אבל قولא יומא לא עי"ש ברשי"י שמדובר חילוקו של הנוייב. ותמהני על הט"ז סי' שצ"ד שלא הביא זאת. ואך דעת הרמב"ם דבר אילן מותר הינו משום דפתחה הוא ואורי' דרביע עלי' כמפורט בא"ל שעיב סי' ט"ו וביה"ש שפיר קנה דעת השבות לא גוזרו ביה"ש ולרבונו ציל' באמת דעתו לאו משום קניין רק משום דירה. ועי'ון

בעירובין דף כ"ט וכן קייל' ובלאיה נראה כיון דביה"ש היה ראוי לדלא גזרו על שבות בין השמשות א"כ אף דאיינו ראוי אח"כ מ"מ לא גרע מאם נפרצה בשבת דאמרין שבת הואיל והותורה הותורה. וועי מגיא סי' שס"ה סיק טוי. והט"ז לשיטתו בס"י שנייד ודעתו דגם בンפרצה אסור ולזה כיון הטיז' במ"ש דחא בנפרץ. והנובי' תחתה ע"ז דין לו ענן כלל ולפמ"ש אני שפיר. ולפ"ז יש מקום לקיים כל דברי אהבעו'ז. ודוק היטיב כי קצחתי ובתשובה הארכתני. (הגדירות נאותהנואהן)

המקומות בוגם וכ"ע קי' סק"ג סעיף מ' למי שעטלו מעלי הצללה כבל ומזוול נסוך' בס ומנגיד מטה בס טהור בסגס למי לרין סייע' גבוס עטלה מ"מ כיון שלין לרין סייער נלחצנו ונל' בעזיו נל' ציון נומר נו מיכמת סייעורה. ואלמנס וס ידווע טסוס כומל חיינו עלה מסוס קינה הא נל' שיט הייא דנבר גולט מן הכותל כמנוגה כמג'ה ס"ק כ"ט. ומה שנמקפק מעניין לעניין צלומו עניין האהן מלכין גס בוגמות לדצנן מותם נלו' לייחנות נימנו וויל' פחת נערמו ממר הנוכה שבנית נחוצות שעיר טפלים לאדליך נר הנוכה מהמהה שנמצאה נקדיליה כל נבר כ"ז. ואזוג נמקפק חולין לחוקור הנלה כל האקליטה חמיל טפי ונל' האמilian דו' פולקור לדצנן נלו' ליינאות נימנו. ידע כי גס וס מפוץ צצלהן ערוץ קי' תרלמ"ט קעיף ג' כל האקליטה כל עכו"ס לנמהלה נלו' יטול והס נטל כבל מישר לרעון וחלין וארוי מישר לרעון ווילך כו' רק מלו' לדצנן ואפ"ה יוזם צב' מה' קלח וקלור וגאניג האמilian מותם נלו' לייחנות נימנו רק לנמהלה נלו' יטול גווניק לגבוס).

האג"ה מבן המחבר עיין להלן גמראות קומדיה מה שכתב רפיינו צדין סולס אפיקcas זמקן אל ארווילא ע"ק נחטודא קל"ב וגמראות כן סמנדר טס מזונא קל"ד ע"ב.

סימן מד

צוה"פ שתקנו אותו ע"י נכרי ביו"ט

כעה פראג יומ ד' י"ב חשוון תקמ"ב לפ"ק.
תשובה יראת ה' תוסיף ימים ושנות חיים לההוא סבא יקירה
מלא תורה הרבה הישיש המופלא בחכמה וזקנה כבוד מוה' הירוש
קראה נר' מ"ץ דק"ק נ"ש.

מכתבו קצלי. וחכל צהן נמעקה צהן לידו וסורה לסייל ונהלכו עליו תלמידים צס ווס נסונו. עירוני חלירות נתקלקלו צס נ"ע לחדרן הלהי ומתקנו הומו ע"י נכלי נ"ע וזהו לפניו נטהול הס מומל לטלטן ציס שצט וסתיר נטלהן והמל העטם לי"ט צני וזה מדרכנן וסוא רק צנום ותמייש לנכלי ג"כ צנום וסוא צנום דצנום נמס מוס לן סטי. וכ תלמידים נהלכו עליו והמלכו צסוח מכתיל רציס וצעלן כדיין עטה ע"כ טהלהן. ולפי צהלתו קותמה כי נל' צמה דפחת קיסי כי מחלמת לדורי מורה צהף קדרכ שמיינו ע"י נכלי מעממת עזז ותמי"כ צהו נטהול הומו הס מומל נטלהן במלחמו נטהם קודצ. וכוקוף לדורי שיקין עטם נטהאל

בנין מצל להרין הי ציד"צ ולפיק יהו רניס ומגטלי מהיומ, וככבר מציג צדי לדס, וטהן דין ביטול מהיומ (או"ת ס"ג, ק"ח ח' פ"ק י"א).

לו נגזר ממכיל יהו דבר וזה שגורר הום מטעם
פלס ריק מטעם שרגזים מכחפים עליי. ולדעתי יהו כיוון
המ"ט יהו וכונתו ממש שמתן והוא קדין צביס נגר
נמי דינח כי כונתו על גוף קדין צל למג"ה דחווק לה
ספניות עוגיות סס לנמל ע"ז כתוב קמ"ט לפק"ד לה
יש גבר נמי חמור ומטעם פלאה. ומדובר סקן יהו שרי
קמי שע"ג למג"ה ס"ק כ"ט כתוב סס מיעט רוחב
המלחין נלום שאוותינו נחלוך חמץ ניזמר מי' לחמות
לען מעלהין טניס ע"ג למג"ה וכי סס מייר חמlein
שגעתך נידי טמים. ועודeki נסס לרמאנ"ס כתוב כן וכן
סוד נלומת לרמאנ"ס נפ"ג מעילווען טלטה י"ג וסרמאנ"ס
יהו יכול חילוק כלל בין מילה העשויה צידי חדס ובין
מילה עשויה צידי טמים. [א] ועוד טנק"י שע"ג למגן
הזרבוס ס"ק ז' כתוב כן נסס לרמאנ"ה ונסס הייר
צגוטרhom דולדוי גנטן צידי חדס ולכדי מלומת סדרן
הן עניין נכלון כי סס חמץ על פי דין ולמניג עסה טלה
לאתמיր מטעם חמורת צעלמה שלה לנטויה לנו על
הלהטוויס. لكن יאטמע נערמי וויל יכנום חמולוק וויא
לפעומות גוימת הפתחה על הגבר. לדורי כד"ט.

סימן מג

בדין צוה"פ מאייסורי הנאה

בעה פראג ג' זיינע אלול תק"ג לפ"ק
תשובה ברית שלום לא תופר, ולהחימ טוביים יכתב וייחתם
בספר, ביום יתקע בשופר, כבוד אהוביכ האלוף התורני והרבנוי
המופלא אורה, יונול יאנן.

על דבר אשר שאל נציגי סוחטן ב总局 שפתחו כנסות
הלוינו לשבות קנס מכלון וקינה מכלון וקולה ע"ג.
והנה הקולות שטייל למעלה נמנוה וכך לחך על צימ
ישרמן וכך נמנוה צימן על כיפה שהקורה לנו בגאנלה וממחנה
וננס ננטס כן. ונטחנק מעלה כוון טאכיפה זו סוכולו
לנו בגאנלה חולי לנו מושיע נטהמי טנגול נציגי וטהניין
גדורייס טהיינס נמנוהים לנו כי דין זה פוצע לאימר דהלי
קנס מכלון ומכלון נזק"פ אין לנו כס שיעור זכרנו מה
בעדיין רק בגאנלה טירני עשרה טפחים וכלי קומ כמו מי
שלו יפלנו נקי ממי כמזהול נקימין סק"ג קעיף ו'
נזק"פ ובגען"ז סס ק"ק ד'. ואלי צפירות מזוהל נקם
ערוונין דף פ' ע"ב דלכ"ע עוטין חמיה מלשינה ועד כלן
לע פלגי למולחי חמס הילג זקולה כוון טביעורה טפח
והאירה מיכמת שיעולו. וכן מזוהל זרלמג"ס פ' י"ז

ח' זון איש

[א] רונהה בגו' נמי רהי' גלוות מכה דלי' כל'ם פ'ג מה' ע' כי'ב שוטט נמן נמל [על השערין סכין ז' מלחמות] רחוב טמה עיקר מני טמה מעלבינו לפק ווינו מעלבינו זניט. וכ' בז' עס

כאמ' ציטיס לאלך קד ווְאַתִּי כִּי לְכוֹתֵי חַטָּאת מִלְּפָנֶיךָ נְכוֹנָה
בְּמִזְבֵּחַ.

שאלות

חיקם סופר ח'אמ

וּמְשׁוֹבֶת

בצלה נעלמת מגבר סטייל רופך מתחה, סיל מילך ומומלצת גס צפוי
פלטת טמיס כגען מך זו לה' נעל' תלון מוקין זוכנומי לחון מעמידה:
ווזנה מיקון ומלען תל' וגידים סללו כגד עלו' גלוניי מוח' גמיזה
טמא' לאן גאנטס חלאתי וטכני' פתק וט' ספקטט' בז' זקמילס
ויגון' וו' נעל' גאנט' גלון' מחת' וו' כל' אונ' סיינ' קטע' למ' לחזאי' לנטק'
עלמי' על' כל' מהאו' ווועו' מוא' לאן מקרי יונ' ע' קליין' ווילס' כל' ציט'
קצת' קדש' מהורי' אגיה' נעל' גאנט' מוקוט' וומא' וחטא' סטנ' זאַל' ציט'
היכ' סיל' גאנט' קפה' נאנט' נעל' גאנט' ווועט' צבצ'ל' טקען' בז' ציט'
סיט' זאל' נעל' גאנט' הולמ' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
וועס' קחל' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
סנקט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
ט' זאַל' מיקון' ווועט' ס' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
ולך' זאַל' מיקון' ווועט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
ככ' זאַל' גאנט' קול' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
געט' הוות' ווועט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
כמ' מום' עיגו' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
לער' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
הילג' נאָג' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
זטכ' לה' ווועט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
ה' טגענות' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
ט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
לער' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
טאנט' ווע' ס' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
חטווד' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
עליט' אטוס' לה' ווועט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט'
זאַל' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט':
ויסטן' לה' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט' זאַל' גאנט':

ומחרורים פאנטומטיים כיכת צייר מושך גם טוֹן זמְנָה ל' מנגני סעל כמחומר ל' אוֹן נאכלן טגען סקַּגְלֶלְעַן נפְּחַן קאָוךְ נֵל' בְּקָרְן אִיזְּטַה וּבְכִּיְּזַעְנִיְּסָה טַעֲגַן זָהָם גַּמְעַלְתָּה נְגַלְתָּה וּפְקָדָתָה כְּנוֹזָהָה לֵי נְכָלָה סָקְטָה לְאַבְגָּן וּסְתְּמִילְעִיסִּים יְהֻנָּה וְסָהָר לְרַכְתִּי וְכָסְמָה פְּנָמִיְּסָה צְטִילְיָה סָמָךְ נְלִיעַל יְעַנְיָה צְעַלְוִיָּה וְזָהָר לְחַדְתִּי וְכָסְמָה פְּנָמִיְּסָה צְטִילְיָה סָמָךְ נְלִיעַל יְעַנְיָה צְעַלְוִיָּה וְזָהָר תְּוֻמָּה ל' זָהָר וְזָהָר וְזָהָר יְהֻנָּה הַמְּכִי זָהָם זָהָם כִּי קְסָה אָוֹל וְהַלְּקָהָן לְכָבָר זָהָר הַלְּפָתָהָל חָלֵל סָמָךְ נְעַמְתָּה לְמִי הַקּוֹלָה וְוּמָעָן צִיטָּסָה שְׁגָנָה נְכַעַן חָלֵל וְעוֹמָתָה סָהָר נְטוֹן סְנָאָה וּמְשָׁלָעָה נְמַכְּרָה לְצָהָרִים וּסְמָגְנִיְּסָה נְלִיל וּלְמַקְמָן אָוֹל נְלוֹזָה וְיִסְחָר מְלָקִי נְעוֹמָה זְיַיכָּה מְלִילָה נְלִיל סְדָכָה גַּבְּרִיְּלָה מְעַלְלָה לְשָׂעִיר עַלְמָה וְזָוָזָה לְמַטָּה צְבָל מְוֹחָיָה צְלָמָה סְכָ"ל מַלְלָמָה דְּמָה וְמַתְמָה קְסָמָה עַמְפָּלָה:

תשובה צ

**בריך מהי' לפט נפק קפיא ויטלם מוד ייעז צמיג'ה נזק'ה מעטה
ונוד נמלס ס"ה ע"י צק כל קומטס וומטלן צין להקיטס פיכ'**
**סגולון סנטיקס כ"ע ס"ס קקט"ם וו' קמנכל כ"ל חצ'ד ול"ג דק'ק
ניבכני איז'ן:**

הניעני מושג מוכחת הטעמלה הולמיין האי היי דלא' סטעל לי
לטירתו מלוחה עלי' לאנטיש על כל מוכחים מעיניהם גדרזי אכזבויים
ווארה נ"ד מטבח עינוי נקאנקם ע"י מלחם הספה סאנטס ע"ר סולון צלע
ה' מאניזיו קווים קלוס ובל פאנגי קוקום נט' קמי ליליהם כות' גודל
טאנטס נטאנטו חוטן נט' חוטן מלחים לממשמו על סטאנטה סטאנט' **ג**
טאנטס נטאנטו חוטן נט' חוטן מלחים לממשמו על סטאנטה סטאנט' **ג**
ה' ליליה ספה חוטן כל אונ' טאנטס מלחים ושואן מון' כון' קוס סטיל נוליה
ספה ספה חוטן כל אונ' טאנטס מלחים ושואן מון' כון' קוס סטיל נוליה
וילו'ג' וו' פאנטיל דה' פאנטיל דה' קון' ל' מלח ספה ען' מל' חי' ווועל
כומתול בז'ט' דעוויזון' ה' נ' וו' ק' ד' כל סטיל' נטאנטו נ'ס' ס' ה'
כומתול מעכגדה ס' ג' כל כובל נטאנט' סטאנט' נ'ג' סטאנט' דל'ג'
הומלי' אכי' נ'ג' מונטנו דה' א' יטאנטקם לשתח מומוק ווונטס נהי'ל
וילו'ג' וו' פאנטיל דה' פאנטיל דה' ק' ד' וויליך וו' פאנטיל דמאנק'ו' וו' כ'לון' וו' קאנטו
וילו'ג' דה' פאנטיל דמאנק'ו' כ'ו' מ' וו' פאנטיל דמאנק'ו' וו' כ'לון' וו' קאנטו
על ג'ג' פאנטוליס אמק'ו' הכל' זקוקה פאנטוליס פולות' ע' ג'ל'יט' ה'יט'
ה'ל'ל מומוק קרי'זס וו'ג'ל' וו'טוקר קרי'זס נ'ו' כומתוק ווונטס דע' וו'טוק
ה'ג' מונטול נ'ג' דע' זמ' פאנט' ק' ד' ע' ה'ג' כ' ח'ו' כ' ג'ט'ל'ל
וילו'ג' ה' פאנטיל מיצ' כומתא סיל' ה'ל'ל זמאנטוק קרי'זס וו'טוק וו'טוק כ'
על' ג' כומת' צ'יה ו' ד'ג' פאנטק וו'ג'ג' זונ'ג' פונט' וו'טוק סטס מומוק'
ווענטס דק'ל'ג'ז' וו'טוק' ל'ט' אנטאנט' הול' נ'ג' ק'ל'ט' סטאנט'ק' ז'ט'ו'ו' ז'ט'
ה'ק'ל'ט' כ' נ'ג' נ'ט'ה נ'ט' ז'ג'ג' וו' וו'טוק' יט' נ'ט'ק' נ'ט'ק' נ'ט'
ווענטס הול' נ'ט'ק' דק'ל'ג'ז' ז'ט'ל'ג' נ'ט'ל'ג' נ'ט'ס' ד'ו'ו'ו' וו'ו' וו'ו' וו'ו' וו'ו'
ס'ט'ו'ו'ס' ס' ה' וו' וו' באנט' אטל'ג' ז'ג' דע' ק'ל' פ' ס' ד'ל'מ' כ'ט'
ב'ה'ל'ג' נ'ט'ל'ג' נ'ט'ל'ג' נ'ט'ל'ג' נ'ט'ל'ג' נ'ט'ל'ג' נ'ט'ל'ג' נ'ט'ל'ג'
ק'ל'ט' ז' ג'ט'ה ז'ט'ק'ס' ג'ט'ס' וו'טוק' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס'
ק'ל'ט' ז' ג'ט'ה ז'ט'ק'ס' וו'טוק' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס'
ל'ט'מ'ג' ז'ט'ו' ז'ט'ל'ג' נ'ט'מ'ק' וו'טוק' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס'
ב'ג'ט'ס' וו'טוק' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס'
ז'יט' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס' ז'ט'ס'

זה מהלך מפרק ע"ז לביבס צוקניטס נעל מגבר מה זכר סל קי"ט
כגאנן ער' יודהה לדל' חמי' רביס וונענעל' מיל'ס געניז'ר' ער' אלל'
צומעלטס' כ' ווינדער' דנטש' דאלט' קומענקלול הנומס נומס קד' ווינטער'
נע' זי' ווינטער' צומעלטס' כ' קד' לנכון' צומעלט' ווילט' פאניס' גאנטער'
ולוין שוקקיס' העמ'ה צאנצאל' גומ' מילט' וויל' לומיס' כלט' פאנטעלט' נומס'
יעס'ך' לע' דער' וויא' וויל'ס אומטל'ה עי' צאנק' כ"ז ע"ז' ד' חין טיש'
יע' זס על' זס זס' לבקפוק פנטוק כ"ל' קבל' מומס'ה עלי' צאנ'ץ' נון ווינטער'
לעטנט' חהט' בדול' זוס' וויל' בזיל' זוס' להי' לדער' קבל' להיז' צנטפק
לה'ר' צאנגו'י' ג'ע' ז'ר' חומ' ד' זא' דלענו' מענלו' ווועלהו' וויל' לדער'ק
הה'ם' צאנל' פטוו' צתל' טאמלקי'נו עגע'ס' וווק' פס' ד' חל' זו' וויקטו'
זטוק' ה'ר' נל' חמי' תט' זט' זונכל' גני' מוקס' טאמלכו' טקזזיס' ווימין'
זונטוק' דה' מיל'ם צדי' צאניס' נל' מיטיכ' קולי' סל' ווינק' מוז' דה'ל' זט' זי'
וועגןעל' וויל'ס נט' נט' וויל' טיטול' מיל' קוטצי' סל' כ' ס' קיט' קרכטעל' וויל'ס'
גונול'ם טאט' סק' ח' דיך' נט' ווינעל' וויל'ס חע'ס' סל' זט' זי':
רי' ע' אל' וויצ' סל' גו'ו' ווינעל' וויל'ס חע'ס' סל' זט' זי':

ה'ל ס' ז' צמ' "דכ"י חות' ומפקק סלכה ותליך ס' טבונגי' כו :
זומ' ב' זכרים לנוין גנבר מלט קסילו ס' גוואול לנו' למ' דכ'י וווענעלס
עמילעלן העם' גנילו תחתית' עטמי' נטעי' לוך מענקלע ולל' וווקט'
עןנו מוויא' חות' ס' ד' וויהיא' בז'י' זים גנולן ח'ן וויל' דכני' בז'ן
טס' ניטל מאנטיט' שלם ט' גומו' בע' נצ' מלטונג לדל' החטי' כען וויחילא'
מליקת דט' כל גוונה פ' ט' נצ' לדל' ווי' ווילעלע נטע' נטה' פטול' דט' כל
גונגען קד' לדטס' פ' וויה ולל' קלה' ר' ייך' גאנקעלס פכי' יע' וויא' וויא'וכס' כה'ל
אלל' כ' קן אלל' כל' יסודה לך' לח' דכ'י וווענעל' מומלא' האבל' לדען
אלטס'ל זכימל' מאנטיט'ס פטוט' סוח' לדל' גונגען' ווילעלע גטס' וויא':
זוא'ע' לדט' מלון נ'ע' נ'ע' זכאנט' על' פטחן לא' טוח' דט' גונגען
כטחן וופל' טאנט' לי'ך' וויל' מלט' למכל' וו'ק' פטל' טאנט'
לי'ך' וויל' וויל' ג' לח' ק' סחט' סטחט' ר' גונס' פטנד' גאנט'ז'
טאנט' וואטאנט' מי' כטחן דט' וויל'ב' כטט' למ' ס' כט' פטט' מטט' למ'טט'
לט'ה' למ' ס' נט' פטנד' למ' ס' פטחן ווינט' כט'ל'ס' גאנט'ס' היל'ע'ג'
ויל'ה' וויכנ'ם' כל' פטוט' גווב' פטאנט' וויגז' גונגען' גאנט'ס' זט'ל'ס'
לט'ה' ס' פטנד' כט' גאנט'ס' גונגען' או' הפטחן וויפטאנט' זט'ל'ס' וו'ק' זט'ג'
אתה'ל כטט' ס' גנור' און סטטוט' וויפטאנט' וויפטאנט' פטחן זט' גאנט'ס' לה'
פטאנט' זט' גאנט'ז' וו'ק' וויל' כט' גאנט' גונגען' גאנט'ס' זט' גאנט'ס'
גונגען' זט' גאנט'ס' פטאנט' וויל' מט' מלט' פטאנט' לא' עט' גאנט' טאנט'

מוסך רשמי לא שמעו לי זה השענוגה. אז יקי מלודז' דרכ' אוניברסיטת מילאנו ונומברון לאלה ג' יקי ומקרן מלודז' וכסיה צהע מילאנו וג' זטנומילר וויש טרניר מלודז' צהע פלמייז' און ג' יקי הילר ניל ניל ג' אוניברסיטה ע"י אוניברסיטה מאירז' (מ"מ). ע"מ מילס מילס'

כל ננות פרק תשיעי עירוני

שיש לו מעת פתח אבל הדין שאייה מתרת כל החורבה הוא הסותר ואומר שאינה מוחיצה וגם זה הוא נוראה ומה לנו אם נסתור בה מוחיצה מצד שנאה מבקעת גביהם או מצד שוראה מאסורה החורבתה ולמיצד מוחיצה תלויות מתרת אף איזה מקומות שלא מוענקו בוקען ואינו כן עיין בגמ"א סק"ד וכן סובר הרמב"ם בפ"י הל"ה חושש כלות להחזרה לבטל בה מוחיצה גם הקורה ארבעה אף שאינה מתרת את כל החורבה מתרת מילא עיריש ובבי ס"ה ט"א. ואילך אף אם היה העליע' והעטאר באומן פי תקלה היה זה רק במקום שהולך בשווה ולא במקומות הרבות שהולך אלכון. ונמצאו מסכתן בדברים שלרשי' והרמב"ם אין לומר כלל פי תקלה בועל יודה סbor שמחיצה תלויות מתרת. והנה הרב הגאון ר' רפאל בער וויסטאנגל שליט"א בסוף קונגרנסו מוכיח שפי תקלה פרדי' מוחיצות גמורות שלא בטל בקביעת בנים אף למי' דבטלי ובם מוחיצה גמורות מטא דלהרשכ"א סרסטיא ופלטיא והוא רה' אפריל בדלותה מדינה נזולות ישחת מיט לא היו כל ביהיכין רה' דבשבל מה שווא עם מקורה לא ריק לטעם' א' שמוס דגנמא שאנו מ"ד רוחות שלא יעשה יותר רה' אילעומ דתומ' ר' רוב הפסחים. וגם מסתבר בטעם' הב' שוג לתהווין אין לומר כן ואיך באומן של שיך פי תקלה מצד הקורי רה' אפי' אף להרשכ"א וגס הא בעוריה לא היה פי תקלה שלא היה מקורה והיה רה' לשבת. ורקשותו אינה כלום דגס הרשב"א מודה שאם הרבים צרכיהם להיות במקומות מוקף מוחיצות דוקא כמו ביבליך'ן וווערא דמקרש הא רה' וכן בכל קבוץ רבים באומן שرك מצד המוחיצות נקבצים שם וрок בסרטיא ופלטיא שהרבים מתרת כ' ישותאל בר' יוסי שהקש התומי' הא הא מדיין פי תקלה ואשכחן רב דסובר דמחיצה תוליה הנקבצים אינם צרכיהם להמוציא אך שמיט עשה שם מוחיצה מאייה טעם סbor שלא מהני לסלק דין רה' לרחשיסה שבחדיד סי' ע"ג אין בו דין רה' משם שעכ"פ לא דמו לדגלי מדבר אבל לא נעשה רה' יי' כמו מקורה וזה פשוט וברור.

סימן קלט

**בענין אם אפשר לערשות תיקון עירוב
בمانהעטן שהוא נוא יארק**

ענף א

ובדבר מאנצעטן. הנה מוחיצה שנבנה משפח המים עד הקרקע שלמעלה שבגובה יותר משערה טפחים שמלקטת כל העיר זראי היא מוחיצה גמורה ומפעם זה הוא רק בקביעת גודים שנראה הסתירה ולא בקביעת גודים שאנו רואין כבפרשי' בשבת דקי' לא. וכן נישת לדידה שהרי היה המלם נזוד ומשופע והגביהו ועשאות חזק בהבנין ומוקם ישר כדי שיוכלו לילך ולסיל שם ולישב שם על

הרהי בתום' דאך בלא מוחיצות נמי הוא הרהי דזה הקטנים לישנם שם שוו עניין דירה ממש ולכך אלא שהוא דין ברה' שמי שמחיצה המכטים עד עשרה כמו שמיינען ולא יותר תופס דינו דרישות היחידי עד לרקע מודוק לפי זה שלא המוחיצה להו מ"מ בהרבה מקומות שלא נעשה מהרתו כל הרהי' וזה אף אם כל מוחיצה זו לא היתה עוליה ולכך אין ביצת לנו מה של לא ניבורן מוחיצות גבורה שעילא שפחים למעליה חזק רה' לוייה. ואף ויליכ' גוד איסיך דמי' הוא בדין רה' אך כיו' שלילא מוחיצות מושג דלא אמרין גוד איסיך מחמת שהיא מוחיצה ע"ג מוחיצה שאין גופול בשתו מוקף לדירה הא מפרש בעירובין דף כ"ה ומודה ר' ששת אמר עשה מוחיצה על התל השוואיל מיט הואריל ובאזור מוחיצות העליונות הוא דדר' דמשמע בדף סי' י"ד לעמיה שער' הא זראי דוד ומה שאמר איבי בדף כ"ד גם במוחיצה אוגרא ונדרא טהרת השם ע"ג מוחיצה הא אקמא הatoms' שהיא שט' גבורה עשר מן השביל או שער' הנדר של היהת מוחים תחתו שאל שמקונה דך בקרים אפלו מונחים וחוב יותר מעשר והו שם גודזון בניהם עשרה ומצד השביל היהה נמוך פ"ש. אך א"צ להו כי גם מחיצה שעילא הקרקע היה נעשה לדירה כדעליל.

ג ובדרך הגשים העוברים לבורךין ולודורי טיטי לנעד דתלא בהשלש שיטות שליגו בגג שבולט חזק למוחיצות הבית בעירובין דף פ"ס שלhalb הי' כל הגג שבין המוחיצות של הבית הוא מדינה רה' ו록 מקום הכלול לרה' הוא כרמלית באם הוא באפונ שאל אמרין פי תקלה בגין דעיבי כי אוילא ומגד גוד איהו לא אמרין ממש בקעת גדים מושג דמקום פטור רף בגבורה לא הו בשווא ברחוב ארבעה אך מילא נאסר כל הגג מושג דגנטך במילוא למלים ואסור דרכמלית ואם אין הכלילה ארבעה שהוא מוקט פטור היה מוטר להרהי', וטעם שהגע הוא רה' יי' לא מבואר בתו' שכארוד המה דה לא מינכן כבוגר שאל אמרין גוד איסיך ותירץ מהושיא' עיי'. והוא בוגר מוחיצה שאילו רה' דמה רה' יי' עלה עד לרישׁ הא טעם שהוחיצות עולות עד לרישׁ עלה עד לרישׁ והו מה דעכ"פ בין שבוקט שמיינען גוד איהו לא אמרין גוד איהו סיל דין מוחיצה רף מקומות שנגוזים בוקען שהוא מוקם הבלתי ולא מכל גג שנגוז המוחיצות שא"א לגידים לבקרע עיי'. והוא מה מה דעכ"פ בין שבוקט שמיינען גוד איהו לא אמרין גוד איסיך וכדבאי באסוף דבורי לשון רשי' בדף צ' שבוגר גמי אסור שאין לו שום מוחיצה וכל שאין לו מוחיצות איינו רה' וכו' לא יסבור טעם מוחשי'א.

איך היה חולק לדינן בין הטעם שכארותי לטעם מהירוש'א. דלעתם מהירוש'א יש לאכורה לומר בבלט מהגג רף חזוי טפה ואולי גם טפה אחור דהיה גוד איהו דה מאגינו בשחת דף צ' לא ניון גוד סקל שלא אמרין במפושש במקות דף ד' לא ניון גוד סקל שלא אמרין באמצע הגג והיה לעניין גוד איהו. וזריך לומר בכנות מהירוש'א שנחשבת מצד גוד איהו מוחיצה ואולי גם על טפה לייט חסרון בדקיעת גודים עיריש ברשי' ותוס' גבי עמוד ברה' בורה עשרה ורחב מילים בקיעת הנגידים ולכך על המקומות שנגוז המוחיצות שלילא בקיעת הנגידים ורחב ד' ואין בעייר' ד' ויש בקדר של שול' שלשה שטפני התוטם שטעוי הקדר שלו שלשה טפחים ולמעלה דחוק לומר זה בלא ראייה מוכחתת אבל לעיד סbor

ארכעה שלילא ברוחב בה בקיעת גדים ואם עובי מוחיצה לא מוחיצה. הנה מוחיצה שנבנה משפח המים עד הקרקע שלמעלה שבגובה יותר משערה טפחים שמלקטת כל העיר זראי היא מוחיצה גמורה ובקביעת גודים שאנו רואין כבפרשי' בשבת דקי' לא. וכן נישת לדידה שהרי היה המלם נזוד ומשופע והגביהו ועשאות חזק בהבנין ומוקם ישר לא מצד בקביעת הגדים שאינה סתירה בפי תקלה לים לתום' שהוא מדין פתח אלא אף לרשי' יהוד

א'

שרי געמע"ר כי, וו"ז פיג דלאן פרלע י"י הומסרא, ולען מכוו מפולוג
לידך יושב, וו"ז י' מהוותה של טומאי', ולדאנן גענין דחוירית נאיך
ג' מהוותה של טומאי' [ויב'] מהוותה זיין' וגחי כו רכ"י מ"ק[ה]
ווחאל מי' ומכיוו מפולוג, היון הילע גענין נטלטן, ופ"ת גמפלעך ל"ה
טפ' גענין דחוירית, ופלוגת דמפה ליין ברכ"א גמורא, וכלה דלמא
כ"ב ל' לדאנן סכרי דהמו וניס ומגעני מההאיה כו נלמא
מנקייהן וו"ז צוא נמכוו מפולוג טאכטאו נלמי דכו רכ"י מ"ק[ה]

וְיֵה כָּרְבָּא שָׁעַרְתָּ בְּצָפוֹן, נִשְׁכַּב רְבָּר מִכְּה.
שֶׁמֶן גָּנָם לְלִבְנָה תִּימָל כְּשָׂעַר וְקַסְפָּר בְּמִיחָוִות
 כְּוֵי נְסָחָן וְהַסָּחָן פְּלָמָגִי צְדָבָר רַיִן נְסָמָךְ נְגָרָה וְרַבָּה חֲמָה
 דָּרְשָׁי הַתָּה לְבִי מִיחָוִות דָּלְבוּתָה, וְכָל מִטְּסָה פָּיָי, וְרַיִן כְּוַיָּה
 מִמְּנוֹי מִטְּסָה דָּמָגָר רַיִן דָּלְבוּתָה וְעַזְבָּה גָּלְחוּ וְקוּלוּת קְהָמָה, וְצָאָם
 דָּסָבָר רַיִן כְּמִיחָוִות דָּלְבוּתָה, וְהַתָּמָת תִּימָל דָּלָבָה חַרְבָּה יְפָטָח
 מִשְׁתְּגָנָן, וְתָגִיא דָּסָבָר, מִכְּרִיתָה מִקְּבָב לְיִי מִתְּכִי וְצָהִרְיָה כְּחַבְזָה מִטְּסָה
 דָּמָמָתִיה, וְסָמָמָקִין דָּרְכָי גָּוּרָה, וְלְעַטְמָמָתִיה סְמָמָקִין דָּבִי מִיחָוִות
 דָּלְבוּתָה, וְסָמָמָקִין דָּרְכָי מִיכְּהָא גָּוּרָה לְמִתְּמָמָה נְלִפְתָּחוּ כְּדָמָמָתִיה
 דָּלְבוּתָה, וְסָמָמָקִין דָּרְכָי מִיכְּהָא גָּוּרָה לְמִתְּמָמָה נְלִפְתָּחוּ כְּדָמָמָתִיה

ה'תס'ג

(ה) בס' טעוי יון סי' ד' כתיריך למלוק טן כל מהרוויס זיל
שנקטו נספחוות דג'ער מלט מלט מהויה ותודה זיל זיל זיל
המר רב עליובן פ' ט' דבצער מחיות ניכרות אלל נטען תקנת
ע'ח, אלל נל נטען מחיות, וכלה דלטם סטולין גלא'ך דריש דמיהו
כדרוסה אל בוזה מיהו, כו' סדר כמ' זילחו דרכ' רטיס ממעטן
מחיה, ואנן קויל'ן כרכען טיעובן כי'ז' לח' דלון דורך קרכיס מספיק
למיהו, ואנש בטערוי ציז'ה זוז, וכל' כדריסת חמורויס מה'ה, ואנן מומען
כדרוסה מען כלל לרזיס מנטני מיהו, סבר מיהו סדרוסה סדי
צעליכו דיזוין, ואנס דיזוין כל ציז'ה בזיט מקרי זזיס נטטן מיהו,
ה'ז' כל המטהות וכלה החרות אל' זוש וועלן פון זוש ווילטראך דלחות
נעולות, ולל דן כספזון היליכ' רטיס ווינטעל' מחיות, אלל זוחו
אל נטל מאן גאנז גאנז כרכיס, ואנס אל' ז' טטס רטואו מלט מוקם
לזיך וגאנז כטער רכ'ער נדעם ט'ס דלון מונכו' ט' רטואו, [אי]
ט'ס' מ'ק' סי' טטס' סי' ז' זאנז' ז' ז' זאנז'.

(ג) אבל נחמת לא' שסמותה דמיות שלקן ניכרות חיין מיהו
סביר כי בדורו היה טהור טהור ^{ל' צנונן ויהר מגוון סגולות}
שכן כרמלית טעג' ולטב' חילוק בין מלחין בז' חדר למחו
וFine רוח נצית, וכמ"כ ^{ב' חור} ס"ד כ"ב כלל, ומפואר מוכ' דב' פער
שנור ייר' ג'ב' ^{ב' חור} קולין ניכרת ל' ניכר מפסקת, ^{ו' ג'ב' כמ"כ}
צ"ב' לד' מה' ה' ג'ב' ג'ב' ניכר ל' חיטין זורין זט' ^{ב' ג'ב'} לה' מה' צמ'לן
ולא' צוון מלחין ניכרות ה' ג'ב' בג'ן לודק דה' מורי ככס' צוון
ח'ל'קן למתק'ך ד'וירין תוקון' למ'פ'ב', מא' ^{ב' ג'ב'} ה' חדר ס' ח'ר' מ'ל
ח'ג'ז, וכמ"כ ^{ב' ח'ג'ז} ס' ס' ק'ן צ'ון ה' ג'ז' ז'ל'ת' צ'ו'ינה נ'ת'ת
כלום, מ' מ' כ'ל' צ'ו'יק' כ'ל'יס'ר מ'ט'ס ח'ק'ת' צ'י' צ'ר' וכ'ב'
חו'זון ד'וירין למ'ט' צ'ל' ו'ל'ס'ו ז'ע', ומ' מ' צ'ו'יכ' ד'וירין מ'ו'ז'
ט'מו'ול' נ'ל', ומ'יה' ז'ד'ס'ת' ז'וו'ץ' ה' ה' צ'ב'ן' ה' ל'צ'ט'ק' צ'ן
ס'ד'וירין, וכ'ב' ס'פ'טו ג'ג'ם' י'ק'ר' ב'ד'ב'י' ה'ג'י'. ס'כ'י' צ'ח'ת' ב'ס'נו'ל'
ל'נו'ין ו'כ' ס'מו'ל' פ'ז'י' ז'ז' י'ק'ן נ'ק'ן נ'ב' ה' המ'רין' ב'ס'מו'ל'
ח'ג' ג'ג' ד'ו'מ'י' ד'ח'ר' ג'ז'ל'ס'ת' ו'ק'ו'נו' צ'ב'ז'י' ס'מ'ס'ב' ח'ר' ס'ס', ו'ל'ע'ז'
ד'ג' יו'ס'ק' ק'ה'ל'ה, ד'ג' ה'ל' ב'כ'ן, נ' ג'ג' נ'כ'ח'ט' ה'ג'י', ה'ג'י'
פ'ט'מ'יט' ב'ו' לג' יו'ס'ק' ז'כ'ר ל'ח'ר' ס'כ'ז'ק'יו' ה'ג'י', ו'פ'ט'מ'יט' ה' ג'פ'ת'
ו'ג'י'

בָּוֹה פְּרַלְךָ נְרוֹמָה שֶׁבָּשָׂר כִּי שָׁוֹמֵן מְגֻדָּלָה, זְנוּזָה, זְנוּזָה
נְקַטְעִין לְדִינָה לְדִמְרִיקָן פָּתָח צָדִי פָּוּתָם כְּלִימַטָּה עַל פְּרַסְסִי' וְכַלְכָל
וְקַיִיל לְדִמְרִיקָן פָּתָח צָדִי מַיִ' בָּנָן דָּנָה לְרַבָּשׂ כְּמַתָּבָע
צָדִי סִי' סִיְלִי', וְכַלְכָל כָּה דָּקוּוֹת מְתָהָה צְמוֹרָה
בָּהוּ הַפִּי' זְוִיכָר מַיִ', וְגַלְגָּלָה דָּלָעָסָה כְּקָוֹוֹת עַמְשָׂעָס כָּלָב חֲלָמָן
כָּנָן צְמִיעָט כְּחַלְלָן וְנַמְלָר יְסִיְלָי פָּיָס כּוֹ כְּפָס דִּי וְזִרְעָי,
וְדַלְתִּיחָלָה צְיָרָה דְּמָרִין עַמְוֹק יְעַפְּרָה כְּמַנְיָי יְדָוָן מְסָסָה לְחָג,
וְכָבָב פָּיָס.

צָדִי אֵי חַכְלָה דְּכִיָּה מְמִיחָוִות נָלוּ לְסָוכָב טַבְדִּיָּה לְעָלָה, נְפָעָה
כָּה וְקָרוּב מְתָהָה צְמוֹרָה כְּיָוָנָה פִּי קָרוּב כְּהַיְוָנָה, חַכְלָה
חַסְפָּה פִּיְה כְּמַיְוָנָה מְגַלְלָה לְהָלָפִי' צְפָוָה כְּפִיְמִוָּת, וְהַפְּרָר דְּכָהָה
מְרוֹדָה לְגַיִי, כִּיְן דָּלָה מְכִי פָּתָח נְעַמְוָה לְהָמָכִי נְהַרְמָס, נְמַתְּהָעָכָב
צְהַכְסָדָה וְחַמְזִיאָמָה מְחוֹיָה נְגַזְוָה.

וּבָהָה נְמַלְלָה כָּה וְהַמְּרָה לְיִי רְכָה לְהָלָבְדִּי סְוָכָב חַסְדִּי זְדוֹר וְהַמְּרָה
פָּיָס יְוָדָה וְסָוּסָה הַפִּיְה כְּפָתִיחָה דְּפָוָן הַמְּשָׁעָי, וְפִיְה צְיָרָה וְדַכְלָה
סְסִיד לְהַלְבִּזְיָה מְכִי הַרְבָּמְפָלָק כְּוֹן דְּמַמְנִי נְגַזְיָה אַסְדָּרָה וְנְלַמְּרוֹבָה
קְרַחְקָה מְהַן סְכִי רְכָה לְמוֹמָה כְּכָבָה, חַכְלָה לְכָהְמָוָה יוֹחָד דְּכִיְן דְּמוֹזָה
הַחַזְיָה כְּקָרוֹבָה כְּמַתְרָה חַוְרָבָה יְהָוִי פִּיְה חַוְוָגָה עַגְוָנָה לְהָלָפִי' צְפָוָה
כְּפִיְמִוָּת, כִּיְן דָּלָה עַזְיוֹדָה לְהָבָ, וְעַמְכָב טַעַמְהָה דְּחַבְדִּי דְּכִיְן דְּחַזְוָה מְחַיָּה
נְגַזְזָה חַכְסָדָה חַבְגָּה מְחוֹיָה נְגַד חַזָּן וְהָלָכָב גַּס גְּמַפְוָה נְיַמְלָה כְּכָבָי,
וְכַחְבִּיךְ לְיִי הַקְּזִי דְּמַפְוָה מְדוֹינָה וְהַמָּס מְחוֹיָה פָּתָח לְהָלָמָי,
הַמְּלָמָי לְיִי חַטְבָּה פָּחָה, מְמַמְוָה מְעַלְתָּה נְצִינָן, וְמְהַרְתָּה לְזַמְבָּשָׂה וְמְבָלָשָׂה

ציד ב' והוא כל חומר כבש מומול ח'כ כויה ני חסדרה ולכ' נטערני כי וולטהנו דלאמר דזיהה מי מודח רג' דילל' פ' כת' ג'רו זום צמלוו לפ' תוו, ג'ל' דמסמכת ני מתי טר' נינפֿרְן' ווייכו לולצנה קתעה דמודח צמומל' צי' ח'כ' מות' יש' בטור מי' דוקתק', ווילצון דזקפֿל'ו דהמא צמונתן גויז' נדזוק ג'ל' ק' פ' צימער מי' לוי' מיל' מיל' מינוח נויח' דל' ג'רכ' לפ' מיל' מיל' לחט' ק' נמי. **ציד א'** לאך' ליטענ' דהמען נטשר פ' פ' גרא' כרכ' ולכ' מיל' מיל' לה' ק' מיל' גויז' ג'ר' ווילצון דזקפֿל'ו דהמא צמונתן גויז' נדזוק ג'ל' ק' פ'

ה) צ'ה א' ממי כבוגר עלי ע"ש צוי נחיש בו מעתה לעלויו. דלויו במלחו.
 חח'הין בכחך, לר' צ'ו לפי צויר מי' חמה וטפי פרוץ גמלחו מני רוחות, ולבדן חסור לה מञצ'ה נחיר ווי הלא הפליג נ'י, ווקק פטרון מרווחה, הכל גטוומי' ברכיה צויר לא חלון כתולך רק כי, ואטייג דמג'וי מפלס מקרי ק'ג געוומי' כל שיט פלרב' ד', יורייך זיך ודקך, נצעין פ'ח נולך דכל שטומ'ג ליטראין פ'ח וע'ג גרע מפ'ח דב' גומו'יל היינו מחרת ה'ן גלון הפלחות צאנ'ן דקויל' מכו עירס דיוו כמפלס, וככ' צ'י' מחילות ג'ס ליטראין פ'ח, ובכ'ו'ם כמפלס אנטוכר דנ'ו וקורחה חסור גלען ק'ג גטוומי'יל, יכס'ל צפרואַן, יכס'ל צויר מי', יכת'ל מפלצת,

בגָּלֶל, וְכֹמוֹ וְלִמְכוֹן עַוְדוֹן יְבָשׁ בֵּץ' וְתוּנוֹ כְּבָאָה לְתַמְּפִוָּה גְּלָדָה
לְמִיְּסָרָה לְלִיְּסָרָה לְלִיְּסָרָה לְלִיְּסָרָה לְלִיְּסָרָה לְלִיְּסָרָה לְלִיְּסָרָה
לְמִיְּסָרָה וְכֹטָה קְרִיוּוֹ חֲצִיכָה סִילָק מְחִינָותָה כָּוָה וְכֹן צָסָנָג
לְמִיְּסָרָה וְכֹטָה קְרִיוּוֹ חֲצִיכָה סִילָק מְחִינָותָה, וְכֹגֶעֶג קְרִוָה לְהָה בְּמִמְּלָכָה
חֲצִיכָה סִילָק מְחִינָותָה, וְכֹנָה דָן נְגַם בְּמִמְּלָכָה בָּוָה גְּמָשָׁה דָן גְּגָנָן יוֹתָר
אַגְּזָה סַכְּרִי בְּמִמְּלָכָה יוֹתָר מְגַשָּׂסָה לְהִיּוֹת בְּמִמְּלָכָה צָסָנָג וְגָסָלָן
בְּלִין מְחִינָותָה נְרוֹתָה וְמַנוֹּתָה צָבִוָּה גְּנָמָה לְהִיּוֹת בְּמִמְּלָכָה צָסָנָג וְגָסָלָן
וּבְמִמְּלָכָה לְהִיּוֹת בְּלִין צָבִוָּה גְּנָמָה לְהִיּוֹת בְּמִמְּלָכָה צָסָנָג וְגָסָלָן

דע ולרין גמללו כמושל כור פ"ט כי לוי מין פ"ג ע' הלא בינו סילוק מחות וכהג וככטיפת לחפת קים וצפתי בגן צפתוי כבלניטם, וככפרון גמללו כוח מרווח לחפת להן בחישורו חלה מלחננו ככפרון גמללו כי יומות זו כל סגינותו ליין כלה מחותה כלל, ורכבי

(וְהַנֶּה דָי) מִזְוֹלֶר עוֹד נְכִידָיו גְּנֵמָה מֵל' בָּי' נְגַג כְּמֻלָּא
שָׁלְבוֹן וְכָי', וּזְמָקָם כְּבָי' סָס וְהַיְיָוְרְצָר טַוְרְעָלְיוֹ
אֲשֶׁר כְּמַחְיָוָת צִוְּיוֹ שָׁמַיס בְּכָלְדָס טַוְבָּה בְּמַחְיָוָת וּבְמַחְיָוָת
עֲלָלוֹן, וְכָלָה דְּחַרְצָין הַבָּגָז צִוְּיוֹ הַזָּס וְלֹאָן יְמִינָה כְּנָן חַק חַכּוֹת
לְאָקָרְוֹת, שָׁכְרִי גְּכָלָה מַחְיָוָת בְּהַוְיָה נְכָלָר מַהְלָיו כְּנָן פְּסָרָה
עֲלָלוֹת וְזָרָק כְּבָיָס טַוְבָּלָה צִוְּיָנָה וְלֹאָנוּ חַזְכָּיָן כְּלָן כְּפָסִין כְּמוֹגָרָל
עוֹנְדוֹלָן מַסְכִּינָותִיכָס וְעַיְיָ הַבָּיָס כְּטוּבָרִין מַחְנָלָל פָּטוּלָה בְּמַחְיָוָת
צְבָגְרוֹן, וְלֹאָנוּ דְּיָנָן שִׁיכָה בְּמַקְסָס כָּוָה וְכָיָי, וְלֹפְיָס
שְׁשִׁילָתָה כְּפָסִין גְּנָעָנוּ צִוְּיָנָי הַלָּס, הַלָּז גְּמַמְקָס בְּפָלָז, וְכָיָי עַטָּה
עוֹנְטוֹק יְ וְהַבָּגָז כְּלָן כְּמַמְקָס כָּזָבָעָד לְקַרְעָתָמָן מַזְכִּינָותָו
בְּמַמְלָאָה וְטָפָל לְמַעַט דְּלָרָן נְגַן לְגַי הַלָּס, וְחַסְוָנָן גַּזְדָּה לְסִיקָּה
לְרַבְּפָשָׁלָתָה הַלְּכָיָס עַיְיָ מַחְנוֹתָיו נְסָס לְמַעְלָה, וְעַזְדָּה לְמַלְיָה יְגַטּוֹל
שְׁלָמָה תְּהַלְלָה דְּלָעוֹלָס כְּהַלְלָמוֹו הַתָּוָס וְמַזְעָלָי מַמְיָחָה הַלָּז
שְׁלָמָה תְּהַלְלָה דְּלָעָבָר וְעַזְבָּר כָּיָי סִיחָה לְמַעָה, וְכָיָי טָולָה
שְׁלָמָה תְּהַלְלָה כָּלָל, הַכָּל בְּמַעְלָה וְעַלְבָר כָּיָי סִיחָה לְמַעָה
שְׁלָמָה תְּהַלְלָה כָּלָל נְמַכְנָל בְּמַהָיָה דְּמַזְוֹרָס גְּמַדְלָס טְרוּחוֹס גְּלָמְמָנָה.
(ז) וְעַזְדָּה וְכָרִי דְּעַתָּה רְמַאיָּה וְיְוִינְטָה עַזְדָּה טְוִוּזָן כָּבָגָז דְּלָהָן גְּוֹלָזָק
כָּן מַחְיָוָת בְּנַעֲמָן זְוָרָה לְגַעַטָּן גְּזָרָה שְׁלָמָה כָּל
שְׁבָשָׂמָל וְלֹהָה גְּלָמָה תְּחַזְקָה, וְהָיָה קָרְבָּה מַחְיָוָת גְּזָרָה שְׁלָמָה
מַגְנָלָתָה כָּיָי סָן מַחְיָוָת גְּמָוָה, וְכָה גְּזָחָה מַהָכָר קְדִיקָה מָלָי
חַצְבָּלָה סָלָי צְבָגָז כְּמַמְרָכָה רְכִיר גְּמָוָה, גְּזָוְקָה נְקָט וְכָיָר מַמְסָה
גְּזָעָלָה מַהָלָה עַיְיָ כְּבָיָס, מַמְסָה וְנַעֲשָׂת זְוָדָס [זְוָה] סְבָרִיטָנָה
גְּזָעָלָה מַהָלָה עַיְיָ כְּבָיָס, זְוָיָה לְמַחְיָה בְּזָיָה, וְכָיָר גְּזָעָלָה
שְׁלָחָק בְּדָבָר לְחַפֵּי הַכָּרָב וְהַכָּלְבָן וְהַכָּלְבָן זְוָיָה סָס וְגַזָּה וְכָיָר
שְׁלָחָק סִיחָה כָּיָי סִיחָה לְכָבָר, מָלָי זָה גְּנוּפִי מִזְוֹלֶר דְּלֹהָה מַמְסָה
נְשָׁלָה תְּהַלְלָה עַלְבָר, הַלָּמָל מַמְסָה שְׁכוֹן שְׁכוֹן לְכָיָר, וְלֹאָן כָּוָה גְּדוֹדוֹ

ו' חוסמת, וlion מכו' מפוזת;
ולבדן לנוין דוחומית לירך
ונכני' ולחמי כה' מכה' [ח]
נוין פלנגול, ופ' תטמונת נון
ינו' גראס' גמורלה, ובן דוחמל
ומעטני' מהותן כו' נלמד
בשכירות' בלמי' דחו' וכ' מכה' [ט],
עטב' ור' מ' מה' [ה].
ולקסטר ב' מחותן ותוויתן
ל' נסמן גולח' ודרכ' חמל
ממס פ' [ט], ויל' וכוה'
ע' גלו' וקונה קלה' קלה'
מהם תיילו' דרכ' חן' יפלט
לי' מתה' וגתרה' חננו' מסוס
ע' דמ' מיט' שמעטן ד' מחותן
ה' ציו' רנן' גטנויל' לדוחמל
טרוצקי' בסכט' מה', ולמי' כו'
צטס' כיכ' מיאקו' ר' וכוכיה
ד' להס' וויש' מסוס פ' [ט]
נוין ז' נ' [ט].
ע' חיליקט' מסוס פ' [ט], וחכו' מה' [ט]
סנג' ודרכ' מפרשת דלי' סנג'
קאנק' ל' נס' פציטטל' סנג' פיא'
ל' דרכ' אלטשטיין דלי' פיא'
ווכ'ה, ה' ג' גלכל' מחותן
ז' נ' [ט].

א'

ו מה פפי סג'ו דטירונן י"ע כי דחל במחאלקם קו' כגען
 מחס לווין לבסוי לה שיטפתי, ופי' זח' וגדי רינענ'ה"
 טירונן ל' נכס כאר מאן, נירטונ'ה י' י"ע ב' מונדר כספו צב'
 דיל' שחילו' ותנו' זו קו' כלען מונענ'ה קו' וכון פפי קרלבלז' זל'
 והיו' נכו' חל' דבוס תל' גל' מורה'ן דקרנ'ה' כל' זד'ו' הו'
 נמ'קון קו' וכינור'ה דהוינ'ה מוקו' לאה' ותל' במאה'ן קען גמ'וועצ'
 וויל'ו' קהלה' דה' נטל' בטמוד' מהלו' סיכ' ממענט'ה וויס' כה'
 דמתה'ן חיל' כגען' דהוינ' לבסוי צפוש' הון' כהן' ייזון' כל', ומיל'ו'
 עיקר מוקס' בספק' גאנ'ה סס' כה' מיס' דענן' קדו'מוון' כה' גנדול'
 בכיר' שאכל' זי' כקרנווות' של מוקס' כמיוק' ניעש' רכ' זי' פפרון'
 מומוכ' וויל' נעל' נעין' סיכ' לס', ומוהונ' ביגו' וויל' רער' מונול'
 ערין' כהן' פיו' מיהו'ן וליפונ' קו' לי' לו'הן' ולעך' זי' הו' וויל'
 דמתה'ן גל' חאצ' כו'ר'ת' כל' כה' לע' ליק' מיל' וויל' דריב'ה' ס.ס.
 יה' והנה כנו' ז' כהיל' לר' גרכו' מוכ' דלי' כה' מ' פ' ג' מה' ע' ז' גראט' ז' גראט'

הס בטמירות מהוות חוץ לכך אין אף חוץ ר' מילרין גאים
בכדי נחנכה ר' דילן ציריך כהן ה' מילרין וגיטס ומילרין מילרין, והן צילוק
בגין צבינה מהלינה סכנותות כתלי הכרון ל' נבא כתלים וכחטפים כהן
טפכפלות מה' עט' למ' מקרין מהלינה וכממש' ר' קצת נ' ר' ד' ס' פ',
רכמ' ג' לטול, ומ' ס' לר' טומיס וטפסט ספסטו לי' כייטו ל' ימין עטס
טמונמאנטס חד חזר וו' מנטאנמיאן זבפסק מילן וכלה מוקטס הכרון עט' י'כ'
הלו' חד כו, וה' חילך כפסק צין כתהנות נ'ז'ה כהנו' טעמל' וטפסט
טפסטו לי' וו'ין ז' בפסק, ובוינו' בגבמ' ר' גולטה וטפסט מהלינה נילריה
טמי'ו' מהלינה טל כהן, חד גוד האסן לה' מני' זיתור מ'ג' ס' ג' נ'ג'
פע' טטפס דצ'יליך מעקה הטאמיטס קטע ומכבי דיווין ולטטס למתקב' טפל הנולט'
טמונו', וו' מתקב' הווק' לוייה זיתור מ'ג' ס', נ'ם מסנו' דיווין לדטמא'
דנדכרי הגמג'י, דרייטן כן אל' מהר וטוטה אל' הי' החק, ומ'ה זאקי' סט'
טמוכה דל' עיל' שahn הולר דרכ' הי' לוי' פירוט, וכינראט פ' כה' מאטס
טפנוי וט'ל' חוסרין וכ' לסון דש' עט' ז'י', וט' ז'י' הקטב שahn נ'ן הלש' ז'
דרילן הי', ומילון ז'ע', חד' הון נ'ו' לא' לטביג' זטדריס אנדורי סרלאז'יס.

ב' נסוכיה דלע' געווין מהויאו ייכורו מודלמא ר' ים הוקקן
נאצלאו הין ז' החובכ דלע' למד ר' ים הוקקן צפוי כותל
לע' צפוי קדרען הילע דליהע שיטוROLן דחד דוכתל, וכטמ"ל ח' שבת
י' דיב' ובכלב' וויאן נוע דזון הוקקן הילע לטמאותה גאנמלה, וממקוס
הילומר הוקקן חביב מהויאו ייכורו, ומוויל' ר' ים גאנט זטלער ערינען
ז' י' נסוכות גיטופטיא לטוי סילוק מהויאו ולע' למוריין הוקקן.

לירקוטים למס' עירובין

ס' מ' ז

יש לנו "ה' במלנו גבורי לנו נלים כננס למחומוו וצצ' כנחתלה כל צמן זבוחו צחוך במחמיות כרי יט לו עפנדו חמוץ דז'ין פון חממיות ולמה מותך לנו ליכנס כל חמומו, והופך זרחה מותך יוויך רצחו נסחף מותך במניות ולוחן הילג צונן צומתפזין בהאניסס ולנד נל זוכב נתחום קרלהזון, ולפ"ז סס קויניזו חון למיטס קאיפטו נגידים מחליות וכוטה צחוך במחמיות ועצדו בכקיפס תחומו בז'ון מוגבלן תחומות ברלאסן חיינו כננס לחותס ברלאסן לדעתם כה'ן תלון לבטה כירען קב' צויה צהוותם, ואפקד לכל צויתן זו ד'ה וטמ'ה' קאקיוטה מהיונות ומולן סאול מוגבלן צוק בתחותס חז'ר לחותמו כוון יוגה וויל' מטהות ד'ה צלו' שי' סיוקם במחמיות מאי' כבלת חמומיין קאקו'ו ג'ה ללבנן דר'ה.

מ"ב א' שפת בזקנש ובקפטו כילו מיהיל בצתת מהלך היל גלאי
 למך, חתג רצוי ודרפי לילג זדרדי ומבר מבלך היל
 וולא כי נחנוד צונתו קילג הייא לי צונתו של חטמול היל נל
 נלט התהווע וכאנכ ריעגען ולפאי כויס מוקס לומר געלס סיגויהווע
 צונתו קילג דיזו לממתככ כל סטיקו כ"ה קדונ דוחק סטיקו זדרוי ומונז
 סייס נכס מלו ז"ה ולכין דוחקנו כלכ דוחק סטיקו זדרוי ומונז
 צונתו לאשר לאיג דאגו דוחן סטיקו זדרוי כויסויהווע לייא מן קדונ
 בכשות זב ווילן לו הילג ד"ה, גוילקה דילג מען לריעגען מוקס נלמר
 ייכל כל סטיקו כ"ה הילג לנוין זוכח דוחן דוחקנו היל גלאי
 ייך צב דוחקנו ודילג כההילטו ווילן לו היל גלפיטס כוין וסוח עכדו
 תחומיין, וכירטצען ז"ה סייס דילג זדרוי דוחור ועכטו דוחרין זטינע
 טרי נחזר כי חור למתחווע בזוזה קין לו הילג ד"ה, ווילס כהה דוחן
 חזורי כויה מחר למתחווע וטפי להס חיזו ונפלס סמיהווע זט היל גלפיטס
 קון לדעת רנטגן זקיילג כהען וככלהת חמונין לוו מליח כויה
 כל האס צי מוגען צמחום לרנקן זכיהווע צחום לרנקן כלל ערוף
 ערמלה, וטפי חזור למתחום לרנקן ולפיך טפי חזור ונפלס סמיהווע
 נל כפסיד חמונו.

וושם'ב חוי עירובין כ"ג י"ד"כ וחו"כו, ס"ה וכלה טשי כען מודרגת דל"ג חיהו מהיהילן נדסח, ר"ל טווא גדר מאר נאו וככמאנטש מהיהו ו"כ נאכטלא מוחנה כתל דכוי טווא טהוינה יעננטה גנדראט ולו קוינט מהיה, ובאלך בכ"ג הפי צל יוקה דל' קוו בכ"י, דלון כלן מהיהות, ומוא שאתבעו נורסת ליווחה ולמהה ושיקן מואס דחקלאס מסנקה מהיהות.

הנזכר בפ' סקנת קב"ה, דב' דחק
ה' ממר גנמי' אלה למל' ר' נחמן
ופסוקון כיינו וכ"ר מכמגול' שנא
יש כל' וורי' דנטצורם צין כפאנ
לודיק ולטוח גטנות כיינו רוכאי'
כגילך חיינן טליק מזוס וכאי,
מעירבעם כי' וכמי מסקנן ומאו
מכמי ז'ו"ה דהחו' רזוס ומונען
ל"ה גזוי' חימא מהתבטלה הול'
עמ' כ' ב' כיינו וכ"ר ממס' ובאי'
דכו' רבי' מזוס בסמך ייחין
ס' מ"מ חון מתניין מהיותו, וכן
ס' סס"ג כתוב ולדעתם כפוסוק
ל מהותו, וכן מסתנבר הול' בפ' א'
ז' וזה דבר חוץ סכני' ו' ס"ק ט' ומ"ש
כממב' ב' נטיל סי' ו' ס"ק ט' ומ"ש
וחננלי' ס' רצוח כו' נלמוד מזגלו
בס' ג' בעין פה' וזה חבל פשין
ונדר לרדרוס סכמו' שאל רכ' אל' פ'
כפוסוקים סכתמו' וזה נל' ר' נחמן
ר' סקנת קב"ה ומ"כ קה"ר' דמתהנו
פ' נטול' לה רזוס וככ' מהות
ב' נט' דמחיה' בנדרכם במוח'ר
ח' צבן לו' וכ"ר ביט' וכיוון מער'
רכ'ו.

הרברט מ. קרויזר

שס"ג סעיף מ"ג: «וכותלי החצרות שנעשו אחר בניית הבתים אינם מועלים אלא לשעות מה שבתוכם מוקף לדירה וכו' אבל המבאות שבחן אינם נקרים מוקפים לדירה ע"י כותלי החצרות שהם כתלי המבוי וכו' אבל כתלי החצרות לא נעשו בשבייל שהיו המבאות מוקפים לדירה ויתבטל מהם היקף הראשון וכו'». וא"כ לפי שיטה זו אין בנין המרצפות מועלים שיישו כל העיר מוקף לדירה. ובוקל- מבשר שם בסוף התשובה חור ג"כ מזה וגם מטעם אחר: «אין נראה לענד להשות לעניין זה עיר ומלאה לקרפה, דבריך שיש בו כמה מבואות וכמה חצרות פתוחים ופרואים אליו וכ"א חולק רשות לעצמו ע"כ ייל דבענן בכל צד מהעיר שכלה שם כמה מבואות ופתחים שיהי' שיעור גדר יותר מעשר וכו'».

ובספר תקון שבת לקלוניא הנ"ל הצע לשות צוח"פ באיזה מקום סמוך לים וכן שכבת בשו"ע הרב שם, דצוה"פ דינה כמו מהיצת שבטל מהיצת הראשונה, ובעצה זו תקו שם בעיר.

ז) סיכום: העיר מנהטן מוקפת כולה ביוםים ונערות ולפי דעת הרbeta ראשונים — וכן פסקו להלכה גדויל האחרונים — דמחיצות ימים ונורות הם בעצם מהיצת, אפילו כשאין בעומק י', ובמנהטן והרי אלו חשבים שיש בכל היקף עומק עשרה, ואפילו היה החש שיש מקומות שאין בהם שעה עומק, הרי במנהטן שמקפת מכל הצדדים ים לא אינטן אם אין עומק י' בחלהו וכן חשבים מהיצת ממצע הנהר דשם בודאי עמוק י'. וחוץ מזה כתוב בס"תקון עירובין" כיון דברוב ההיקף יש עומק י' ורק באיזה מקומות יש ברוחב יותר מעשר שאין עומקים, א"כ הרי הוא עומדת מרואה על הפרוץ אין פסול מה"ת אפילו ביותר מעשר [כן הוא דעתו וכן כתוב בבית אפרים או"ח סי' כי' וכן בחוזנ-איש עירובין סי' מ"ג ויבואר גם لكم בפרק הבא], א"כ באיסור דברנו יש לסמן על כל אלו הטעורים דתים עצמו הוא מהיצת. ובמה שנוגע להחשש שאתי רבים ובלתי מהיצת הבנויה המשא טעמים שאין זה שייך כאן במנהטן.

פרק שלishi

7 ← הגשרים שיש סביב העיר וכן המנהרות אם מבלתיים את המהיצות

א) שמנה עשרה גשרים ישנים למנהטן ורובם רחבים ט"ז אמה, וצריכים לבאר בזה מה דין אם צרכי לתקן את הפרצה הוו ובאייה תיקן, הדין מבוואר בפמ"ג סי' שס"ג, בஸבצות זהב סק"ב וכן בתוספת שת שם,adam יש גשר על הנهر צריך לתקן בצוותא. וכן כתוב בני"ב מה"ת או"ח סי' מב. ובכח"ס או"ח סי' פ"ט מביא כן בשם ש"ת שב יעקב, שהחכמי הספרדים כתבו דהגשרים צרכיים תיקון בצוותא. וכ"כ במשנה ברורה סי' שס"ג ס"ק קי"ת. וא"כ יוצא צורך לתקן

צורת הפתח בכל הגשרים שאין להם עכשו צורת הפתח, אך לפי ההלכה דבריה אין מועל צוה"פ רק דלתות גנעלו, כמובואר בס"י שס"ג סעיף ב' ואם מנהטן יש לה דין ר"ה אלמלא מהיצותה נמצא דלא יועל לה צוה"פ, ונופל כל היתר של מהיצותם הים דהם מבלתיים ע"י הגשרים. ונצטרך לסוכך על הטעמים שהבאנו בפרק א'. שאין דין ר"ה דאוריותה למנהטן, באופן שאם הגשרים צרכיים תיקון יהא די בצוותא, ולהלן נבהיר אם התקון של צוה"פ מעככ או לא.

ב) עיקר הטעם דהגשרים מבלתיים מהיצת, כתוב בנו"ב בתשובה הנ"ל, ↓
ידעת השואל הי' ממשמעות ה"תוספת-שבת", דהוא משומם דרביהם העוברים עליו מבלתיים מהיצת הים דהיא ביד"ש, וכבר הזכרנו למלعلا בפ"ב שיטת התוס' במחיצת ביד"ש מודים ורבנן דרביהם מבלתיים מהיצת. ואם זהו הטעם דהגשרים במחיצת ביד"ש מודים ורבנן דרביהם אסורים, כפי שכבת בא"תקון עירובין" ואסורים, אפשר לומר דבמנהטן אין הגשרים אסורים, וכך על מהיצות הטבעיים וא"כ בחלוקת יעקב, דבכל הגשרים יש מהיצות ביד"א נוסף על מהיצות הטבעיים ומביא לא מבלתי דרישת הרבים למחיצות ביד"א. אולם בספר "תורת עירובין" מביא מה שכבת בתפארת ישראל בפתחה לעירובין, דבגשר על הנהר בכל עניין אמרין אותו רבים ומבלתי מהיצת, והטעם הוא משום דכוון דגשר עשוי לכך במיחוד שייעברו על מהיצות ולכך מבלתי, וכן הוא דעת השואל בח"ס סי' פ"ט דכשעשוי לביקעת דבאים כ"ע מודו מבלתי, וא"כ לא יועילו כאן מה שיש גם מהיצות ביד"א. אמן החתום סופר דוחה לגמרא הנ"ל ותמה עליו שכ"כ מסברא דנפשיה החדש גדול כוה ומביא ראי' מג' מפורשת שלא כדעת השואל, אלא גם בגשר עשוי לכך לא מבלתי מהיצות ביד"א.

וכן דוחה הרב משה בוניגים פירוטינסקי למה שכ"ב בתורת עירובין, שאינו דומה כלל לנידון התפ"י, דשם נעשה היגר על מהיצת ולא העוילה מהיצת כלל, אבל כאן כל הגשרים בנויים מרוחק והרבה למלعلا מהיצת הים ומהיצת ממשת במקומו למהיצת גמורה להולכים שם ואין השאלה רק אם הגשר הו כמו פרצה, ואם נימא דעתך האורך נחשה למחיצת שביל הגובה (ובכמה גשרים יש לתמ מעלה גבוה י"ד), א"כ הו לייה שלש מהיצות,景德 הפתח לעיר הו כסתום כיוון שיש לעיר מהיצות ושתי מהיצותיו הו שלש.

ג) וב"תקון עירובין" הנ"ל כחוב דיש עוד היתר, דכוון דכל ביטול מהיצת הוא משומם בקיעת רבים, א"כ לפי שיטת המג"א בס"י שס"ג סק"מ דלא מקרי בליעת רבים רק ס"ה, א"כ כשאין ס"ר לא מבלתיים. וכן ה' דעת השואל בנ"ב שם והוא כתוב כן בעירו קרא. והרב אייזנשטייט העיר בנידון דיוון על יסוד מה שנחביר לעיל מדברי הבית אפרים ואחרים, דכוון דהעborים על הגשרים רובם כולם הם ורק גושעים בקרונות או במכוניות, וכבר הזכרנו למלعلا דוח לא מקרי ס"ר כיוון דיוישים בירושיות חלוקות מריה, וא"כ בנ"ד לא מבלתי המהיצת

ואיל נ"ל ברור דהגשה ההוא רה"י דאוריתא הוא והוורק על גביו חיב, וכ"שCSI כשייש על הגשור מהירות גבותה עשרה וכו', ואיל נמצא דהגשה ההוא רה"י אינו יכול לבטל מהירות הים". ולפי שיטו יוצא דרך אם הגשור הוא נמוך ברחוב העיר אסור אבל אם באמצעיתו הוא גבוה י' כרוב הגשרים בזמנינו דהגשה נשעה ע"י רה"י א"כ אינו אסור העיר.

ו) אולם על היתר זה יש חולקים. הצמ"ח-צדק בתשובה או"ח סי' ל"ט כתוב דאפילו גבוח באמצע י' מ"מ כיון דרחוק י' אמות מן העיר הרי הוא פרצח. ובספר אמרוי יושר (لتגאון מטרנגן) אסור, משום דגמי דהgesture הוא רה"י, אבל הלא בצדו השני הוא כליה לר"ה או לכרכמלית והוא פרוץ למקום האסור ונאסר הגשר ושוב נאסר העיר ממשום פרוץ לגשר, ומהירות שאין ניכרות לא מועלים לבטלו מדין פרוץ למקום האסור.

ז) בא"ערץ ציון להרב מבילסק סי' ד' וב"תיקון עירובין" הנ"ל ובספר "אבן יקרה" מהדורג סי' ל"ז ובשות"ת מהרי"א הלו, המציגו היתר אחד. והוא ע"פ המבואר בתוס' עירובין פ"ט ע"א ד"ה במחיצות, דגמי הבולט מחיצותיו אסור לטלטל בו מטעם הנ"ל, והוא מחייב שאינה ניכרת, ואינו אסור רק כשבולט לפחות בקדוש ובשות' צמח צדק או"ח סי' ל"ט וכן בחוזן איש עירובין סי' מ"ד, ככלם ביארו דהוא ע"פ המבואר בעירובין פ"ט. ובתוס' שם,adam בגבול מעלה מחיצות הבית אסור לטלטל לעילו, וכן נפסק בש"ע סי' שמ"ה סעיף ט"ז דהוא כרכמלית. התעטם דמה שנעשה הגג רה"י הוא משום דאמרין גוד איסיק מחיצות החתונות למלعلا ונמצא הבית מוקף לעללה ארבעה צדדים, וזה לא שייך רק לשתחמתızות ניכרות לעומך על הגג, מאין יסא"כ כשהagg מכסה על המהירות לא שייך גוד איסיק. וכיון דאין לו מהירות אינו רה"י, וכן שכן דלא אמרין גוד איסיק לשאנן מהירות ניכרות, לכן כתבו בספרים תנ"ל גם לענין הגשרים. דהא כל מהירותם הם משום אמרין גוד איסיק מהירות הגידודים ומבואר בא"ח צב"י סי' ח', וא"כ שיש אשר מונח על גיפורו הנהר הרי לא ניכר מהירותם במקום זה והרי המקום הזה אין לו מהירות והו פרצח. וזה טעם האיסור, ועכשו לפי זה נביא מה כתבו המתירים לבטל טעם איסור זה.

ו) הראשון שהמציא היתר לגישרים הוא הח"ס בא"ח סי' פ"ט דכתוב: אך הם לא דברו (ר"ל האוטרים הגשרים) אלא בנशרים הנוכחים בדרך שעושים על המים וכו' והם נוכחים כמו רוחב העיר, והנה הוא דמבלתי מהירות החירץ, אבל האי גשר שאמצעיתו עומדת על כמה עמודים גבוהים מאד ותחלת עליתה הוא משפט והולך ויש בשיפועה מתלקט י' מתוך ד' ונמצא דהגשה גבוהה י' ורוחבה ד', ואע"ג אין מהירותה יורדים עד למיטה במים. מ"מ נימא גוד אתית מהירות, דבקעת דגמי לא שמה בקעה ולא מבטלים גוד אתית, כמובואר בשחת ק"א וכו', ועוד יש לה עמודים כמו פטם ולא צריך לנגר אheet את העמודים בעצם עושים רה"י וכו'.

עי' הגשר. וכן כתוב בשו"ת "בנין עולם" בשם ר' שלמה קלוגר, הדעתם בקשר הווא רק משומ בקיעת רבים ולא משומ פרצח, משומ דפרצחה שהוא בויתר מעשר כל התעטם ונא משומ דסבירו הוא דקן דרך לעשות פחה עד עשר, אבל בגשר דרכו להיות רחב מאד וכן הרי הוא כפתח ואין בו משומ פרצח, וכך אינו אסור רק משומ בקיעת רבים וממילא כאשרין סי' יש לסמך על המג"א הנ"ל שלא מקרי ובפחות מס"ה. ואף שכותב בביאור הלכה סוף סי' שישג דהאחרונים לא ניחא להו היתר זה, גם בש"ע הרב מהמיר בו, גם בששות בית שלמה סי' ע"ג כי אינו רוצה לסמך על היתר זה, וכן מבואר בא"ז סי' קכ"ט שלא כהמג"א. אמנם הביא שם זו"ל: "שאנו יודע שכל גודלי הדור שlayerינו סמכו על המג"א בו", ד) והנה המתירים הנ"ל הנה רק אם התעטם באיסור הגשרים הוא משומ בקיעת רבים, אבל לפי שיטת הנ"ב שם שהוא משומ פרצח, א"כ אין מקום להחתירים הנ"ל.

אולם הרבה אחרים כתבו להתריר גם לפ"ט טעם פרצח ונבראים אחד אחד. ← מוקדם נברא היטב מהו אכן הפרצת. בתשובה ח"ס סי' פ"ט וכן בחוזן חומר בקדוש ובשות' צמח צדק או"ח סי' ל"ט וכן בחוזן איש עירובין סי' מ"ד, ככלם ביארו דהוא ע"פ המבואר בעירובין פ"ט. ובתוס' שם, adam בגבול מעלה מחיצות הבית איסיק שנעשה הגג רה"י הוא משום דאמרין גוד איסיק החתונות למלعلا ונמצא הבית מוקף לעללה ארבעה צדדים, וזה לא שייך רק לשתחמתיזות ניכרות לא מועלים לעשוה הפסיק בין הגג להבליטה, וא"כ יוציא לשיתם דבל שלמטה רה"י או למעלה גם כן רה"י, אף כשאיין מהירות ניכרות, א"כ יוציא כרכמלית או נאסר כל הגג ממשום דהוא פרוץ למקום האסור, ומהירות שאין כרכמלית והולך אמרין גוד איסיק תחת הגשר הוא רה"י, כתבו בשעריו ציון שם וב"תיקון עירובין": "כיון דשני מהירות יש גמורים בשני צדי הגשר ובשתי הצדדים הפתוחים מונחים תקריות ע"ג עמודים והו צוה"פ גמור, ואיל לא הי' עמודים תחת התקירה, מ"מ ע"י התקירה בעצמת אמרין גוד איסיק מהירותה מנוי צדדין, דבקעת דגמים לא שמייה בקייעה". וכן כתוב בנטש ח' סי' כ"ה דחתת הגשר מבר ג' שדין רה"י עולה עד לרקייע הוא לא ממש גוד איסיק אלא הלכה מיותרת עי"ש).

אולם היתר זה יש דוחים אותו. בששות אמרוי יושר סי' ב' וכן במלחמת יעקב" סי' ק"ה כתבו דמ"מ אף דהגשה הוא רה"י, אבל הלא בצדו השני הוא לא שמה בקעה ולא מבטלים גוד אתית, כמובואר בשחת ק"א וכו', ועוד יש לה עמודים כמו פטם ולא צריך לנגר את העמודים בעצם עושים רה"י וכו'.

פרוץ לכרכמלית ונאסר וממילא אוסר כל העיר, כמו גבי גג הבולט. אולם ב"תשובה ר' אליעזר" כתוב, לאפשר לסמוך על המבואר בהגחות מרדי עירובין, גבי גג הבולט, דרכה^י שיש לו מחיצות אף דנפרץ למוקם אסור איינו נאסר, וא"כ הגשר שהוא רה^ז איינו נאסר במה שהוא פרוץ לעיר השניה.

ח) עוד כתוב ב"שער ציון" להתריר, על יסוד שיטת השר מקוצי שהביא הריבט"א בעירובין ז', וכן מביא עבורה הקודש להרש"א שער ג' סוף אות א' דמחיצה שאינה ניכרת מהנבי בין לענן לשוויא רה^ז בין לענן פרוץ במילואת מקום האstor, ולא כשייטת התוס', והחיה אדם כתוב דעתו מרוחה שאינה ניכרת הוא רק מדרובנן, א"כ יש מקום לצרף גם שיטה ולשיטת שמנחנן אינה רה^ז דאוריתא. אמן בש"ת בית אב תנינא סי' ד' דוחה היתר זה, שהרי לשיטת השר מקוצי הוא רק בפחות מבית סאתים, ולפ"ז הגברים שלנו שהמה יותר מבית סאתים אין מוקם להז. כן הביא שבב' וגאון יעקב סובר שמחיצות שאין ניכרות אסורה מדוריתא ולא כהחיה^א. ולפ"ז הוא סובר שא"א לתחריר התשגרים בלי צורת הפתח.

ט) עוד היתר כתבו בתקון עירובין^ט שם וכן הרב מאשקליך בקונטרסת דיש להתריר ע"פ המבואר בשושע סי' שמ"ה גבי גג הבולט,adam יש שלון פתוח לו מותר ומהר רה^ז, א"כ גם כאן הגשר הוא כהורי וכיוון דהעיר רה^ז מAMILא גם הגשר רה^ז אף שאין מחיצות ניכרות. ובסרא זו הגשר הוא לעיר כמו היג להלן, נמצא בש"ת מים רבים סי' ל"ד. אבל גם היתר זה דוחה בחלוקת יעקב" בדוחה הניל, דמ"מ בצד השני הוא פרוץ לכרכמלית ועיין^ז נאסר הגשר ואסור העיר.

י) עוד היתר מבואר בש"ת "נפש חי"^י סי' כ"ה ובתקון עירובין^ט שם ובשער ציון^ט סי' ד', דכיון דכל האיסור הוא משום דהם מחיצות שאינן ניכרות וכן ניל, ומבואר בrifט"א עירובין שם adam ניכר קצת ע"פ שאין בהיכר כדי מחיצה מ"מ כבר ניכר ומAMILא יש בה מחיצות דלמטה, וא"כ בוגר שלא חשב מחיצה שאינה ניכרת, כמו "נפש חי": "דבג לעומדים על הגג אין נרא השם מחיצת אבל כאן העומדים בעיר שפיר רואים מחיצות מתחת הגשר, אף דהעומדים מכון נגד הגשר אין רואים מחיצות מתחת הגשר, מ"מ להעומדים מן הצד נראה, וא"כ יש להתריר גשר אף שאיינו גבה כל מריה^ז.

יא) עוד היתר כתוב באמרי יושר^{יא} סי' ב' בשם אחرونיהם וכן ב"תקון עירובין^ט שם ובספר "ברכת שלום" להרב מאנטורפן ועוד, ע"פ הרושלמי שהביאו תוס' בעירובין פ"ט, דגם בגג בולט ד' טפחים מותר, משום דאף שפרוץ להבליטה, אבל הבליטה היא רק מקום פטור כיון שהגבוה מי ואין כרכמלית למעלה מי/, וכן פסק הגרא^{יא} בא"ח סי' שמ"ה ועוד, א"כ הגשר שהוא גבה מעל המים יותר מעשרה אינו אלא מקום פטור ואיינו יכול לאסור את העיר. והיתר זה דחו האסורים מטעם

הnil, דהא כיון דברך השני הוא פרוץ לכרכמלית נאסר אף דהוא מקום פטור. ועוד כתוב בא"מרי יושר^{יא} שם, דכיון דברך הוא שווה לפרק עשה כרכמלית אף שבאמצעותו הוא גבוהה מן המים, ומבייא ראייה לזה, וא"כ הגשר אוסר את העיר איינו מקום פטור. אבל בתקון עירובין שם מביא מס' פרחה הבית^ט במקומו פטור אפילו כשןפרץ לר"ת מותר.

יב) סוף דבר: הגברים רבים השיטות המהמירות לעשות תיקון. ואף בס' תקון עירובין^ט שם, אחרי שכותב כמה צדי היתר, מסיים: "ואעפ"כ אין להתריר אלא תיקון כי מפני שאין מדרמין עשה מעשה?", ולפ"ז אם רוצחים לסדר עירוב במנחנן יש להחמיר שהగברים יהיו להם צורת הפתחה, ולפי מה שהבאנו בפרק א' יש הרבה צדים לומר רשות שמנחנן אינה רה^ז, וא"כ ד"י בצווא^ט. ועוד אפילו אם בעל המחיצות ה"י שמנחנן רה^ז אפשר להקל בצווא^ט, כיון דהים הלא מكيف כל העיר ורק יש פרצחות ע"י הגברים, ולפי דעת הבית אפרים והחוויא^ט דכל שיש עומדת מרובה על הפרוץ אף שיש פרצה יותר מעשר איינו אסור מה"ת, וא"כ אף שהגשר הוא פרצה מ"מ הלא יש עומדת מרובה ע"י הים ולכן בודאי ד"י בצווא^ט.

אם הגברים יש להם צווא^ט.

יג) הרב אייזנשטיט והרב מאשקליך כתובו דכל הגברים יש להם צווא^ט על ידי השער שנכנסים אל הגשר. אולם ב"תוורת עירובין" סובר בצווא^ט צrisk שיהא דוקא ע"ג קנה מכאן ומכאן ולא על הכתלים, וכן הרוי הוא על הכתלים. ובתקון עירובין^ט ובחלקת יעקב^ט חדש בויה דזה רק שיש מלחיצות מצפון ודרומ וגונן קורה על המחיצות כדי לסתום צד מורה לא מהני, כיון דהכתלים הם למחיצות צפון ודרום ולא למורה. משא"כ כשיש פרצה יותר מעשר במחיצה, יכול ליתן קורה על הכתלים הנשארים ומועל מדין צווא^ט. ולכן כאן שכל המחיצה נשאר ע"י הים וرك יש פרצה ע"י הגשר, מהני צווא^ט על הכתלים.

יד) והרב מאשקליך מעריך על הגברים האלו הנקראים (סוייניג), שיש להם ב' צדים דרך שם ברgel ויש להם צווא^ט לעצמן, דהיינו צווא^ט הגודל שבאמצע הגשר וב' צווא^ט קצרים על הקטנים, ועל הקטנים יש לפkap בצווא^ט שלהם, וא"כ נשאר פרצה בשני צדי הגשר. אלא שהיתר, דהא פרצה פחות מעשר דיאינה אסורה. אולם יש בויה שאלת, דהא כיון דבקעי בה רבים וקייל ורבמוני כל שבקעי בה רבים אסורה פרצה אפילו ב' טפחים, כבשו"ע שס"ה סעיף ב'/ וא"כ בגין לידי מחלוקת האחرونים אם ערirs שלנוدين כמובי שאסורה פרצה ד"ט בבקעי רבים או שדין כחצר שאינה אסורה אפילו בבקעי רבים, מבואר בש"ע שם סעיף ג'/ ודעת המג"א דיש להחמיר, וכן דעת הבית מאיר הלכות עירובין שם, וכן הביא במשנה ברורה סימן שמ"ה סק".

הרבי צבי שכטר
ראש ישיבת וראש הכלל ע"ש מרדכי ועדינה כ"ז

בענין העירוב במנהטן*

7 ↲ א. בקונטראס הרבי יוסף דוד מאשאקווייש האדמו"ר משאנץ זצ"ל (תקון עירוביין בעיר מנההטן ניו-ייאرك תשט"ז), כתוב שלא הוצרכו לדריק ולראות אם המחיצה שנבנה בידי אדם סביר הארי מגיע באמת עד קרקעית הים, כי להלכה קייל'ל דמחיצה תלולה מוחורת במים, אלא איכפת לו בקביעת דגיס. ויש לטעון על זה מדברי החוז"א (או"ח סי' ע"ט אות י"א) שהוכיח מהגמ' עירוביין (יב). קל הוא שהקילו חכמים במים, דודוקא לטלטל ע"ג המים מהניא ממחיצה תלולה, ולא להתריד לטלטל ע"ג קרקעית היבשה.

ב. עוד בענין הנ"ל, בתיקון הגשרים ע"י צוה"פ, בכדי שלא תהיה העיר פרוצה בither מעשר מקום האסור לה, הנה לא סגי בצווה"פ העוברת על פני הגשר, אלא בענין נמי שהיינו מחייבים לאורך הגשר משני הצדדים בכדי שהיפך כל הגשר לרדה", ובכמה מקומות אין שמה ה�建 מחייבות יOID משפט הגשר ולמעלה, וסומכין על דין מחייבת שמדין תול (כמו עיקר המחייב גופה שמסביב לאי כולו) שעובי הגשר הוא יותר מי"ט, וצד החיצון של העובי משתמש כמחיצה מדין מחייבת תול. וצ"ע, דהויא מחייבת תלולה. וסומכין על החות"ס (MOVABA בחוז"א הנ"ל) דמחיצה תלולה שע"ג המים מהניא אפילו להתריד לטבול ע"ג היבשה, ודלא בהחיזו"א שהשיגנו. והכא נראה שאין כאן מקום לסמור אפלו על החות"ס, שהרי רשי"י ביאר (שבת קא). דמה"ט לא איכפת לנו בקביעת דגיס, לפי שאין נראין, ככלומר, שהם שיטים בתוך המים מתחת לשפת המים, משא"כ כאן שיש ספינות

* מהדורה ראשונה של מאמר זה נדפס בקובץ הפרסות שבט תשמ"ג (שנה נז' חוברת ה').
עמ' 19-17.

ומחייבות שמתחת להגשר והגשר מכסה אותה הרי אין ניכרות למי שעומד על הגשר ושוב אין יכולן לעלות עד לרוקע, ובפירוש כתוב שם החות"ס "ונונכל להסיק מהחיצה עד הגשר" אלמא דידייך וכתחב דודוקא עד הגשר ולא מעלה מן הגשר עד לרוקע. וכ"ת דא"כ מה יועל הגור אסיק להגשר כיוון שאינו עולה רק עד הגשר, הנה המעין שם בתשובה יראה שהسؤال הי' דין על המחייבת שמתחת לגשר דהינו הגוזא דנהורא וכתחב אינה מחייבת מפני שהגשר המונח עליו מבטלה דהויא מחייבת שאינה ניכרת. ע"ז כתוב החות"ס דהו צורף מהחייבת זו של גוזא דנהורא אכן עוד מחייבת באמצע הנהר שימוש פה והולך שם עד י"ט בתוך ד' אמות ומהחייבת אינה מתבלטת מן הגשר, אבל החות"ס מצורף את הגשר גופה למחייבת מפני שהוא טפה מותך ד' אמות ואפלו אינו מתבלט כ"כ מחשבין לה למחייבת מכח גודוד מהשאה ומהחייבת המשאה שמצטרפין.

הנה לפיה החות"ס יש לצרף גם בגשרים שלנו את ההיתר של גודוד המשאה ומהחייבת המשאה שמצטרפין, כי גם גשרים שלנו נשכים וholesים בשיפוע, ואפלו אם אינם מתבלטים י' טפחים מותך ד' אמות, אבל בנויים על יסוד מתחת ובצירוף היסוד הם בודאי גבוהים מעשרה וממילא נחשבו למחייבת מכח גודוד המשאה ומהחייבת המשאה שמצטרפין. כמו כן צריך לבדוק מוקודם את הגשרים אם כן הוא שיש בהם גודוד המשאה ומהחייבת, ואם כן הוא, כאשר אדמה שכן הוא, מי לנו גודול לסמן עליו כמן החות"ס שמאיד עיננו בהלכה.

בעה"ח ט"ז טבת תש"י לפ"ק נוייאرك יע"א,

הקי' מנחם סג"ל פאללאק

העוברות על גבי המים שמתוחת לגורר. ועוד שהגשרים עוברים לא רק ע"ג המים אלא אף ע"ג מקטן מן היבשה, ושם יש דרכי מתחת לגשרים שעוברם שם מכוניות, אשר דינם כבקעת גדיים ולא כבקעת דגימות.

ג. עוד בעין הגשרים, עי' מג"א (ס"י שם"ה סק"ה) דרכי שעוברם מעד לעיר הוה ר"ר, ובפשוטו ר"ל דלא בעין בהו תנאים דס' רבו ולא שייאו מפולש משער לשער בלי שם עיקום כלל, עי"ש באורחות חיים (ספינקא) בשם תשוי' בית יעקב [וכ"ה בח' הרמב"ן לעירובין (נט)], ובכיוור שיטה זו היה נזהה לומר דעתך דין וה"ר הוא על הדריכים הניל (highways), ולפעמים אף הרוחבות שכחן העיר דינם כدرיכים ולפעמים לא, וזה תלוי בתנאים הניל, ואין תנאים אלו דומים להנאים האחרים (דרךב ט"ז אמרה, ואינו מקורה, ושל רביהם) דהם תנאים הכל אופן של רה"ר, ואין עניין לקבוע על הרחוב דין דרכן. ולפי"ז hei נזהה ברורו עצם הגשר דינו כרה"ר גמורה דאוריתא, אשר מילא לא מהニア לגבהיה צוה"פ לשוו"י כראה מפתעת בעיתאות רבים ומבטלי מחייבת, והיאך שיר לתקן צוה"פ באמצע הגשר, הלא בכדי לפטור בעיתאות נפרק למקומות האסור לה בעין שתיה הツוה"פ בהתחלה הגשר ממש – במקומות שנוגע בקרקע. ואין לטעון ולומר, דאפילו הcli הבלתי פרצה יותר מעשר (לגביה העיר המוקפת הפתוחה להגשר) אינה אלא מדרבןן, מאחר שיש בלאה הרוח עומדת מושבה על הפרקן [וכדעתו תוס' הרואה"ש ר"פ עושין פסין והחו"א (שהכריע בזה כתשי' בית אפרים נגד דעה הגאון בעל משכני)], ולגיבי העיתות דרבנן קי"ל שלא חישין לאתו רבים ומבטלי מחייבת, דנראה דזה אינו, דמאיור דהכא צוה"פ אינה מועלת כלום בנסיבות להטייל ע"ג הגשר, היאך תועלן אותה צוה"פ לגביה חוץ העיר. דהחותס' (ערובין) כב. ד"ה קשיא ור"ה דרבנן) לא הקילו אלא לגביה מהחייבת פעלחה כלום [האוריתא [כגון ברוח וביעית], ובמחייבת כי הלא ל"א אותו רבים ומבטלי וכו', ולהלכה קי"ל כדעת מהר"ם שבמרדי כי הדר ס' תק"ט) דמיקל טפי מאשר הר"י בעל התוס', שאפיקלו באופן שיש למחייבת משמעות חחולות שם מדאוריתא, אלא שכל בעית הטלטול אינה אלא מדרבןן, [כעירות שלנו שאינם אלא כרמלית, דאף דמותר לטלטל בהן מה"ת, מכ"מ כשבועשין שם מהחייבת, הן פועלות כבר מדאוריתא לשוו"י לכל העיר כראה דאוריתא, מכ"מ] אף בכה"ג מקילין לומר דלא חישין לאתו רבים וכו'. אכן בנדוד"ד, שמדינה יש בעיתת טלטול

מדאוריתא לגבי הגשר, אשר לווה כבר לא מהニア הツוה"פ, מנ"ל להקל עוד יותר ולומר דעתך פ' מהני הツוה"פ שע"ג הגשר לגבי העיר שלא מחשב בפרצה בגין מעשר למקום האסור לה, הלא אין זו סברא כלל.

ד. וכן מה שמצרפים סברת החזו"א והגרח"ע (אחייעזר ח"ד סי' ה') שכתו לגבי פרוי ועיירות גדולות הדומות, והוא רה"ר דאוריתא מכח ג' מהחייבת, לאחר שדין פרצה ייר מעשר אינו אלא מדרבןן, וזה היה ניהא לסfork על זה אילו היה עושין את צוה"פ בסוף אותן הרוחבות שיש להן אותן ג' מהחייבת. אבל במנחתן, שהחייבת אשר עליהן סמכים הרוי סובבות את כל העיר כולה, ובתוך המחייבת יש שם דרכים צה"נין, הענרי האדון פארקי והורלם ריווער דרייווין) שאינם אלא לנסעה ממקום למקום במכוניות, ואני משתמש כרחובות העיר (streets) כל עיר, שהרי אין שם על צדי הדרכים שום בתים, ואי אפשר לעבור על אותן הדרכים ברגל כל מפני ריבוי המכוניות, ואני שמה אוותות אדומים להפסיק ביקוע המכוניות בשפע בכדי לאפשר לבני"א לעبور מצד זה לצד השני. ונמצא שהם ממש כבחינת דרכים העוברים מעיר לעיר (highways) העמ"כ לעיל אותן ג', למרות מה שם נמצאים בתחום העיר. וא"כ ציד' להיות דינים כראה ר"ר דאוריתא, אע"פ שאין מכוונים ממש בעלי שם עיקום כלל, ואע"פ שאין שמה ששים רבים, וא"כ יש לטעון ולומר דמאחר דעתן הדרכים זדנים כראה ר"ר דאוריתא, מילא כל העיר המסובכת במחייבת הרוי דינה כפרצה למקומות האסור לה. וטפי מזה יש לטעון ולומר דמאחר שלא יוציאו המחייבת לגבי אותן הדרכים הסמכות להן, אז אף לגבי אמצע העיר, אשר שמה הייתה שיכת סברת החזו"א ורות"ע שדרינה ממש כראה דאוריתא, מכ"מ י"ל שלא יוציאו המחייבת שמה ג'כ, מאחר שאין מועילות במקומן הסמור להן.

אכן אם נקבל את כל דברי החזו"א, שפיר י"ל שם שיש עומ"ר במחייבת שנייני צדי הרוחבות העומדים באלביסון לאוון הדרכים הגדולות [הענרי האדון והרלם ריווער דרייווין] מהני אף לשוו"י לאוון מזה בס' בעקביו הצאן (עמ' ס"ג), שאף שדברי החזו"א הראשונים [שהרבה מרחובות העיריות הגדולות דינים כראה דאוריתא מכח מה שיש סביבם ג' מהחייבת של עומ"ר מפני שפני הבתים העומדים משני צדי הרוחב

משמשים שפיר כמחיצות לגבי הרוחב] שפיר מתקבלים מادر, אכן דבריו האחוריים [שהעומם] שרוחבו האחד מועיל אף לשוויי להרחבו האחד אשר באלבון אליו כראה ייש לדון בהם טובא. וכן שמעתי בשם הגרא"א קווטר ז"ל שאף שהסכים עם חידושו הראשוני של החזו"א, [וזדלא כהנחתת הגרא"פ ז"ל], על חידשו השני היה דן.

אכן קיימת אפשרות של מרווח מה שייל שאותן שתי הדריכים [הענרי האדן והרלים ריווער דריינן] יש להם דין רה"ר ואורייתא, מכ"מ אם מוקפים הם (או אם כל האי מהנתן אשר הם נמצאים בתוכו) מג' צדדים במיחסות בריאות של עומ"ר על הפוץ, אז יהפכו להיות דין כראה"י מדאוריתא, (למרות הפרצאות של יתר מעשר שיש שם בכמה מקומות פה ושם, אשר בזה תפסו החזו"א והגרא"פ לעיקר כדי הגרא"מ שאין זה אלא מדרבן), ולהז צרכיים לבודק בכל שטח ב' הדריכים הללו לראות אם באמת יש שם עומ"ר כנ"ל.

ה. ואפי' יתעקש הטוען דמכ"מ יש להקל אף בכח"ג, אף בדבראת אינה סבירה כלל להקל בזה, אכתי יש לטען ולומר, דמחיצות שמתוחת לשפט הקrukע לא מהני להתייר טלול ע"ג שפט הקrukע, עי' אגדות משה (חו"ח ריש סי' קלט באדר"ה ובדבר הגשיים). ועי' חז"א (לאורח רס"י ק"ח) بما שנחק על הספר שערי ציין, ובאייר דלו"ע – בין לרוב ובין לשמואל – היגר מבטל המיחסה מעיקר הדין, ובעינן מחיצות הניכרות וליכא. כמובן, וכך שאין המיחסה שמתוחת לשפט הקrukע לא מהני לבוי להתייר טלול ע"ג הקrukע, אך היז' המיחסות שע"ג הקrukע לא מהנו אלא לאו שטח-הקרוקע שהם מצורפות אליו (same ground level), ואם כן, בגין שעובר ע"ג שטח קרוקע, אפילו נסmock על הזו"פ שבאמצע הגשר, אשר באמת לא מסתבר כלל שתוועיל بعد אמצע העיר, וכנ"ל, מכ"מ אם כן נצרכ' שטח הקrukע אשר ע"ג הגשר אל העיר, א"כ שפט האי שהיא המיחסה העומדת תחת הגשר לאו שמה מיחסה לגבי שטח-הקרוקע שעל גבי הגשר שהוא שמי' מהיחסה שסתה לשפט הקrukע – לגביו שטח הקrukע שעל גבי הגשר, ומאחר שרוחב הגשר הוא תמיד יותר מעשר, נמצא דלגי' השטח שעל גבי הגשר, יש בהיקף פרצה יותר מעשר, ועיין היטב בזה, כי לפה דעתך היא סבירה נcona מادر.

וחכ"א טען נגדי דכל שיש ג' מהיחסות המקיפות את השטח של גבי הגשר, אלא שהוא השטח נפרץ במלדו לשטח של העיר, והשטח של העיר ג'ב' מוקף כלו, אלא שהוא נפרץ (ביתר מעשר) לשטח של הגשר, ע"פ שהמחיצות שע"ג הגשר לא מהנו (ישיר) לשטח של העיר שמתוחת, ומהיחסות של העיר לא מהנו (ישיר) לשטח של הגשר, מכ"מ, לאחר שכל אחת מהיחסות אלו מהנו למקוםה, (כלומר המיחסה שע"ג הגשר שפיר מטרפה לשטח של הגשר, והמיחסה שבעיר שפיר מטרפה לשטח של העיר), נמצא שאין שום אחד מהיחסות נפרץ למקום אסור. ואף דמייקרא דדרינה קייל' דהצורך למיחסה ברוח רבייעת (מדרבן) איינו רק בכדי לפטור בעיטה נפרץ למקום אסור לה (כטבות הגאנז'י ויש עורךין) אלא טפי מזה, אבל מיחסה רבייעת אין דין המקום המוקף כראה"י – מדרבן, (ועי' מש"ב בזה בס' ארץ הצבי בתחילת סי' ז), מכ"מ עדין יש לומר שכל מקום (שאליו שטח וזה נפרץ במלואו ברוחו הריביעית –) הוא מוקף כלו במחיצות (מנקודת המבט שלו), חשב אותו היקף במיחסה רבייעת עברו השטח שלו, וכן להיפך, היוות שהשטח שלו מוקף כולו במחיצות (מנקודת המבט שלו) – זה גופא משמש כמחיצה רבייעת עברו המקום الآخر שנפרץ במלואו (או ביתר מעשר) אליו. וכ"ה בס' החזו"א. ל

ו. רוב זהה"פ שע"ג הגשרים שסמכו עליהם הם ממש לאחזקי תקרה, והם ממש חלק עצמי מבניין הגשר, ומאריך החמיר בזה בעל משכ"י דברענן שהיה שלושת הקנים של זהה"פ עומדים בפנ"ע, ולא יהיה חלק מכוחלו או בנין (ח' או"ח סי' קכ"ג).

ז. נפרצה יתר מעשר הפרוצה לים, צע"ג היאך אפשר לסמוק בזה על תשוי' המהרי"ט ובבעל ח' היורים שלא בשעה"ד, הלא דברי המג"א (סי' שג' ס'ק ל"א) היו לפני בעל המשנה ברורה ולא הביא דבריו בזה, ובפרט שעצם הקולא תמורה מאד מאד, ואין לה סמך כלל בגמ' [זועין עוד מש"ב מזה בס' ארץ הצבי עמ' ס"ג].

ח. גם צע"ג שסמכו להקל על דעת אבה"ע (סי' ששה) בפרוצה יתר מדר' טפחים ובקע' ב' רבים, ובנקל ה' אפשר להחמיר בפרט זה, ועי' משכני"י (סי' קכ"ד) שהחמיר בזה כדי הגרא"א, והלא אין כאן שעה"ד.